

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-9-02

Druk nr 276
Warszawa, 22 lutego 2002 r.

Pan
Marek Borowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku.

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o **Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu oraz zmianie niektórych ustaw** wraz z projektami aktów wykonawczych.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Prezes Rady Ministrów.

Z wyrazami szacunku

(-) Leszek Miller

U S T A W A

z dnia 2002 roku

o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu oraz zmianie niektórych ustaw.

Rozdział 1

Postanowienia ogólne

Art. 1. Tworzy się Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, zwaną dalej „ABW”, właściwą w sprawach ochrony bezpieczeństwa wewnętrznego Rzeczypospolitej Polskiej i jej porządku konstytucyjnego.

Art. 2. Tworzy się Agencję Wywiadu, zwaną dalej „AW”, właściwą w sprawach ochrony bezpieczeństwa zewnętrznego Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 3. 1. Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Szef Agencji Wywiadu są centralnymi organami administracji rządowej, działającymi odpowiednio, przy pomocy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu, będącymi urzędami administracji rządowej.

2. Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Szef Agencji Wywiadu podlegają bezpośrednio Prezesowi Rady Ministrów.

Art. 4. 1. Nazwy - Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencja Wywiadu oraz ich skróty „ABW” i „AW” przysługują wyłącznie Agencjom, o których mowa w art. 1 i 2.

2. Ilekroć w ustawie jest mowa o „Agencjach” należy przez to rozumieć łącznie ABW i AW.

Art. 5. 1. Do zadań ABW należy:

- 1) rozpoznawanie, zapobieganie i zwalczanie zagrożeń godzących w bezpieczeństwo wewnętrzne państwa oraz jego porządek konstytucyjny, a w szczególności w suwerenność i międzynarodową pozycję, niepodległość i nienaruszalność jego terytorium, a także obronność państwa,
- 2) rozpoznawanie, zapobieganie i wykrywanie przestępstw:
  - a) terroryzmu, szpiegostwa, naruszenia tajemnicy państwowej i innych przestępstw godzących w bezpieczeństwo państwa,
  - b) godzących w podstawy ekonomiczne państwa, jeżeli wartość mienia lub szkody jest znaczna,
  - c) korupcji osób pełniących funkcje publiczne, o których mowa w art. 1 i 2 ustawy z 21 sierpnia 1997r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (Dz.U. Nr 106, poz.679 i Nr 88, poz. 554, z 1998r. Nr 162, poz. 1126, z 1999r. Nr 49, poz. 483 oraz z 2000r. Nr 26, poz. 306),
  - d) w zakresie produkcji i obrotu towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa,
  - e) nielegalnego wytwarzania, posiadania i obrotu bronią, amunicją i materiałami wybuchowymi, bronią masowej zagłady oraz środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi, w obrocie międzynarodowym

- oraz ściganie ich sprawców,
  - 3) realizowanie, w granicach swojej właściwości, zadań służby ochrony państwa oraz wykonywanie funkcji krajowej władzy bezpieczeństwa w zakresie ochrony informacji niejawnych w stosunkach międzynarodowych,
  - 4) uzyskiwanie, analizowanie, przetwarzanie i przekazywanie informacji mogących mieć istotne znaczenie dla ochrony bezpieczeństwa wewnętrznego Rzeczypospolitej Polskiej i jej porządku konstytucyjnego,
  - 5) podejmowanie innych działań określonych w odrębnych ustawach i umowach międzynarodowych.
2. Działalność ABW poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej może być prowadzona w związku z jej działalnością na terytorium państwa wyłącznie w zakresie realizacji zadań określonych w ust.1 pkt 2.

Art. 6. 1. Do zadań AW należy:

- 1) rozpoznawanie i przeciwdziałanie zagrożeniom zewnętrznym godzącym w bezpieczeństwo, obronność, niepodległość i nienaruszalność terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
  - 2) uzyskiwanie, analizowanie, przetwarzanie i przekazywanie informacji mogących mieć istotne znaczenie dla bezpieczeństwa zewnętrznego i międzynarodowej pozycji Rzeczypospolitej Polskiej oraz potencjału ekonomicznego i obronnego,
  - 3) ochrona zagranicznych przedstawicielstw Rzeczypospolitej Polskiej i ich pracowników przed działaniami obcych służb specjalnych i innymi działaniami mogącymi przynieść szkodę interesom Rzeczypospolitej Polskiej,
  - 4) zapewnienie ochrony kryptograficznej łączności z polskimi placówkami dyplomatycznymi i konsularnymi oraz poczty kurierskiej,
  - 5) rozpoznawanie międzynarodowego terroryzmu, ekstremizmu oraz międzynarodowych grup przestępczości zorganizowanej,
  - 6) rozpoznawanie międzynarodowego handlu bronią, amunicją i materiałami wybuchowymi, bronią masowej zagłady oraz środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi, a także towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa,
  - 7) rozpoznawanie zagrożeń związanych z rozprzestrzenianiem broni masowej zagłady oraz środków ich przenoszenia,
  - 8) rozpoznawanie i analizowanie zagrożeń występujących w rejonach napięć, konfliktów i kryzysów międzynarodowych mających wpływ na bezpieczeństwo zewnętrzne Rzeczypospolitej Polskiej,
  - 9) prowadzenie wywiadu elektronicznego.
2. Zadania, o których mowa w ust. 1, z zastrzeżeniem ust.3, są realizowane poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Działalność AW na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej może być prowadzona wyłącznie w związku z jej działalnością poza granicami państwa, a stosowanie w kraju technik operacyjnych może mieć miejsce za pośrednictwem ABW.

Art. 7. 1. Prezes Rady Ministrów określa kierunki działania Agencji w drodze wytycznych.

2. Szefowie Agencji, najpóźniej na 3 miesiące przed końcem roku kalendarzowego, przedstawiają Prezesowi Rady Ministrów, każdy w zakresie swojej właściwości, roczny plan działania na rok następny.

3. Szefowie Agencji, każdy w zakresie swojej właściwości, przedstawiają corocznie do dnia 31 stycznia Prezesowi Rady Ministrów sprawozdania z działalności Agencji za poprzedni rok kalendarzowy.

Art. 8. 1. Szefowie Agencji, każdy w zakresie swojej właściwości, w celu realizacji zadań Agencji współdziałają z właściwymi organami i służbami innych państw.

2. O zamiarze podjęcia współpracy, o której mowa w ust. 1, Szefowie Agencji informują Prezesa Rady Ministrów.

Art. 9. 1. Działalność ABW i AW, z zastrzeżeniem ust. 2, jest finansowana z budżetu państwa.

2. W ABW i AW mogą być gromadzone, na wyodrębnionym rachunku bankowym środki specjalne, których wpływy pochodzą z zadań i przedsięwzięć realizowanych we współpracy ze służbami specjalnymi innych państw.

3. Koszty realizacji zadań Agencji, w zakresie których ze względu na wyłączenie ich jawności, nie mogą być stosowane przepisy o finansach publicznych, rachunkowości i zamówieniach publicznych są finansowane z utworzonego na ten cel funduszu operacyjnego.

4. Szefowie Agencji, każdy w zakresie swojej właściwości, określają, stanowiące tajemnicę państwową, szczegółowe zasady tworzenia i gospodarowania funduszem operacyjnym, o którym mowa w ust. 3.

5. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze zarządzenia, szczególne zasady tworzenia środków specjalnych o których mowa w ust.2, określając zasady planowania środków, źródła dochodów, kierunki wydatków i sposób rozliczania z budżetem państwa, z uwzględnieniem przepisów o ochronie informacji niejawnych.

Art. 10. Organy administracji rządowej, organy samorządu terytorialnego, instytucje państwowe oraz przedsiębiorcy prowadzący działalność w zakresie użyteczności publicznej, w zakresie swojego działania, są zobowiązani do współdziałania z Agencjami, a w szczególności udzielania pomocy w realizacji zadań Agencji.

Rozdział 2.

Kolegium do Spraw Służb Specjalnych

Art. 11. Przy Radzie Ministrów działa Kolegium do Spraw Służb Specjalnych, zwane dalej "Kolegium", jako organ opiniotwórczo-doradczy w sprawach programowania, nadzorowania i koordynowania działalności ABW, AW i Wojskowych Służb Informacyjnych, zwanych dalej "służbami specjalnymi" oraz podejmowanych dla ochrony bezpieczeństwa państwa działań Policji, Straży Granicznej, Żandarmerii Wojskowej, Biura Ochrony Rządu, Inspekcji Celnej, organów celnych, urzędów skarbowych, izb skarbowych, organów kontroli skarbowej, organów informacji finansowej oraz służb rozpoznania Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 12. 1. Do zadań Kolegium należy formułowanie ocen lub wyrażanie opinii w sprawach:

- 1) powoływania i odwoływania Szefa ABW, Szefa AW oraz Szefa Wojskowych Służb Informacyjnych,
- 2) kierunków i planów działania służb specjalnych,

- 3) szczegółowych projektów budżetów służb specjalnych, przed rozpatrzeniem ich przez Radę Ministrów,
  - 4) projektów aktów normatywnych i innych dokumentów rządowych dotyczących działalności służb specjalnych,
  - 5) wykonywania przez służby specjalne powierzonych im zadań zgodnie z kierunkami i planami działania tych służb,
  - 6) rocznych sprawozdań przedstawianych przez szefów z działalności podległych im służb specjalnych,
  - 7) koordynowania działalności ABW, AW i Wojskowych Służb Informacyjnych, a także działalności służb specjalnych z Policją, Strażą Graniczną, Żandarmerią Wojskową, Biurem Ochrony Rządu, Inspekcją Celną, organami celnymi, urzędami skarbowymi, izbami skarbowymi, organami kontroli skarbowej, organami informacji finansowej oraz służbami rozpoznania Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz ich współdziałania w dziedzinie ochrony bezpieczeństwa państwa,
  - 8) współdziałania podmiotów, o których mowa w art. 10 ze służbami specjalnymi,
  - 9) współdziałania służb specjalnych z właściwymi organami i służbami innych państw,
  - 10) organizacji wymiany informacji istotnych dla bezpieczeństwa i międzynarodowej pozycji Rzeczypospolitej Polskiej pomiędzy organami administracji rządowej,
  - 11) ochrony informacji niejawnych:
    - a) zagrożeń o zasięgu ogólnokrajowym w zakresie ochrony informacji niejawnych stanowiących tajemnicę państwową,
    - b) sposobów postępowania w sytuacji zagrożenia o zasięgu ogólnokrajowym, powstałej wskutek ujawnienia informacji niejawnych stanowiących tajemnicę państwową oraz dokonywanie oceny skutków ujawnienia takich informacji,
    - c) projektów aktów normatywnych i innych dokumentów rządowych dotyczących ochrony informacji niejawnych,
    - d) innych spraw zleczanych przez Radę Ministrów lub Prezesa Rady Ministrów oraz wnoszonych przez ministrów w zakresie realizacji zadań związanych z ochroną informacji niejawnych.
2. W skład Kolegium wchodzi:
    - 1) przewodniczący - Prezes Rady Ministrów,
    - 2) sekretarz Kolegium,
    - 3) członkowie:
      - a) minister właściwy do spraw wewnętrznych,
      - b) minister właściwy do spraw zagranicznych,
      - c) Minister Obrony Narodowej,
      - d) minister właściwy do spraw finansów publicznych
      - e) Szef Biura Bezpieczeństwa Narodowego.
  3. W posiedzeniach Kolegium uczestniczą także:
    - 1) Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,
    - 2) Szef Agencji Wywiadu,
    - 3) Szef Wojskowych Służb Informacyjnych.
  4. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej może delegować swojego przedstawiciela do udziału w posiedzeniach Kolegium.
  5. Przewodniczący Kolegium może zapraszać do udziału w posiedzeniach Kolegium przewodniczących właściwych komisji sejmowych, przedstawicieli organów państwowych oraz inne osoby, których uczestnictwo jest niezbędne ze względu na tematykę obrad.
  6. Sekretarza Kolegium powołuje i odwołuje Prezes Rady Ministrów.

7. Sekretarz Kolegium organizuje pracę Kolegium i w tym zakresie może występować do organów administracji rządowej o przedstawienie informacji niezbędnych w sprawach rozpatrywanych przez Kolegium.

8. Obsługę Kolegium zapewnia Kancelaria Prezesa Rady Ministrów.

9. Rada Ministrów określa, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowy tryb i zasady funkcjonowania Kolegium,
  - 2) zakres czynności sekretarza Kolegium
- w sposób zapewniający operatywność pracy Kolegium.

Rozdział 3

Organizacja Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu

Art. 13. 1. Szefów ABW i AW, w randze sekretarzy stanu, powołuje i odwołuje Prezes Rady Ministrów, po zasięgnięciu opinii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Kolegium do Spraw Służb Specjalnych oraz Sejmowej Komisji do Spraw Służb Specjalnych.

2. Kadencja Szefów Agencji trwa trzy lata i rozpoczyna się od daty ich powołania.

3. Szef Agencji może być powołany co najwyżej na dwie kadencje.

4. Prezes Rady Ministrów, na wniosek Szefa właściwej Agencji, powołuje i odwołuje zastępców Szefa ABW i Szefa AW.

Art. 14. Szefem ABW i Szefem AW może zostać osoba, która:

- 1) posiada wyłącznie obywatelstwo polskie,
- 2) korzysta z pełni praw publicznych,
- 3) wykazuje nieskazitelną postawę moralną, obywatelską i patriotyczną,
- 4) daje rękojmię należytego wykonywania zadań,
- 5) spełnia wymagania określone w przepisach o ochronie informacji niejawnych w zakresie dostępu do informacji stanowiących tajemnicę państwową oznaczonych klauzulą „ściśle tajne”,
- 6) nie pełniła służby, nie pracowała i nie była współpracownikiem organów bezpieczeństwa państwa, wymienionych w art. 5 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz.U. Nr 155, poz. 1016, z 1999r. Nr 38, poz. 360 i z 2000r. Nr 48, poz.553), ani też nie była sędzią, który orzekając uchybił godności urzędu, sprzeniewierzając się niezawisłości sędziowskiej.

Art. 15. Odwołanie Szefa Agencji z zajmowanego stanowiska przed upływem kadencji może nastąpić w przypadku:

- 1) rezygnacji z zajmowanego stanowiska,
- 2) zrzeczenia się obywatelstwa polskiego lub nabycia obywatelstwa innego państwa,
- 3) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za popełnione przestępstwo lub przestępstwo skarbowe,
- 4) utraty predyspozycji niezbędnych do zajmowania stanowiska,
- 5) niewykonywania obowiązków z powodu choroby trwającej nieprzerwanie ponad 3 miesiące.

Art. 16. W przypadku zwolnienia stanowiska Szefa Agencji lub czasowej niemożności sprawowania przez niego funkcji, Prezes Rady Ministrów może powierzyć pełnienie obowiązków Szefa na czas nie dłuższy niż 3 miesiące jego zastępcy lub innej osobie.

Art. 17. 1. Szefowie Agencji, każdy w zakresie swojej właściwości, przekazują niezwłocznie Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej i Prezesowi Rady Ministrów informacje mogące mieć istotne znaczenie dla bezpieczeństwa i międzynarodowej pozycji Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Jeśli uzyskane informacje dotyczą spraw objętych zakresem działania właściwego ministra, Szef Agencji przekazuje je temu ministrowi, chyba, że Prezes Rady Ministrów zdecyduje inaczej.

Art. 18. 1. Szefowie kierują Agencjami bezpośrednio lub przez swoich zastępców.

2. Szefowie Agencji mogą upoważnić podległych funkcjonariuszy do załatwiania spraw w ich imieniu w określonym zakresie, z wyjątkiem spraw, o których mowa w art. 27 i 29 - 31.

3. Szefowie Agencji, każdy w zakresie swojej właściwości, w drodze zarządzenia, określają sposoby, metody i formy wykonywania zadań w Agencji, w zakresie nie objętym innymi przepisami.

Art. 19. 1. Prezes Rady Ministrów nadaje, w drodze zarządzeń, każdej z Agencji, statut który określa ich organizację wewnętrzną.

2. Szefowie Agencji, w drodze zarządzeń, każdy w zakresie swojej właściwości, nadają regulaminy organizacyjne jednostkom organizacyjnym każdej z Agencji, w których określają ich strukturę wewnętrzną i szczegółowe zadania.

3. Szefowie Agencji, w drodze zarządzeń, każdy w zakresie swojej właściwości, tworzą, przekształcają i likwidują ośrodki szkolenia Agencji, określając ich strukturę, zadania oraz zasady funkcjonowania w zakresie nie objętym innymi przepisami.

4. Szefowie Agencji, każdy w zakresie swojej właściwości, mogą tworzyć zespoły o charakterze stałym lub doraźnym, określając ich nazwę, skład osobowy oraz szczegółowy zakres i tryb działania.

Art. 20. 1. Na czas wojny AW wchodzi w skład Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Funkcjonariusze AW na czas wojny otrzymują przydziały organizacyjno-mobilizacyjne do Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

Rozdział 4

Uprawnienia funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu

Art. 21. 1. W granicach zadań, o których mowa w art. 5 ust 1 funkcjonariusze ABW wykonują:

- 1) czynności operacyjno-rozpoznawcze i dochodzeniowo-śledcze w celu rozpoznania, zapobiegania i wykrywania przestępstw oraz ścigania ich sprawców,
- 2) czynności operacyjno-rozpoznawcze w celu uzyskania informacji istotnych dla ochrony bezpieczeństwa państwa i jego porządku konstytucyjnego.

2. ABW wykonuje również czynności na polecenie sądu lub prokuratora w zakresie określonym w Kodeksie postępowania karnego oraz Kodeksie karnym wykonawczym.

3. Funkcjonariusze ABW wykonują czynności tylko w zakresie właściwości tej Agencji i w tym zakresie przysługują im uprawnienia procesowe policjantów, wynikające z przepisów Kodeksu postępowania karnego.

Art. 22. W granicach zadań, o których mowa w art. 6 ust 1, funkcjonariusze AW wykonują czynności operacyjno – rozpoznawcze.

Art. 23. 1. Funkcjonariusze ABW, wykonując czynności, o których mowa w art. 21, mają prawo:

- 1) wydawania poleceń określonego zachowania się,
- 2) legitymowania osób w celu ustalenia ich tożsamości,
- 3) zatrzymywania osób w trybie i w przypadkach określonych w przepisach Kodeksu postępowania karnego,
- 4) przeszukania osób i pomieszczeń w trybie i w przypadkach określonych w przepisach Kodeksu postępowania karnego,
- 5) dokonywania kontroli osobistej lub przeglądania zawartości bagaży, a także sprawdzania ładunku w środkach transportu lądowego, powietrznego i wodnego w razie istnienia uzasadnionego podejrzenia popełnienia czynu zabronionego pod groźbą kary,
- 6) obserwowania i rejestrowania przy użyciu środków technicznych obrazu zdarzeń i dźwięku towarzyszącego tym zdarzeniom w miejscach publicznych,
- 7) żądania niezbędnej pomocy od instytucji państwowych, organów administracji rządowej i samorządu terytorialnego oraz przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie użyteczności publicznej; wymienione instytucje, organy i przedsiębiorcy są obowiązani, w zakresie swojego działania, do udzielania nieodpłatnie tej pomocy, w ramach obowiązujących przepisów prawa,
- 8) zwracania się o niezbędną pomoc do innych niż wymienione w pkt 7, przedsiębiorców, jednostek organizacyjnych i organizacji społecznych, jak również zwracania się w nagłych wypadkach do każdej osoby o udzielenie doraźnej pomocy, w ramach obowiązujących przepisów prawa.

2. Osobie zatrzymanej, przeszukanej lub której przeszukano pomieszczenie, na podstawie ust. 1 pkt 3 i 4 przysługują uprawnienia przewidziane w Kodeksie postępowania karnego.

3. Zatrzymanie osoby może być zastosowane tylko wówczas, gdy inne środki okazały się bezcelowe lub nieskuteczne.

4. Osobę zatrzymaną należy niezwłocznie poddać, w razie uzasadnionej potrzeby, badaniu lekarskiemu lub udzielić jej pierwszej pomocy medycznej.

5. Czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 1-5 powinny być wykonywane w sposób możliwie najmniej naruszający dobra osobiste osoby, wobec której zostały podjęte.

6. Na sposób przeprowadzenia czynności, o których mowa w ust.1 pkt 2-5, przysługuje zażalenie odpowiednio do sądu lub prokuratora.

7. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób przeprowadzania i dokumentowania czynności, o których mowa w ust.1 pkt 2 - 5 uwzględniając dostosowany do sytuacji sposób przeprowadzania przez funkcjonariuszy ABW czynności podejmowanych w ramach ustawowych uprawnień oraz obowiązki funkcjonariuszy podczas realizacji tych czynności.

Art. 24. 1. Funkcjonariusze AW, wykonując czynności, o których mowa w art. 22, mają prawo:

- 1) żądania niezbędnej pomocy od instytucji państwowych, organów administracji rządowej i samorządu terytorialnego oraz przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie użyteczności publicznej; wymienione instytucje, organy i przedsiębiorcy są obowiązani, w zakresie swojego działania, do udzielania nieodpłatnie tej pomocy, w ramach obowiązujących przepisów prawa,
- 2) zwracania się o niezbędną pomoc do innych niż wymienione w pkt 1 przedsiębiorców, jednostek organizacyjnych i organizacji społecznych, jak

również zwracania się w nagłych wypadkach do każdej osoby o udzielenie doraźnej pomocy, w ramach obowiązujących przepisów prawa.

2. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób przeprowadzania czynności, o których mowa w ust.1 oraz w art. 23 ust. 1 pkt 7 i 8 uwzględniając obowiązki funkcjonariusza występującego z żądaniem udzielenia pomocy lub zwracającego się o tę pomoc.

Art. 25. 1. W razie niepodporządkowania się wydanym na podstawie prawa poleceniom, funkcjonariusze ABW mogą stosować fizyczne, techniczne i chemiczne środki przymusu bezpośredniego, służące do obezwładniania lub konwojowania osób oraz do zatrzymywania pojazdów.

2. W przypadkach określonych w ust.1 mogą być stosowane jedynie środki przymusu bezpośredniego odpowiadające potrzebom wynikającym z zaistniałej sytuacji i niezbędne do osiągnięcia podporządkowania się wydanym poleceniom.

3. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w ust. 1, oraz przypadki i sposób ich użycia a także sposób dokumentowania przypadków ich zastosowania, uwzględniając ochronę interesów osób, wobec których środki te zostały zastosowane.

Art. 26. 1. Jeżeli środki przymusu bezpośredniego wymienione w art. 25 ust. 1 okazały się niewystarczające lub ich użycie ze względu na okoliczności danego zdarzenia nie jest możliwe, funkcjonariusz ABW ma prawo użycia broni palnej wyłącznie:

- 1) w celu odparcia bezpośredniego i bezprawnego zamachu na życie, zdrowie lub wolność funkcjonariusza lub innej osoby albo w celu przeciwdziałania czynnościom zmierzającym bezpośrednio do takiego zamachu,
- 2) przeciwko osobie nie podporządkowującej się wezwaniu do natychmiastowego porzucenia broni lub innego niebezpiecznego narzędzia, którego użycie zagrozić może życiu, zdrowiu lub wolności funkcjonariusza albo innej osoby,
- 3) przeciwko osobie, która usiłuje bezprawnie, przemocą odebrać broń palną funkcjonariuszowi lub innej osobie uprawnionej do jej posiadania,
- 4) w celu odparcia niebezpiecznego, bezpośredniego, gwałtownego zamachu na obiekty lub urządzenia ważne dla bezpieczeństwa lub obronności państwa,
- 5) w celu odparcia zamachu na mienie, stwarzającego jednocześnie bezpośrednie zagrożenie dla życia, zdrowia lub wolności człowieka,
- 6) w bezpośrednim pościgu za osobą, wobec której użycie broni było dopuszczalne w przypadkach określonych w pkt 1 - 5,
- 7) w celu ujęcia osoby, o której mowa w pkt 6, jeśli schroniła się ona w miejscu trudno dostępnym, a z okoliczności zdarzenia wynika, że może użyć broni palnej lub innego niebezpiecznego narzędzia, którego użycie może zagrozić życiu lub zdrowiu człowieka,
- 8) w celu odparcia gwałtownego, bezpośredniego i bezprawnego zamachu na konwój ochraniający osoby, dokumenty zawierające wiadomości stanowiące tajemnicę państwową, pieniądze albo inne przedmioty wartościowe,
- 9) w celu ujęcia lub udaremnienia ucieczki osoby zatrzymanej lub tymczasowo aresztowanej w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2.

2. Prawo użycia broni palnej, w okolicznościach wymienionych w ust. 1 pkt 1-4, w związku z wykonywaniem zadań określonych w art. 6 ust.1 przysługuje również funkcjonariuszom AW.

3. Użycie broni palnej powinno następować w sposób wyrządzający możliwie najmniejszą szkodę osobie, przeciwko której użyto broni, i nie może zmierzać do pozbawienia jej życia, a także narażać na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia innych osób.
4. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, dostosowane do sytuacji, warunki i sposób postępowania przy użyciu broni palnej, uwzględniając ograniczenia w zakresie użycia broni palnej, a także sposób dokumentowania przypadków użycia broni palnej.

Art. 27.1. Przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych, podejmowanych przez ABW w celu realizacji zadań określonych w art. 5 ust.1 pkt 2, gdy inne środki okazały się bezskuteczne albo zachodzi wysokie prawdopodobieństwo, że będą nieskuteczne lub nieprzydatne, sąd, na pisemny wniosek Szefa ABW, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, może, w drodze postanowienia, zarządzić kontrolę operacyjną.

2. Postanowienie, o którym mowa w ust. 1, wydaje Sąd Okręgowy w Warszawie.

3. W przypadkach niecierpiących zwłoki, jeżeli mogłoby to spowodować utratę informacji lub zatarcie albo zniszczenie dowodów przestępstwa, Szef ABW może zarządzić, po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, kontrolę operacyjną, zwracając się jednocześnie do sądu, o którym mowa w ust. 2, z wnioskiem o wydanie postanowienia w tej sprawie. W razie nieudzielenia przez sąd zgody w terminie 5 dni od dnia zarządzenia kontroli operacyjnej, Szef ABW wstrzymuje kontrolę operacyjną oraz poleca protokolarnie, komisyjne zniszczenie materiałów zgromadzonych podczas jej stosowania.

4. Sąd, o którym mowa w ust. 2, może zezwolić, na pisemny wniosek Szefa ABW, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, na odstąpienie od zniszczenia materiałów, o których mowa w ust. 3, jeżeli stanowią one dowód lub wskazują na zamiar popełnienia przestępstwa, dla wykrycia którego na podstawie przepisów ustawowych może być prowadzona kontrola operacyjna lub czynności operacyjno-rozpoznawcze.

5. W przypadku potrzeby zarządzenia kontroli operacyjnej wobec osoby podejrzanej lub oskarżonego, we wniosku Szefa ABW, o którym mowa w ust. 1, o zarządzenie kontroli operacyjnej zamieszcza się informację o toczącym się wobec tej osoby postępowaniu.

6. Kontrola operacyjna prowadzona jest niejawnie i polega na:

- 1) kontrolowaniu treści korespondencji,
- 2) kontrolowaniu zawartości przesyłek,
- 3) stosowaniu środków technicznych umożliwiających uzyskiwanie w sposób niejawnie informacji i dowodów oraz ich utrwalanie, a w szczególności treści rozmów telefonicznych i innych informacji przekazywanych za pomocą sieci telekomunikacyjnych.

7. Wniosek Szefa ABW, o którym mowa w ust. 1, o zarządzenie przez sąd kontroli operacyjnej powinien zawierać w szczególności:

- 1) numer sprawy i jej kryptonim, jeżeli został jej nadany,
- 2) opis przestępstwa z podaniem, w miarę możliwości, jego kwalifikacji prawnej,
- 3) okoliczności uzasadniające potrzebę zastosowania kontroli operacyjnej, w tym stwierdzonej albo prawdopodobnej bezskuteczności lub nieprzydatności innych środków,
- 4) dane podmiotu, wobec którego stosowana będzie kontrola operacyjna, ze wskazaniem miejsca lub sposobu jej stosowania,
- 5) cel, czas i rodzaj prowadzonej kontroli operacyjnej.

8. Kontrolę operacyjną zarządza się na okres nie dłuższy niż 3 miesiące. Sąd, o którym mowa w ust.2 może, na pisemny wniosek Szefa ABW, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, na okres nie dłuższy niż kolejne 3 miesiące, wydać postanowienie o jednorazowym przedłużeniu kontroli operacyjnej, jeżeli nie ustały przyczyny zarządzenia tej kontroli.

9. W uzasadnionych przypadkach, gdy podczas stosowania kontroli operacyjnej pojawiają się nowe okoliczności istotne dla zapobieżenia lub wykrycia przestępstwa albo ustalenia sprawcy i uzyskania dowodów przestępstwa, sąd, o którym mowa w ust. 2, na pisemny wniosek Szefa ABW, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, może wydać postanowienie o kontroli operacyjnej przez czas oznaczony również po upływie okresów, o których mowa w ust. 8.

10. Do wniosków, o których mowa w ust. 3, 4, 8 i 9, stosuje się odpowiednio przepis ust. 7. Sąd przed wydaniem postanowienia, o którym mowa w ust. 3, 4, 8 i 9, zapoznaje się z materiałami uzasadniającymi wnioski, zgromadzonymi podczas stosowania kontroli operacyjnej zarządzanej w tej sprawie.

11. Wnioski, o których mowa w ust. 1, 3-5, 8 i 9, sąd rozpoznaje jednoosobowo, przy czym czynności sądu związane z rozpoznawaniem tych wniosków powinny być realizowane w warunkach przewidzianych dla przekazywania, przechowywania i udostępniania informacji niejawnych oraz z odpowiednim zastosowaniem przepisów wydanych na podstawie art. 181 § 2 Kodeksu postępowania karnego. W posiedzeniu sądu może wziąć udział wyłącznie prokurator i przedstawiciel Szefa ABW.

12. Operatorzy prowadzący działalność telekomunikacyjną w sieciach publicznych oraz podmioty świadczące usługi pocztowe są obowiązani do zapewnienia na własny koszt warunków technicznych i organizacyjnych umożliwiających prowadzenie przez ABW kontroli operacyjnej.

13. Kontrola operacyjna powinna być zakończona niezwłocznie po ustaniu przyczyn jej zarządzania, najpóźniej jednak z upływem okresu, na który została wprowadzona.

14. Szef ABW, informuje Prokuratora Generalnego o wynikach kontroli operacyjnej po jej zakończeniu, a na jego żądanie również o przebiegu tej kontroli przedstawiając zebrane w jej toku materiały.

15. W przypadku uzyskania dowodów pozwalających na wszczęcie postępowania karnego lub mających znaczenie dla toczącego się postępowania karnego, Szef ABW przekazuje Prokuratorowi Generalnemu materiały zgromadzone podczas stosowania kontroli operacyjnej, w razie potrzeby z wnioskiem o wszczęcie postępowania karnego. W postępowaniu przed sądem, w odniesieniu do tych materiałów, stosuje się odpowiednio przepisy art. 393 § 1 zdanie pierwsze Kodeksu postępowania karnego.

16. Zgromadzone podczas stosowania kontroli operacyjnej materiały, które nie są istotne dla bezpieczeństwa państwa lub nie stanowią informacji potwierdzających zaistnienie przestępstwa podlegają niezwłocznemu, protokolarnemu, komisyjnemu zniszczeniu. Zniszczenie materiałów zarządza Szef ABW.

17. Trybu, o którym mowa w ust. 1-11, nie stosuje się, jeżeli kontrola operacyjna jest prowadzona za wyrażoną na piśmie zgodą osoby będącej nadawcą lub odbiorcą przekazu informacji.

18. Prezes Rady Ministrów, określi, w drodze rozporządzenia, sposób dokumentowania kontroli operacyjnej oraz przechowywania i przekazywania wniosków i zarządzeń, a także przechowywania, przekazywania oraz przetwarzania i niszczenia materiałów uzyskanych podczas stosowania tej kontroli, uwzględniając potrzebę zapewnienia niejawnego charakteru podejmowanych czynności i uzyskanych materiałów oraz wzory stosowanych druków i rejestrów.

Art. 28. 1 Obowiązek uzyskania zgody sądu, o której mowa w art. 27 ust.1, nie dotyczy informacji niezbędnych do realizacji przez ABW zadań określonych w art. 5 ust.1, w postaci danych:

- 1) identyfikacyjnych abonenta oraz dotyczących faktu, okoliczności i rodzaju połączenia lub prób uzyskania połączenia między określonymi zakończeniami sieci telekomunikacyjnej,
  - 2) dotyczących identyfikacji oraz lokalizowania zakończeń sieci, pomiędzy którymi wykonano połączenie.
2. Udostępnienie przez operatora sieci telekomunikacyjnej danych, o których mowa w ust. 1, następuje nieodpłatnie na:
- 1) pisemny wniosek Szefa ABW lub osoby przez niego upoważnionej,
  - 2) ustne żądanie funkcjonariusza ABW posiadającego pisemne upoważnienie Szefa ABW.
3. O ujawnieniu danych w trybie określonym w ust. 2 pkt 2, operator sieci telekomunikacyjnej informuje Szefa ABW.
4. Operatorzy sieci telekomunikacyjnych są obowiązani udostępnić dane, o których mowa w ust. 1, funkcjonariuszom ABW wskazanym we wniosku.
5. Występowanie o informacje i dane, o których mowa w ust. 1, i ich udostępnianie może następować za pomocą sieci telekomunikacyjnej, w sposób ustalony przez Szefa ABW.

Art. 29. 1. W sprawach o przestępstwa określone w art. 5 ust.1 pkt 2 czynności operacyjno-rozpoznawcze zmierzające do sprawdzenia uzyskanych wcześniej wiarygodnych informacji o przestępstwie oraz wykrycia sprawców i uzyskania dowodów mogą polegać na dokonaniu w sposób niejawnym nabycia lub przejęcia przedmiotów pochodzących z przestępstwa, ulegających przypadkowi albo których wytwarzanie, posiadanie, przewożenie lub którymi obrót są zabronione, a także przyjęciu lub wręczeniu korzyści majątkowej.

2. Szef ABW może zarządzić, na czas określony, czynności wymienione w ust. 1, po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, którego bieżąco informuje o przebiegu tych czynności i ich wyniku.

3. Czynności określone w ust. 1 nie mogą polegać na kierowaniu działaniami wyczerpującymi znamiona czynu zabronionego pod groźbą kary.

4. W przypadku potwierdzenia informacji o przestępstwie określonym w art.5 ust.1 pkt 2 Szef ABW przekazuje Prokuratorowi Generalnemu materiały uzyskane w wyniku czynności z wnioskiem o zarządzenie wszczęcia postępowania karnego. W postępowaniu przed sądem, w odniesieniu do tych materiałów, stosuje się odpowiednio przepisy art. 393 § 1 zdanie pierwsze Kodeksu postępowania karnego.

5. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, sposób przeprowadzania i dokumentowania czynności o których mowa w ust.1. Rozporządzenie powinno, uwzględniając niejawną charakter czynności, ustalać sposób przechowywania, przekazywania i niszczenia materiałów i dokumentów uzyskanych lub wytworzonych w związku z realizacją czynności, o których mowa w ust.1, a także określać wzory stosowanych druków i rejestrów.

Art. 30. 1. W sprawach o przestępstwa określone w art. 5 ust.1 pkt. 2 w ramach czynności operacyjno-rozpoznawczych zmierzających do udokumentowania tych przestępstw albo ustalenia tożsamości osób uczestniczących w tych przestępstwach lub przejęcia przedmiotów przestępstwa, Szef ABW może przed wszczęciem postępowania karnego zarządzić niejawną nadzorem wytwarzania, przemieszczania, przechowywania i obrotu przedmiotami przestępstwa, jeżeli nie stworzy to zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzkiego.

2. O przebiegu i wynikach czynności podjętych w trybie ust. 1 Szef ABW niezwłocznie zawiadamia Prokuratora Generalnego, który może nakazać ich zaniechanie.

3. Stosownie do zarządzenia, o którym mowa w ust. 1, urzędy, instytucje i podmioty prowadzące działalność w dziedzinie poczty i transportu, organy celne oraz organy Straży

Granicznej są obowiązane dopuścić do dalszego przewozu przesyłki zawierające przedmioty przestępstwa w stanie nienaruszonym lub po ich usunięciu albo zastąpieniu w całości lub w części.

4. W przypadku potwierdzenia informacji o przestępstwie Szef Agencji przekazuje Prokuratorowi Generalnemu materiały uzyskane w wyniku czynności z wnioskiem o zarządzenie wszczęcia postępowania karnego. W postępowaniu przed sądem, w odniesieniu do tych materiałów, stosuje się odpowiednio przepisy art. 393 § 1 zdanie pierwsze Kodeksu postępowania karnego.

5. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, sposób przeprowadzania i dokumentowania czynności o których mowa w ust. 1. Rozporządzenie powinno, uwzględniając niejawną charakter czynności, ustalać sposób przechowywania, przekazywania i niszczenia materiałów i dokumentów uzyskanych lub wytworzonych w związku z realizacją czynności, o których mowa w ust. 1, a także określać wzory stosowanych druków i rejestrów.

Art. 31. Przy wykonywaniu czynności o których mowa w art. 29 i 30 może być stosowana kontrola korespondencji lub środki techniczne na zasadach określonych w art. 27.

Art. 32. Nie popełnia przestępstwa, kto, będąc do tego uprawnionym, wykonuje czynności określone w art. 29 ust. 1, jeżeli zostały zachowane warunki określone w art. 29 ust. 3, a także kto wykonuje czynności określone w art. 30 ust. 1.

Art. 33. W zakresie swojej właściwości Agencje, mogą uzyskiwać informacje, w tym także niejawnie, gromadzić je, sprawdzać i przetwarzać.

Art. 34. 1. W zakresie swojej właściwości Agencje mogą zbierać, także niejawnie, wszelkie dane osobowe, w tym również, jeżeli jest to uzasadnione charakterem realizowanych zadań, dane wskazane w art. 27 i 28 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. Nr 133, poz. 883, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 50, poz. 580 i Nr 116, poz. 1216 oraz z 2001r. Nr 42, poz. 474, Nr 49, poz. 509 i Nr 100, poz. 1087), a także korzystać z danych osobowych i innych informacji uzyskanych w wyniku wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych przez uprawnione do tego organy, służby i instytucje państwowe oraz przetwarzać je w rozumieniu ustawy o ochronie danych osobowych, bez wiedzy i zgody osoby, której te dane dotyczą.

2. Administrator zbioru danych jest obowiązany udostępnić dane osobowe, o których mowa w ust 1, na podstawie imiennego upoważnienia wydanego odpowiednio przez Szefa ABW lub Szefa AW okazanego przez funkcjonariusza wraz z legitymacją służbową.

3. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, wzór upoważnienia, o którym mowa w ust. 2.

4. Prezes Rady Ministrów określi w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji zakres, warunki i tryb przekazywania Agencjom informacji przez organy, służby i instytucje państwowe, o których mowa w ust. 1, z uwzględnieniem przepisów dotyczących tych organów służb i instytucji.

Art. 35. 1. W związku z wykonywaniem swoich zadań Agencje zapewniają ochronę środków, form i metod realizacji zadań, zgromadzonych informacji oraz własnych obiektów i danych identyfikujących funkcjonariuszy tych Agencji.

2. Przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych funkcjonariusze Agencji mogą posługiwać się dokumentami które uniemożliwiają ustalenie danych identyfikujących funkcjonariusza oraz środków, którymi posługuje się przy wykonywaniu zadań służbowych.

3. Osoby udzielające Agencji pomocy przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych mogą posługiwać się dokumentami, o których mowa w ust. 2.
4. ABW, z zastrzeżeniem ust. 5, na wniosek upoważnionych organów, służb i instytucji państwowych, sporządza i wydaje dokumenty uniemożliwiające ustalenie danych identyfikujących funkcjonariuszy i pracowników tych organów, służb lub instytucji oraz osób, udzielających im pomocy przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych, a także prowadzi centralny rejestr tych dokumentów.
5. Dokumenty identyfikujące osoby posługujące się nimi jako funkcjonariuszy lub pracowników organów, służb lub instytucji państwowych, o których mowa w ust. 4 wydają odpowiednio te organy, służby lub instytucje.
6. Nie popełnia przestępstwa:
  - 1) kto poleca sporządzenie lub kieruje sporządzeniem dokumentów, o których mowa w ust. 2 i 3,
  - 2) kto sporządza dokumenty, o których mowa w ust. 2 i 3,
  - 3) kto udziela pomocy w sporządzeniu dokumentów, o których mowa w ust. 2 i 3,
  - 4) funkcjonariusz Agencji lub osoba wymieniona w ust. 3, posługujący się przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych dokumentami, o których mowa w ust. 2 i 3.
7. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze zarządzenia, sposób współdziałania właściwych organów, służb i instytucji państwowych z Szefem ABW przy prowadzeniu rejestru, o którym mowa w ust. 4 z uwzględnieniem wymogów dotyczących ochrony informacji niejawnych stanowiących tajemnicę państwową.
8. Szefowie Agencji, każdy w zakresie swojego działania, określą, w drodze zarządzenia, szczegółowy tryb wydawania i posługiwania się, a także przechowywania dokumentów, o których mowa w ust. 2 i 3, z uwzględnieniem wymogów dotyczących ochrony informacji niejawnych stanowiących tajemnicę państwową
9. Szef ABW, określi, w drodze zarządzenia, sposób prowadzenia rejestru, o którym mowa w ust. 4, z zachowaniem wymogów dotyczących ochrony informacji niejawnych stanowiących tajemnicę państwową.

Art. 36. 1. Agencje przy wykonywaniu swoich zadań mogą korzystać, z zastrzeżeniem art. 37, z pomocy osób nie będących ich funkcjonariuszami. Zabronione jest, z zastrzeżeniem ust. 2, ujawnianie danych o osobie udzielającej pomocy Agencji przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych.

2. Ujawnienie danych o osobie, o której mowa w ust. 1, może nastąpić jedynie w przypadkach określonych w art. 39 ust. 4.

3. Za udzielenie pomocy osobom, o których mowa w ust. 1, może być przyznane wynagrodzenie wypłacane z funduszu operacyjnego.

4. Jeśli w czasie korzystania lub w związku z korzystaniem przez Agencję z pomocy osób, o których mowa w ust. 1, osoby te utraciły życie lub poniosły uszczerbek na zdrowiu albo szkodę w mieniu, osobom tym lub ich spadkobiercom przysługuje odszkodowanie.

5. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, zasady i tryb przyznawania odszkodowań w sprawach, o których mowa w ust. 4.

Art. 37. Agencje nie mogą przy wykonywaniu swoich zadań korzystać z tajnej współpracy osób, o których mowa w art. 3 ustawy z dnia 11 kwietnia 1997 r. o ujawnieniu pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z nimi w latach 1944 – 1990 osób pełniących funkcje publiczne (Dz. U. z 1999 r. Nr 42 poz.428, Nr 57, poz.618, Nr 62 poz. 681 i Nr 63, poz. 701 oraz z 2000 r. Nr 43, poz.488 i Nr 50, poz. 600).

Art. 38. Szefowie Agencji, każdy w zakresie swojego działania, określają, w drodze zarządzenia, obieg informacji, w tym niejawnych w podległych Agencjach.

Art. 39. 1. Szefowie Agencji, każdy w zakresie swojego działania, mogą zezwalać funkcjonariuszom i pracownikom Agencji oraz byłym funkcjonariuszom i pracownikom, po ustaniu stosunku służbowego lub stosunku pracy w Agencji, a także osobom udzielającym im pomocy w wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych na udzielenie informacji niejawnej określonej osobie lub instytucji.

2. Uprawnienie, o którym mowa w ust.1 wobec byłych funkcjonariuszy i pracowników Urzędu Ochrony Państwa przysługuje Szefowi ABW.

3. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1 i 2, nie może dotyczyć udzielenia informacji o:

- 1) osobie, jeżeli zostały uzyskane w wyniku prowadzonych przez Agencje albo inne organy, służby lub instytucje państwowe czynności operacyjno-rozpoznawczych,
- 2) szczegółowych formach i zasadach przeprowadzania czynności operacyjno-rozpoznawczych oraz o stosowanych w związku z ich prowadzeniem środkach i metodach,
- 3) osobie udzielającej pomocy Agencji, o której mowa art. 36 ust. 1,
- 4) osobie udzielającej pomocy Urzędowi Ochrony Państwa w wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych.

4. Zakazu określonego w ust. 3 nie stosuje się w przypadku żądania prokuratora albo sądu zgłoszonego w celu ścigania karnego za czyn zabroniony stanowiący zbrodnię lub występki, którego skutkiem jest śmierć albo żądania Rzecznika Interesu Publicznego w celu przeprowadzenia postępowania lustracyjnego lub realizacji zadań Rzecznika Interesu Publicznego lub przeprowadzenia postępowania sprawdzającego na podstawie przepisów o ochronie informacji niejawnych .

5. Zakazu określonego w ust.3 nie stosuje się również w przypadku żądania prokuratora lub sądu uzasadnionego podejrzeniem popełnienia przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego w związku z wykonywaniem czynności operacyjno-rozpoznawczych

6. W razie odmowy zwolnienia funkcjonariusza, pracownika lub osoby udzielającej im pomocy w wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych od obowiązku zachowania tajemnicy państwowej albo odmowy zezwolenia na udostępnienie dokumentów lub materiałów objętych tajemnicą państwową pomimo żądania prokuratora lub sądu, zgłoszonego w związku z postępowaniem karnym o przestępstwo określone w art. 105 § 1 Kodeksu karnego lub o zbrodnię godzącą w życie ludzkie albo o występki przeciwko życiu lub zdrowiu, gdy jego następstwem była śmierć człowieka, Szef ABW lub Szef AW przedstawia żądane dokumenty i materiały oraz wyjaśnienie Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego. Jeżeli Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego stwierdzi, że uwzględnienie żądania prokuratora lub sądu jest konieczne do prawidłowości postępowania karnego, Szef ABW lub Szef AW jest obowiązany zwolnić od zachowania tajemnicy lub udostępnić dokumenty i materiały objęte tajemnicą.

Art. 40. 1. Szef ABW koordynuje podejmowane przez służby specjalne czynności operacyjno-rozpoznawcze mogące mieć wpływ na bezpieczeństwo państwa.

2. Szef ABW, w celu zapewnienia koordynacji, o której mowa w ust. 1 prowadzi centralną ewidencję zainteresowań operacyjnych służb specjalnych.

3. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze zarządzenia, sposób współdziałania służb specjalnych z Szefem ABW w zakresie prowadzenia ewidencji, o której mowa w ust. 2, z uwzględnieniem wymogów dotyczących ochrony informacji niejawnych stanowiących tajemnicę państwową.

Art. 41. 1. Szef AW organizuje współpracę w zakresie wymiany informacji istotnych dla bezpieczeństwa i międzynarodowej pozycji Rzeczypospolitej Polskiej, pomiędzy organami administracji rządowej w ramach wspólnoty informacyjnej Rządu.

2. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, tryb wymiany informacji w ramach wspólnoty informacyjnej Rządu oraz wymagania w tym zakresie wobec organów uczestniczących we współpracy, o której mowa w ust.1.

Art. 42. 1. Szef ABW, Szef AW oraz Szef Wojskowych Służb Informacyjnych współdziałają w ramach realizacji swoich zadań.

2. Prezes Rady Ministrów może określić, w drodze zarządzenia, zasady, zakres i tryb współdziałania oraz szczegółowy rozdział kompetencji pomiędzy ABW, AW i Wojskowymi Służbami Informacyjnymi.

Art. 43. 1. Agencje zapewniają ochronę własnych urzędzeń oraz obszarów i obiektów, a także przebywających w nich osób, przez wewnętrzną służbę ochrony. Funkcjonariuszom wykonującym zadania w zakresie ochrony, w granicach chronionych obszarów i obiektów, przysługują odpowiednio uprawnienia pracowników ochrony określone w przepisach o ochronie osób i mienia.

2. Szefowie Agencji, każdy w zakresie swojego działania, mogą powierzyć wykonywanie ochrony, o której mowa w ust. 1, specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej.

Rozdział 5

Służba funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu

Art. 44. Służbę w ABW lub AW może pełnić osoba:

- 1) posiadająca wyłącznie obywatelstwo polskie,
- 2) wykazująca nieskazitelną postawę moralną i patriotyczną,
- 3) korzystająca z pełni praw publicznych,
- 4) dająca rękojmię zachowania tajemnicy stosownie do wymogów określonych w przepisach o ochronie informacji niejawnych,
- 5) posiadająca co najmniej średnie wykształcenie i określone kwalifikacje zawodowe oraz zdolność fizyczną i psychiczną do służby w formacjach uzbrojonych, wymagających szczególnej dyscypliny służbowej, której gotowa jest się podporządkować.

Art. 45. 1. Zdolność fizyczną i psychiczną do służby ustalają komisje lekarskie ABW lub AW, podległe Szefowi właściwej Agencji.

2. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, zasady oceny zdolności fizycznej i psychicznej do służby w Agencjach, a także tryb orzekania o tej zdolności oraz właściwość i tryb postępowania komisji lekarskich w tych sprawach.

Art. 46. 1. Przyjęcie kandydata do służby w ABW lub AW następuje po przeprowadzeniu postępowania kwalifikacyjnego, na które składa się:

- 1) przyjęcie podania o przyjęcie do służby, kwestionariusza osobowego, a także dokumentów stwierdzających wymagane wykształcenie i kwalifikacje zawodowe oraz zawierających dane o poprzednim zatrudnieniu,
- 2) przeprowadzenie rozmowy kwalifikacyjnej,
- 3) postępowanie sprawdzające określone w przepisach o ochronie informacji niejawnych,
- 4) ustalenie zdolności fizycznej i psychicznej do służby w Agencji.

2. W stosunku do kandydata ubiegającego się o przyjęcie do służby w ABW lub AW na stanowisko wymagające szczególnych umiejętności lub predyspozycji, postępowanie kwalifikacyjne może być rozszerzone o czynności mające na celu sprawdzenie przydatności kandydata do służby na takim stanowisku, w tym przeprowadzenie badania psychofizjologicznego.

3. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, wzór kwestionariusza osobowego oraz szczegółowe zasady i tryb przeprowadzania postępowania kwalifikacyjnego wobec kandydatów do służby w Agencjach, uwzględniając czynności niezbędne do podjęcia decyzji dotyczącej osoby ubiegającej się o przyjęcie do służby w tej Agencji.

Art. 47. 1. Przed podjęciem służby funkcjonariusz ABW lub AW składa ślubowanie według następującej roty:

"Ja, Obywatel Rzeczypospolitej Polskiej, świadom podejmowanych obowiązków funkcjonariusza Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego (Agencji Wywiadu), ślubuję: służyć wiernie Narodowi, chronić ustanowiony Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej porządek prawny, strzec bezpieczeństwa Państwa i jego obywateli, nawet z narażeniem życia. Wykonując powierzone mi zadania, ślubuję pilnie przestrzegać prawa, dochować wierności konstytucyjnym organom Rzeczypospolitej Polskiej, przestrzegać dyscypliny służbowej oraz wykonywać rozkazy i polecenia przełożonych. Ślubuję strzec tajemnicy państwowej i służbowej, a także honoru, godności i dobrego imienia służby oraz przestrzegać zasad etyki zawodowej."

2. Ceremoniał składania ślubowania w ABW i AW określają SzeF ABW oraz SzeF AW, każdy w zakresie swojego działania.

Art. 48. 1. Stosunek służbowy funkcjonariusza ABW lub AW, zwanego dalej „funkcjonariuszem” powstaje w drodze mianowania na podstawie dobrowolnego zgłoszenia się do służby.

2. Początek służby funkcjonariusza liczy się od dnia określonego w rozkazie personalnym o przyjęciu do służby i mianowaniu na stanowisko służbowe w ABW lub AW.

3. Mianowanie może nastąpić po odbyciu zasadniczej służby wojskowej albo po przeniesieniu do rezerwy.

4. Warunku określonego w ust. 3 nie stosuje się do kobiet. Od warunku tego można również odstąpić również w stosunku do absolwentów szkół wyższych.

5. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji wzór legitymacji służbowej i innych dokumentów funkcjonariuszy, organy właściwe do ich wydawania, wymiany i unieważniania oraz dokonywania w nich wpisów, przypadki, w których legitymacja służbowa lub inne dokumenty podlegają zwrotowi, wymianie lub unieważnieniu, a także tryb postępowania w przypadku ich utraty, jak również sposób posługiwania się legitymacją służbową oraz innymi dokumentami.

6. Szefowie Agencji, każdy w zakresie swojego działania, określają, w drodze zarządzenia, znaki i inne dokumenty identyfikacyjne funkcjonariuszy .

Art. 49. 1. Osobę przyjętą do służby w ABW lub AW mianuje się funkcjonariuszem w służbie przygotowawczej, na okres 3 lat.

2. Po upływie okresu służby przygotowawczej i uzyskaniu co najmniej dobrej oceny ogólnej w opinii służbowej funkcjonariusz zostaje mianowany na stałe.

3. W przypadkach uzasadnionych szczególnymi kwalifikacjami funkcjonariusza SzeF ABW i SzeF AW, każdy w zakresie swojego działania, może skrócić okres jego służby przygotowawczej albo zwolnić funkcjonariusza od odbywania tej służby.

4. W razie przerwy w wykonywaniu przez funkcjonariusza obowiązków służbowych, trwającej dłużej niż 3 miesiące właściwy Szef Agencji może przedłużyć okres jego służby przygotowawczej.

Art. 50. 1. Szef ABW i Szef AW, każdy w zakresie swojego działania, jest właściwy do przyjmowania do służby w Agencji, mianowania funkcjonariuszy na stanowiska służbowe oraz ich przenoszenia, delegowania, oddelegowania, zwalniania i odwoływania ze stanowisk służbowych, zawieszenia i uchylania zawieszenia w czynnościach służbowych, zwalniania ze służby oraz stwierdzania wygaśnięcia stosunku służbowego.

2. W sprawach osobowych funkcjonariuszy innych niż wymienione w ust. 1 są właściwi przełożeni, upoważnieni przez Szefa Agencji.

3. Sprawy osobowe, o których mowa w ust.1, są załatwiane przez wydanie rozkazu personalnego

Art. 51. 1. Czas pełnienia służby funkcjonariusza jest określany wymiarem jego obowiązków, z uwzględnieniem prawa do wypoczynku.

2. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, rozkład czasu służby, z uwzględnieniem czasu na wypoczynek oraz przypadków przedłużenia czasu służby funkcjonariuszy każdej z Agencji, uzasadnionych potrzebą zapewnienia niezakłóconego toku służby.

Art. 52. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, warunki bezpieczeństwa i higieny służby oraz zakres, w jakim do tych warunków mają zastosowanie przepisy działu X Kodeksu pracy, uwzględniając szczególny charakter służby, zagrożenia występujące na niektórych stanowiskach służbowych lub podczas wykonywania niektórych zadań służbowych oraz obowiązki spoczywające na funkcjonariuszach oraz ich przełożonych w zakresie zapobiegania ewentualnym zagrożeniom dla życia lub zdrowia, a także uwzględniając przepisy prawa mające zastosowanie do stanowisk służbowych nie objętych specyfiką służby w Agencjach.

Art. 53. 1. Funkcjonariusz podlega okresowemu opiniowaniu służbowemu przeprowadzanemu:

- 1) w służbie przygotowawczej – raz w roku,
- 2) w służbie stałej – raz na trzy lata.

2. Funkcjonariusza zapoznaje się z opinią służbową w ciągu 14 dni od dnia jej sporządzenia; może on w terminie 14 dni od dnia zapoznania się z opinią służbową wnieść odwołanie do wyższego przełożonego.

3. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, wzór formularza opinii służbowej, szczegółowe zasady i tryb opiniowania funkcjonariuszy, uwzględniając przesłanki opiniowania i jego częstotliwości, kryteria brane pod uwagę przy opiniowaniu i skalę ocen, przypadki opiniowania z pominięciem okresów przewidzianych w ustawie, właściwość przełożonych w zakresie wydawania opinii, tryb zapoznawania funkcjonariuszy z opinią służbową oraz tryb wnoszenia i rozpatrywania odwołań od opinii.

Art. 54. 1. Funkcjonariusza można odwołać z zajmowanego stanowiska i przenieść do dyspozycji Szefa Agencji, w której pełni służbę.

2. Funkcjonariusz może pozostawać w dyspozycji Szefa Agencji, w której pełni służbę, nieprzerwanie nie dłużej niż 12 miesięcy. Łączny okres pozostawania funkcjonariusza w dyspozycji Szefa Agencji nie może być dłuższy niż 24 miesiące.

3. Po upływie okresów, o których mowa w ust. 2, funkcjonariusza przenosi się na określone stanowisko służbowe, a w razie niewyrażenia przez niego pisemnej zgody na

przeniesienie na to stanowisko, funkcjonariusza zwalnia się ze służby z zachowaniem uprawnień przewidzianych dla funkcjonariuszy zwalnianych na podstawie art. 60 ust. 2 pkt 6 chyba, że spełnia warunki do zwolnienia ze służby na korzystniejszych warunkach.

4. Prezes Rady Ministrów, określi w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, warunki i tryb przenoszenia funkcjonariuszy do dyspozycji Szefa Agencji, z uwzględnieniem sposobu pełnienia służby w okresie pozostawania w tej dyspozycji.

Art. 55. 1. Funkcjonariusz z urzędu lub na własną prośbę może być przeniesiony do pełnienia służby albo delegowany na okres do 6 miesięcy do czasowego pełnienia służby w innej miejscowości.

2. Szef ABW i Szef AW w uzasadnionych przypadkach może przedłużyć okres delegowania, o którym mowa w ust. 1 do 12 miesięcy.

Art. 56. 1. Funkcjonariuszowi można powierzyć na czas określony, pełnienie obowiązków służbowych na innym stanowisku. W takim przypadku uposażenie funkcjonariusza nie może być obniżone.

2. Funkcjonariusza, gdy jest to uzasadnione realizacją zadań Agencji, w której pełni służbę, za jego zgodą, można oddelegować do wykonywania zadań służbowych poza Agencją, po przeniesieniu go do dyspozycji Szefa tej Agencji. Przepisów art. 54 nie stosuje się.

3. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, warunki i tryb oddelegowania, uprawnienia i obowiązki funkcjonariusza w czasie oddelegowania, wysokość i sposób wypłacania uposażenia i innych świadczeń pieniężnych przysługujących oddelegowanemu funkcjonariuszowi, uwzględniając miejsce oraz charakter i zakres wykonywanych przez niego zadań służbowych poza Agencją, a także ustali, z uwzględnieniem przepisów o ochronie informacji niejawnych, szczególne uprawnienia i obowiązki funkcjonariusza pełniącego służbę poza granicami kraju.

4. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, stanowiska w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, na których zatrudnia się oddelegowanych funkcjonariuszy Agencji, ustalając liczbę stanowisk i ich zaszeregowanie w stosunku do stawek wynagrodzenia zasadniczego pracowników Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Art. 57. 1. Funkcjonariusza przenosi się na niższe stanowisko służbowe w razie wymierzenia kary dyscyplinarnej wyznaczenia na niższe stanowisko służbowe.

2. Funkcjonariusza można przenieść na niższe stanowisko służbowe w przypadku:

- 1) orzeczenia przez właściwą komisję lekarską Agencji trwałej niezdolności do pełnienia służby na zajmowanym stanowisku służbowym, jeżeli nie ma możliwości mianowania go na stanowisko równorzędne,
- 2) nieprzydatności na zajmowanym stanowisku służbowym, stwierdzonej w opinii służbowej w okresie służby przygotowawczej,
- 3) niewywiązywania się z obowiązków służbowych na zajmowanym stanowisku służbowym, stwierdzonego w okresie służby stałej w dwóch kolejnych opiniach służbowych, między którymi upłynęło co najmniej 6 miesięcy,
- 4) likwidacji zajmowanego stanowiska służbowego lub z innych przyczyn uzasadnionych potrzebami organizacyjnymi, gdy nie ma możliwości mianowania go na równorzędne stanowisko służbowe.

3. Funkcjonariusza można przenieść na niższe stanowisko służbowe również na jego pisemną prośbę.

4. Funkcjonariusz, który nie wyraził zgody na przeniesienie na niższe stanowisko służbowe z przyczyn określonych w ust. 2, może być zwolniony ze służby.

Art. 58. 1. Funkcjonariusza zawiesza się, rozkazem personalnym, w czynnościach służbowych, na czas nie dłuższy niż 3 miesiące, w razie wszczęcia przeciwko niemu postępowania karnego w sprawie o przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego.

2. Funkcjonariusza można zawiesić w czynnościach służbowych, na czas nie dłuższy niż 3 miesiące, w razie wszczęcia przeciwko niemu postępowania karnego w sprawie o przestępstwo nieumyślne ścigane z oskarżenia publicznego, postępowania w sprawie o wykroczenie oraz postępowania dyscyplinarnego, jeśli jest to celowe z uwagi na dobro postępowania lub dobro służby.

3. W szczególnie uzasadnionych przypadkach okres zawieszenia w czynnościach służbowych można przedłużyć na dalszy czas oznaczony nie dłuższy niż do dnia uprawomocnienia się orzeczenia wydanego w postępowaniu karnym lub postępowaniu w sprawie o wykroczenie, a w pozostałych przypadkach na czas nie dłuższy niż do 12 miesięcy.

4. Zawieszenie w czynnościach służbowych polega na odsunięciu funkcjonariusza od wykonywania obowiązków służbowych.

5. Od decyzji przełożonego o zawieszeniu funkcjonariusza w czynnościach służbowych służy prawo odwołania do wyższego przełożonego.

6. Funkcjonariusz zawieszony w czynnościach służbowych:

- 1) jest obowiązany niezwłocznie zdać broń i legitymację służbową oraz przedmioty związane z wykonywanymi przez niego zadaniami, a w szczególności akta i dokumenty prowadzonych przez niego spraw,
- 2) nie może nosić umundurowania,
- 3) jest obowiązany informować kierownika jednostki organizacyjnej o zamiarze opuszczenia miejsca zamieszkania na okres dłuższy niż 3 dni.

Art. 59. Funkcjonariusz może być skierowany z urzędu lub na własną prośbę do komisji lekarskiej właściwej Agencji w celu określenia jego stanu zdrowia oraz ustalenia zdolności fizycznej i psychicznej do służby, jak również związku poszczególnych schorzeń ze służbą.

Art. 60. 1. Funkcjonariusza zwalnia się ze służby w przypadku:

- 1) orzeczenia trwałej niezdolności do służby przez komisję lekarską właściwej Agencji,
- 2) nieprzydatności do służby, stwierdzonej w opinii służbowej w okresie służby przygotowawczej,
- 3) wymierzenia kary dyscyplinarnej wydalenia ze służby,
- 4) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego,
- 5) utraty obywatelstwa polskiego lub nabycia obywatelstwa innego państwa.

2. Funkcjonariusza można zwolnić ze służby w przypadku:

- 1) niewywiązywania się z obowiązków służbowych w okresie odbywania służby stałej, stwierdzonego w 2 kolejnych opiniach, między którymi upłynęło co najmniej 6 miesięcy,
- 2) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo inne niż określone w ust. 1 pkt 4,
- 3) objęcia kierowniczego stanowiska państwowego albo objęcia funkcji z wyboru w organach samorządu terytorialnego,
- 4) nabycia prawa do emerytury w pełnym wymiarze, określonego w przepisach odrębnych,
- 5) gdy wymaga tego ważny interes służby,
- 6) likwidacji jednostki organizacyjnej Agencji lub jej reorganizacji połączonej ze zmniejszeniem obsady etatowej, jeżeli przeniesienie funkcjonariusza do innej

jednostki organizacyjnej Agencji lub na niższe stanowisko służbowe nie jest możliwe.

3. Funkcjonariusza zwalnia się ze służby w terminie do 6 miesięcy od dnia pisemnego zgłoszenia przez niego wystąpienia ze służby.

4. W przypadkach określonych w ust. 2 pkt 6, zwolnienie ze służby następuje po upływie 6 miesięcy, a ze służby przygotowawczej – po upływie 3 miesięcy od dnia podjęcia decyzji o likwidacji jednostki organizacyjnej Agencji lub jej reorganizacji.

Art. 61. 1. Stosunek służbowy funkcjonariusza wygasa w przypadku:

- 1) śmierci funkcjonariusza,
- 2) nieobecności funkcjonariusza w służbie przez okres powyżej 3 miesięcy z powodu tymczasowego aresztowania, chyba że wcześniej nastąpiło zwolnienie funkcjonariusza ze służby.

2. Wygaśnięcie stosunku służbowego stwierdza się rozkazem personalnym.

Art. 62. 1. W razie uchylenia prawomocnego wyroku skazującego lub prawomocnego orzeczenia o warunkowym umorzeniu postępowania karnego i wydania orzeczenia o umorzeniu postępowania karnego albo w razie uchylenia kary dyscyplinarnej wyznaczenia na niższe stanowisko służbowe, obniżenia stopnia służbowego lub kary wydalenia ze służby, ulegają uchyleniu skutki, jakie wynikły dla funkcjonariusza w związku z wyznaczeniem na niższe stanowisko służbowe lub obniżeniem stopnia służbowego. O uchyleniu innych skutków decyduje Szef właściwej Agencji.

2. W razie uchylenia prawomocnego wyroku skazującego lub prawomocnego orzeczenia o warunkowym umorzeniu postępowania karnego lub wydania prawomocnego wyroku uniewinniającego, ulegają uchyleniu wszystkie skutki, jakie wynikły dla funkcjonariusza w wyniku postępowania dyscyplinarnego przeprowadzonego w związku z oskarżeniem o popełnienie przestępstwa stanowiącego przedmiot rozstrzygnięcia sądu.

3. Jeżeli w przypadku, o którym mowa w ust. 2, podstawę orzeczenia kary dyscyplinarnej stanowiły przesłanki inne niż tylko oskarżenie o popełnienie przestępstwa, o uchyleniu skutków, jakie wynikły dla funkcjonariusza w wyniku postępowania dyscyplinarnego, decyduje Szef właściwej Agencji. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio.

Art. 63. 1. Zwolnienie funkcjonariusza ze służby na podstawie art. 54 ust. 3, art. 57 ust. 4 oraz art. 60 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 4 nie może nastąpić przed upływem 12 miesięcy od dnia zaprzestania służby z powodu choroby, chyba że funkcjonariusz zgłosi pisemnie wystąpienie ze służby.

2. Zwolnienie funkcjonariusza ze służby na podstawie art. 60 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 1 nie może nastąpić przed upływem 3 miesięcy od dnia zaprzestania służby z powodu choroby, chyba że funkcjonariusz zgłosi pisemnie wystąpienie ze służby.

Art. 64. 1. Funkcjonariusza-kobiety nie można w okresie ciąży i w czasie urlopu macierzyńskiego zwolnić ze służby, z wyjątkiem przypadków określonych w art. 54 ust. 3, art. 60 ust. 1 pkt 3 i 4 oraz ust. 2 pkt 2, 3, 5 i 6.

4. W razie zwolnienia funkcjonariusza-kobiety ze służby na podstawie art. 54 ust. 3 i art. 60 ust. 2 pkt 5 i 6, przysługuje jej uposażenie do końca urlopu macierzyńskiego.

5. Funkcjonariuszowi-kobiecie zwolnionej na podstawie art. 54 ust. 3 i art. 60 ust. 2 pkt 5 i 6 w czasie urlopu wychowawczego przysługują do końca okresu, na który ten urlop został udzielony:

- 1) świadczenie pieniężne, wypłacane na zasadach obowiązujących przy wypłacaniu zasiłku wychowawczego,

- 2) inne uprawnienia przewidziane dla pracownic zwalnianych z pracy w czasie urlopu wychowawczego z przyczyn dotyczących zakładu pracy.

Art. 65. 1. Funkcjonariusz zwolniony ze służby otrzymuje niezwłocznie świadectwo służby.

2. Funkcjonariusz może żądać sprostowania świadectwa służby w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania.

3. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, wzór formularza świadectwa służby, uwzględniając dane, które należy podać w świadectwie służby oraz tryb wydawania i sprostowania świadectwa służby, a także właściwość przełożonych w tych sprawach.

Rozdział 6

Korpusy i stopnie funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu

Art. 66. W ABW i AW obowiązują następujące korpusy i stopnie służbowe:

- 1) korpus szeregowych:
  - a) szeregowy,
  - b) starszy szeregowy,
- 2) korpus podoficerów:
  - a) kapral,
  - b) starszy kapral
  - c) plutonowy,
  - d) starszy plutonowy
  - e) sierżant,
  - d) starszy sierżant,
  - e) sierżant sztabowy
  - f) starszy sierżant sztabowy,
- 3) korpus chorążych:
  - a) młodszy chorąży,
  - b) chorąży,
  - c) starszy chorąży,
  - d) młodszy chorąży sztabowy,
  - e) chorąży sztabowy,
  - f) starszy chorąży sztabowy
- 4) korpus oficerów:
  - a) podporucznik,
  - b) porucznik,
  - c) kapitan,
  - d) major,
  - e) podpułkownik,
  - f) pułkownik,
  - g) generał brygady,

Art. 67. 1. Na stopień szeregowego mianuje się funkcjonariusza z dniem mianowania na stanowisko służbowe.

2. Na stopnie w korpusie szeregowych i podoficerów mianują przełożeni posiadający uprawnienia w sprawach osobowych funkcjonariuszy.

3. Na stopnie w korpusie chorążych mianuje Szef właściwej Agencji lub upoważniony przez niego przełożony.

4. Na pierwszy stopień w korpusie oficerów oraz na stopień generała mianuje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek Prezesa Rady Ministrów. Na pozostałe stopnie w korpusie oficerów mianuje Prezes Rady Ministrów.

Art. 68. Mianowanie na stopień w korpusie podoficerów lub chorążych jest uzależnione od pozytywnej opinii służbowej i zajmowanego stanowiska służbowego, a ponadto zdania odpowiedniego egzaminu.

Art. 69. Warunkiem mianowania na pierwszy stopień w korpusie oficerów jest pozytywna opinia służbowa, zajmowanie stanowiska, z którym związany jest stopień oficera, posiadanie wyższego wykształcenia oraz zdanie egzaminu na oficera.

Art. 70. 1. Funkcjonariusze odbywający szkolenie zawodowe mogą pełnić służbę w systemie skoszarowanym.

2. Szef właściwej Agencji określi w drodze zarządzenia sposób organizacji służby i jej pełnienia w systemie skoszarowanym z uwzględnieniem czasu pełnienia tej służby oraz porządku dnia.

Art. 71. 1. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, szczegółowe zasady i tryb szkolenia zawodowego funkcjonariuszy, uwzględniając zakres tematyczny szkolenia i zróżnicowany sposób składania egzaminów na pierwszy stopień w korpusie chorążych lub oficerów przed komisjami egzaminacyjnymi.

2. Szefowie Agencji, każdy w zakresie swojego działania, w drodze zarządzenia, powołują komisje egzaminacyjne, o których mowa w ust. 1, określając ich skład osobowy, a także ustalają terminy egzaminów, określają wzór zaświadczenia o zdaniu egzaminu oraz wysokość wynagrodzenia członków komisji.

Art. 72. 1. Mianowanie na kolejny wyższy stopień następuje stosownie do zajmowanego stanowiska służbowego, posiadanych kwalifikacji zawodowych oraz posiadania pozytywnej opinii służbowej.

2. Nadanie kolejnego, wyższego stopnia nie może nastąpić wcześniej niż po przesłużeniu w stopniu:

kaprała	- jednego roku
starszego kaprała	- jednego roku
plutonowego	- jednego roku,
starszego plutonowego	- jednego roku,
sierżanta	- 2 lat,
starszego sierżanta	- 2 lat,
sierżanta sztabowego	- 2 lat,
młodsze chorążego	- 3 lat,
chorążego	- 4 lat,
starszego chorążego	- 3 lat,
młodsze chorążego sztabowego	- 3 lat,
chorążego sztabowego	- 4 lat,
podporucznika	- 3 lat,
porucznika	- 3 lat,
kapitana	- 4 lat,
majora	- 4 lat,
podpułkownika	- 4 lat.

Art. 73. 1. W przypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie, funkcjonariusza posiadającego pozytywną opinię służbową oraz szczególne kwalifikacje zawodowe lub umiejętność do pełnienia służby na odpowiednim stanowisku służbowym, można mianować na kolejny wyższy stopień mimo niespełnienia innych warunków wymaganych do mianowania na ten stopień albo przed upływem ustalonych okresów.

2. Funkcjonariusza zwolnionego ze służby można mianować na kolejny wyższy stopień za szczególne osiągnięcia w służbie.

Art. 74. 1. Stopnie podoficerów, chorążych, oficerów i generałów są dożywotnie.

2. Funkcjonariusze zwolnieni ze służby mogą używać posiadanych stopni, o których mowa w art. 66, z dodaniem określenia:

- 1) „rezerwy”, jeżeli funkcjonariusz podlega obowiązkowi służby wojskowej i został uznany za zdolnego do tej służby,
- 2) „w stanie spoczynku”, jeżeli funkcjonariusz nie podlega obowiązkowi służby wojskowej.

3. Utrata stopnia, o którym mowa w art. 66, następuje w razie:

- 1) utraty obywatelstwa polskiego,
- 2) orzeczenia przez sąd pozbawienia praw publicznych,
- 3) skazania prawomocnym wyrokiem sądu na karę pozbawienia wolności za przestępstwo popełnione w wyniku motywacji zasługującej na szczególne potępienie.

Art. 75. O utracie, pozbawieniu lub obniżeniu stopnia orzeka przełożony właściwy do mianowania na ten stopień. O utracie lub pozbawieniu stopnia podporucznika oraz stopnia generała brygady orzeka Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 76. 1. Funkcjonariuszowi przywraca się stopień w razie uchylecia:

- 1) prawomocnego skazania na karę dodatkową pozbawienia praw publicznych,
- 2) prawomocnego skazania na karę pozbawienia wolności za przestępstwo popełnione z niskich pobudek,
- 3) decyzji, na podstawie której nastąpiła utrata lub pozbawienie stopnia,
- 4) kary dyscyplinarnej obniżenia stopnia.

2. O przywróceniu stopnia orzeka przełożony właściwy do mianowania na stopień; o przywróceniu stopnia podporucznika oraz stopnia generała orzeka Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 77. 1. Osobę przyjmowaną do służby w ABW lub AW i posiadającą stopień wojskowy, policyjny, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej lub Służby Więziennej można mianować na odpowiedni stopień we właściwej Agencji.

2. Osobę przyjętą do służby w ABW lub AW i posiadającą stopień Urzędu Ochrony Państwa, Szef Agencji mianuje się na równorzędny stopień tej Agencji.

3. Przy przyjmowaniu do służby osoby posiadającej stopień wojskowy podporucznika, stopień podkomisarza Policji, stopień podporucznika Straży Granicznej, stopień podporucznika Biura Ochrony Rządu, stopień młodszego kapitana Państwowej Straży Pożarnej lub podporucznika Straży Więziennej, mianuje się stopień podporucznika właściwej Agencji.

Art. 78. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, wzór wniosku o mianowanie na stopień służbowy oraz wzór aktu mianowania na stopień, a także szczegółowe zasady i tryb mianowania funkcjonariuszy na stopnie, ustalając sposób postępowania z wnioskiem o mianowanie i terminy mianowania na stopień.

Rozdział 7

Obowiązki i prawa funkcjonariusza Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu

Art. 79. 1. Funkcjonariusz jest obowiązany dochować obowiązków wynikających z rotty złożonego ślubowania.

2. Funkcjonariusz obowiązany jest odmówić wykonania rozkazu lub polecenia przełożonego, jeśli wykonanie rozkazu lub polecenia łączyłoby się z popełnieniem przestępstwa.

3. O odmowie wykonania rozkazu lub polecenia, o którym mowa w ust. 2, funkcjonariusz melduje Szefowi właściwej Agencji, z pominięciem drogi służbowej.

Art. 80. 1. Funkcjonariuszowi, z zastrzeżeniem ust. 2, nie wolno podejmować zajęcia zarobkowego poza służbą. W stosunku do funkcjonariuszy mają zastosowanie ograniczenia w prowadzeniu działalności gospodarczej wynikające z ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (Dz. U. Nr 106, poz. 679, z 1998 r. Nr 162, poz. 1126, z 1999 r. Nr 49, poz. 483 oraz z 2000 r. Nr 26, poz. 306).

2. Przełożony posiadający uprawnienia w sprawach osobowych może zezwolić na wykonywanie zajęcia zarobkowego poza służbą, jeśli nie koliduje to z wykonywaniem zadań służbowych przez funkcjonariusza oraz nie narusza honoru, godności lub dobrego imienia służby.

Art. 81. 1. Funkcjonariusz nie może być członkiem partii politycznych ani uczestniczyć w działalności tych partii lub na ich rzecz.

2. Funkcjonariusze nie mogą zrzeszać się w związkach zawodowych.

3. Funkcjonariusz jest obowiązany poinformować przełożonego o przynależności do stowarzyszeń krajowych.

4. Przynależność funkcjonariusza do organizacji lub stowarzyszeń zagranicznych albo międzynarodowych wymaga zezwolenia Szefa właściwej Agencji lub upoważnionego przez niego przełożonego.

Art. 82. 1. Funkcjonariusz obowiązany jest uzyskać zezwolenie Szefa właściwej Agencji na wyjazd za granicę.

2. Funkcjonariusz obowiązany jest poinformować Szefa Agencji, w której pełni służbę, o wyjeździe za granicę dzieci pozostających na jego utrzymaniu albo współmałżonka.

3. Szefowie Agencji, każdy w zakresie swojego działania, określają w drodze zarządzenia, przypadki, w których uzyskanie zezwolenia lub wykonanie obowiązku o którym mowa w ust. 2, nie jest wymagane, a także obowiązki funkcjonariusza wyjeżdżającego i powracającego z zagranicy.

Art. 83. Funkcjonariusz w związku z wykonywaniem zadań służbowych korzysta z ochrony przewidzianej w Kodeksie karnym dla funkcjonariuszy publicznych.

Art. 84. 1. Funkcjonariuszowi przysługuje zwrot kosztów poniesionych na ochronę prawną, jeżeli postępowanie karne, wszczęte przeciwko niemu o przestępstwo popełnione w związku z wykonywaniem czynności służbowych zostanie zakończone prawomocnym orzeczeniem o umorzeniu wobec braku ustawowych znamion czynu zabronionego lub niepopełnienia przestępstwa albo wyrokiem uniewinniającym.

2. Koszty, w wysokości odpowiadającej, określone w odrębnych przepisach, wynagrodzeniu jednego obrońcy, zwraca się ze środków właściwej Agencji.

Art. 85. Funkcjonariusz, który w związku ze służbą doznał uszczerbku na zdrowiu lub poniósł szkodę w mieniu, otrzymuje odszkodowanie w trybie i na zasadach określonych dla policjantów, z tym, że wynikające z przepisów ustawy z dnia 16 grudnia 1972 r. o odszkodowaniach przysługujących w razie wypadków i chorób pozostających w związku ze służbą w Policji (Dz.U. Nr 53, poz. 345, z 1983 r. Nr 16, poz. 79, z 1985 r. Nr 20, poz. 85 i Nr 38, poz. 181, z 1989 r. Nr 35, poz. 192 oraz z 2001 r. Nr 81, poz. 877) kompetencje komisji lekarskich służby zdrowia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, organów resortu spraw wewnętrznych do powoływania komisji powypadkowych, ustalania prawa do odszkodowania oraz wypłacania odszkodowania – przysługują w stosunku do funkcjonariuszy odpowiednio: komisjom lekarskim podległym Szefowi Agencji, w której funkcjonariusz pełni służbę, Szefowi tej Agencji lub upoważnionym przez niego kierownikom jednostek organizacyjnych Agencji oraz komisjom powypadkowym właściwej Agencji.

Art. 86. 1. Funkcjonariusz otrzymuje nieodpłatnie umundurowanie.
2. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, wysokość i warunki przyznawania funkcjonariuszom równoważnika pieniężnego w zamian za umundurowanie. Rozporządzenie powinno ustalać ekwiwalentną wysokość kwoty pieniężnej należnej funkcjonariuszowi w przypadku nieotrzymania umundurowania, uwzględniając zwłaszcza różnice wynikające z przynależności do poszczególnych korpusów oraz uwzględniać jego wysokość proporcjonalnie do okresu pełnienia służby w danym roku kalendarzowym a także określać termin wypłaty tego równoważnika.

Art. 87. 1. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, wzory, barwy i normy umundurowania funkcjonariuszy oraz sposób noszenia umundurowania. Rozporządzenie powinno określać wygląd munduru funkcjonariusza ABW i AW, jego barwę oraz rodzaje umundurowania, a także okoliczności występowania przez funkcjonariuszy w poszczególnych rodzajach mundurów i sposób noszenia mundurów.

2. Odznaki orderów i oznaczeń nosi się na mundurze w sposób i w okolicznościach określonych odrębnymi przepisami.

3. Szefowie Agencji, każdy w zakresie swojego działania, mogą ustanawiać, w drodze zarządzenia, odznaki i oznaki noszone na mundurze.

Art. 88. 1. Funkcjonariusze otrzymują nieodpłatnie uzbrojenie i wyposażenie niezbędne do wykonywania czynności służbowych.

2. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, normy wyposażenia i uzbrojenia, szczegółowe zasady dostępu do uzbrojenia, jego przyznawania i użytkowania, a także może określić przypadki otrzymywania i wysokość równoważnika pieniężnego w zamian za niektóre przedmioty tego wyposażenia, uwzględniając okresy używalności tych przedmiotów, terminy ich wydawania lub wypłacania równoważnika pieniężnego.

Art. 89. 1. Funkcjonariusze w czasie wykonywania zadań służbowych mogą otrzymywać nieodpłatnie wyżywienie lub równoważnik pieniężny w zamian za wyżywienie.

2. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, normy wyżywienia i przypadki, w których funkcjonariusz otrzymuje wyżywienie lub równoważnik pieniężny w zamian za wyżywienie, określając także wysokość równoważnika pieniężnego.

Art. 90. 1. Funkcjonariuszowi i członkom jego rodziny przysługuje prawo przejazdu na koszt właściwej Agencji środkami publicznego transportu zbiorowego, raz w roku do jednej wybranej przez siebie miejscowości w kraju i z powrotem.

2. W razie niewykorzystania przysługującego przejazdu, osoba uprawniona otrzymuje zryczałtowany równoważnik pieniężny.

3. Zwrot kosztów przejazdu lub zryczałtowany równoważnik pieniężny, o których mowa w ust. 1 i 2, nie przysługują funkcjonariuszowi w roku kalendarzowym, w którym wykupiono uprawnienia do bezpłatnych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego.

4. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, sposób ustalania wysokości świadczenia, o którym mowa w ust. 2, szczególne zasady korzystania przez funkcjonariuszy z uprawnień, o których mowa w ust. 1-3, oraz dokumenty, na podstawie których następuje realizacja tych uprawnień.

5. Osobom, o których mowa w ust. 1, mogą być przyznane także inne świadczenia socjalne.

6. Prezes Rady Ministrów może określić, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, rodzaj, zakres i sposób ustalania wysokości świadczeń socjalnych, o których mowa w ust. 5, a także warunki korzystania przez funkcjonariuszy z tych świadczeń.

Art. 91. 1. Za członków rodziny funkcjonariusza uprawnionych do świadczeń przewidzianych w art. 90 uważa się małżonka i dzieci.

2. Za dzieci uważa się dzieci własne, dzieci małżonka, dzieci przysposobione i dzieci przyjęte na wychowanie, które:

- 1) nie przekroczyły 18 roku życia, a w razie uczęszczania do szkoły - 24 lat albo 25 lat, jeżeli odbywają studia w szkole wyższej, a ukończenie 24 lat przypada na ostatni lub przedostatni rok studiów, albo
- 2) stały się inwalidami I lub II grupy przed osiągnięciem wieku określonego w pkt 1.

Art. 92. 1. Okres służby funkcjonariusza traktuje się jako pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

2. Funkcjonariuszowi, który po zwolnieniu ze służby w ABW lub AW podjął pracę, okres tej służby wlicza się do okresu zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień wynikających z prawa pracy.

3. Przepisów ust. 2 nie stosuje się do funkcjonariusza zwolnionego ze służby w przypadku skazania prawomocnym wyrokiem sądu lub ukarania karą dyscyplinarną wydalenia ze służby.

Art. 93. Funkcjonariuszowi-kobiecie przysługują szczególne uprawnienia przewidziane dla pracownic według przepisów prawa pracy, jeżeli przepisy niniejszej ustawy nie stanowią inaczej.

Art. 94. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, przebieg służby funkcjonariuszy. Rozporządzenie powinno określać zwłaszcza:

- 1) szczególne zasady i tryb załatwiania spraw, w tym spraw osobowych funkcjonariuszy, nawiązania, rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku służbowego, mianowania, przenoszenia, odwoływania i zwalniania ze stanowisk służbowych,
- 2) sposób usprawiedliwiania nieobecności w służbie,

- 3) rodzaje informacji, których ze względu na przebieg służby funkcjonariusza jest on obowiązany udzielić.

Art. 95. 1. Funkcjonariuszowi przysługuje prawo do corocznego płatnego urlopu wypoczynkowego w wymiarze 26 dni roboczych.

2. Funkcjonariusz nabywa prawo do pierwszego urlopu wypoczynkowego z upływem 6 miesięcy służby w wymiarze połowy wymiaru urlopu, przysługującego mu po roku służby.

3. Prawo do urlopu wypoczynkowego w pełnym wymiarze funkcjonariusz nabywa z upływem roku służby. Do urlopu tego wlicza się urlop, o którym mowa w ust. 2.

4. Prawo do kolejnych urlopów funkcjonariusz nabywa, w każdym następnym roku kalendarzowym.

5. Do okresu służby, od którego zależy prawo do urlopu wlicza się okresy poprzedniego zatrudnienia i służby, bez względu na przerwy w zatrudnieniu i służbie, oraz sposób rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego.

Art. 96. Przez dni robocze rozumie się dni od poniedziałku do piątku, z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy.

Art. 97. 1. Z ważnych względów służbowych funkcjonariusza można odwołać z urlopu wypoczynkowego, a także wstrzymać mu udzielenie urlopu w całości lub w części. Termin urlopu wypoczynkowego może być także przesunięty na wniosek funkcjonariusza umotywowany ważnymi względami.

2. Funkcjonariuszowi odwołanemu z urlopu wypoczynkowego przysługuje zwrot kosztów przejazdu poniesionych w związku z odwołaniem, według norm ustalonych w przepisach o należnościach służbowych w przypadku przeniesienia lub delegowania, jak również innych kosztów, które określi Prezes Rady Ministrów w drodze rozporządzenia. Zwrot kosztów powinien obejmować udokumentowane opłaty dokonane przez funkcjonariusza, a nie wykorzystane w związku z odwołaniem z urlopu, jak również opłaty poniesione przez członków rodziny, o których mowa w art. 91 jeżeli odwołanie funkcjonariusza z urlopu spowodowało również powrót tych osób.

3. Odwołanie funkcjonariusza z urlopu wypoczynkowego ze względów służbowych wymaga zgody przełożonego.

4. Funkcjonariuszowi, który nie wykorzystał urlopu wypoczynkowego w danym roku kalendarzowym, urlopu tego należy udzielić w ciągu pierwszych 3 miesięcy następnego roku.

Art. 98. 1. Funkcjonariuszowi, który pełni służbę w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia albo gdy jest to uzasadnione szczególnymi właściwościami służby może być przyznany płatny urlop dodatkowy w wymiarze do 11 dni roboczych rocznie.

2. Funkcjonariuszowi, który osiągnął określony wiek lub staż służby przysługuje płatny urlop dodatkowy w każdym roku kalendarzowym w wymiarze:

- 1) 5 dni roboczych funkcjonariuszowi, który ukończył 40 lat życia lub posiada 10 lat służby,
- 2) 8 dni roboczych funkcjonariuszowi, który ukończył 45 lat życia lub posiada 20 lat służby,
- 3) 11 dni roboczych funkcjonariuszowi, który ukończył 55 lat życia lub posiada 25 lat służby.

3. Łączny wymiar urlopów dodatkowych, o których mowa w ust. 1 i 2 nie może przekroczyć 11 dni roboczych rocznie.

4. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, rodzaje stanowisk, na których występują warunki szczególnie uciążliwe lub szkodliwe dla

zdrowia, a także określi rodzaje innych stanowisk na których przysługuje prawo do urlopu dodatkowego o którym mowa w ust. 1 albo gdy jest to uzasadnione szczególnymi właściwościami służby.

Art. 99. 1. Funkcjonariuszowi można udzielić na wniosek komisji lekarskiej płatnego urlopu zdrowotnego jednorazowo na okres do 2 miesięcy, łącznie w ciągu kolejnych 12 miesięcy - na okres do 6 miesięcy.

2. Funkcjonariuszowi, który uzyskał zezwolenie na pobieranie nauki lub odbywanie studiów i naukę tę pobiera lub odbywa studia, jak również uzyskał zezwolenie na przeprowadzenie przewodu doktorskiego lub habilitacyjnego, a także na odbycie aplikacji radcowskiej lub legislacyjnej udziela się płatnego urlopu szkoleniowego, w wymiarze:

- 1) na przygotowanie się do egzaminu wstępnego i jego złożenie - 7 dni,
- 2) w szkołach wyższych, w każdym roku studiów - 21 dni,
- 3) dla funkcjonariuszy pobierających naukę w szkołach pomaturalnych i na studiach podyplomowych - 14 dni w celu przygotowania się i złożenia egzaminu końcowego,
- 4) w celu przygotowania się do złożenia egzaminów doktorskich i obrony rozprawy doktorskiej lub dla przygotowania się do kolokwium oraz wykładu habilitacyjnego - 28 dni,
- 5) w celu przygotowania się i złożenia egzaminu radcowskiego - 30 dni,
- 6) w celu przygotowania się i złożenia egzaminu po zakończeniu aplikacji legislacyjnej - 14 dni.

3. Funkcjonariuszowi udziela się urlopu okolicznościowego w celu zawarcia związku małżeńskiego, w przypadku urodzenia się dziecka, ślubu dziecka własnego, przysposobionego, pasierba, dziecka obcego przyjętego na wychowanie i utrzymanie, w tym także w ramach rodziny zastępczej, a także z powodu pogrzebu małżonka, dziecka, rodziców, rodzeństwa, teściów, dziadków i opiekunów oraz innej osoby pozostającej na utrzymaniu funkcjonariusza lub pod jego bezpośrednią opieką. Urlopu okolicznościowego można także udzielić funkcjonariuszowi do załatwienia ważnych spraw osobistych albo w innych przypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie, w wymiarze do 5 dni.

4. Funkcjonariuszowi w służbie stałej, na pisemny wniosek uzasadniony ważnymi względami osobistymi, można udzielić urlopu bezpłatnego w wymiarze do sześciu miesięcy.

Art. 100. 1. Funkcjonariusz oddelegowany do pełnienia służby poza ABW lub AW, ma prawo tylko do jednego urlopu wypoczynkowego w wymiarze korzystniejszym.

2. Niewykorzystanej w okresie oddelegowania części urlopu wypoczynkowego, wynikającej z różnicy w wymiarach urlopów, udziela się funkcjonariuszowi po powrocie z oddelegowania.

Art. 101. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, warunki i tryb udzielania funkcjonariuszom urlopów, o których mowa w art. 98 ust. 1 i art. 99. W rozporządzeniu należy:

- 1) wskazać przełożonych właściwych w sprawach urlopów,
- 2) określić sposób postępowania w przypadku odwołania z urlopu,
- 3) określić warunki udzielania płatnych urlopów szkoleniowych,
- 4) ustalić warunki udzielenia funkcjonariuszowi urlopu bezpłatnego,
- 5) określić sposób obliczania ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy.

Art. 102. Funkcjonariuszowi, który przejawia inicjatywę i osiąga znaczące wyniki w służbie mogą być udzielane wyróżnienia:

- 1) pochwała w rozkazie,
- 2) krótkoterminowy urlop wypoczynkowy w wymiarze do 7 dni roboczych,
- 3) nagroda pieniężna lub rzeczowa,
- 4) przedterminowe mianowanie na wyższy stopień,
- 5) mianowanie na wyższe stanowisko służbowe,
- 6) przedstawienie do orderu lub odznaczenia.

Rozdział 8

Mieszkania funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i funkcjonariuszy Agencji Wywiadu

Art. 103. 1. Funkcjonariuszowi w służbie stałej przysługuje, z uwzględnieniem członków rodziny, prawo do lokalu mieszkalnego w miejscowości, w której pełni służbę lub w miejscowości pobliskiej.

2. Przez miejscowość pobliską rozumie się miejscowość, do której czas dojazdu koleją lub autobusami, przewidziany w rozkładzie jazdy, łącznie z przesiadkami nie przekracza w obie strony 2 godzin, licząc od stacji (przystanku) najbliższej miejsca pełnienia służby do stacji (przystanku) najbliższej miejsca zamieszkania, bez uwzględnienia czasu dojazdu do i od stacji (przystanku) w obrębie miejscowości, z której funkcjonariusz dojeżdża oraz miejscowości w której wykonuje obowiązki służbowe.

3. Funkcjonariusz w służbie przygotowawczej może otrzymać tymczasową kwaterę.

Art. 104. Członkami rodziny funkcjonariusza, których uwzględnia się przy przydziale lokalu mieszkalnego, są pozostający z funkcjonariuszem we wspólnym gospodarstwie domowym:

- 1) małżonek,
- 2) dzieci (własne lub małżonka, przysposobione lub przyjęte na wychowanie w ramach rodziny zastępczej) pozostające na jego utrzymaniu do czasu ukończenia 18 roku życia, a w razie uczęszczania do szkoły lub odbywania studiów w szkole wyższej - do czasu ukończenia nauki, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez nie 25 roku życia, chyba że przed osiągnięciem takiego wieku orzeczono o ich całkowitej niezdolności do pracy,
- 3) rodzice funkcjonariusza i jego małżonka będący na jego wyłącznym utrzymaniu lub jeżeli ze względu na wiek albo inwalidztwo, albo inne okoliczności są niezdolni do wykonywania zatrudnienia; za rodziców uważa się również ojczyma i macochę oraz osoby przysposabiające.

Art. 105. 1. Na lokale mieszkalne dla funkcjonariuszy przeznaczają się lokale uzyskane w wyniku działalności inwestycyjnej właściwej Agencji oraz pozostające i przekazane do dyspozycji Szefa tej Agencji.

2. Przepisy ustawy nie naruszają, wynikających z prawa własności, uprawnień do rozporządzania lokalem mieszkalnym właściciela innego niż Skarb Państwa.

Art. 106. Funkcjonariuszowi przysługuje równoważnik pieniężny za remont zajmowanego lokalu mieszkalnego, z uwzględnieniem liczby członków rodziny oraz jego uprawnień wynikających z rozporządzenia wydanego na podstawie art. 112.

Art. 107. 1. Funkcjonariuszowi w służbie stałej przysługuje równoważnik pieniężny za brak lokalu mieszkalnego, jeżeli on sam lub członkowie jego rodziny nie posiadają lokalu mieszkalnego w miejscu pełnienia służby lub w miejscowości pobliskiej.

2. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, wysokość oraz szczegółowe zasady przyznawania i zwracania równoważników pieniężnych za remont zajmowanego lokalu mieszkalnego i za brak lokalu mieszkalnego. Rozporządzenie powinno również normować sposób obliczania wysokości tych równoważników, określać przypadki, w których świadczenia te są przyznawane i przypadki, w których podlegają zwrotowi.

Art. 108. 1. Funkcjonariuszowi, który zajmuje lokal mieszkalny w miejscowości pobliskiej miejsca pełnienia służby, przysługuje zwrot kosztów dojazdu do miejsca pełnienia służby i z powrotem.

1. Zwrot kosztów, o których mowa w ust. 1, nie przysługuje w roku kalendarzowym, w którym właściwa Agencja wykupiła uprawnienia do bezpłatnych przejazdów środkami komunikacji zbiorowej.

2. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, szczegółowe zasady i tryb zwrotu funkcjonariuszowi kosztów, o których mowa w ust.1. Rozporządzenie powinno określać sposób obliczania wysokości kosztów oraz przypadki, w których koszty te są zwracane.

Art. 109. 1. Funkcjonariuszowi, który nie otrzymał lokalu mieszkalnego na podstawie decyzji administracyjnej o przydziale, przysługuje pomoc finansowa na uzyskanie lokalu mieszkalnego w spółdzielni mieszkaniowej albo domu jednorodzinnego lub lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość.

2. Pomoc finansową, o której mowa w ust. 1, przyznaje się jednorazowo na wniosek funkcjonariusza w służbie stałej.

3. Pomoc finansowa, o której mowa w ust. 2 podlega zwrotowi w przypadku:

- 1) wypłaty tej pomocy, jako nienależnego świadczenia,
- 2) zwolnienia funkcjonariusza ze służby przed upływem 10 lat służby.

4. Przepisu ust. 3 pkt 2 nie stosuje się wobec funkcjonariusza zwolnionego ze służby na podstawie art. 54 ust. 3 i art. 60 ust. 1 pkt 1.

5. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, wysokość pomocy, o której mowa w ust. 1, tryb postępowania w sprawach związanych z jej przyznawaniem oraz zwrotem, a także wzór wniosku o jej przyznanie. Rozporządzenie powinno ustalać wysokość pomocy finansowej, uwzględniając coroczną waloryzację o prognozowany w ustawie budżetowej na dany rok wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych, uwzględniając liczbę członków rodziny funkcjonariusza i jego uprawnienia wynikające z rozporządzenia, wydanego na podstawie art. 112, rodzaje dokumentów wymaganych przy ubieganiu się o przyznanie tej pomocy, sposób postępowania przy jej przyznawaniu lub zwrocie.

Art. 110. Lokalu mieszkalnego na podstawie decyzji administracyjnej nie przydziela się funkcjonariuszowi:

- 1) w razie skorzystania z pomocy finansowej, o której mowa w 109 ust.1,
- 2) posiadającemu w miejscowości, w której pełni służbę, lub w miejscowości pobliskiej lokal mieszkalny odpowiadający co najmniej przysługującej mu powierzchni mieszkalnej albo dom jednorodzinny lub dom mieszkalno-pensjonatowy,
- 3) którego małżonek posiada lokal mieszkalny lub dom określony w pkt 2,
- 4) w razie zbycia przez niego lub jego małżonka spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego, lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość albo domu, o którym mowa w pkt 2, z wyjątkiem przypadków określonych na podstawie art. 111 ust. 3.

Art. 111. 1. Funkcjonariuszowi przeniesionemu z urzędu do służby w innej miejscowości, który w poprzednim miejscu pełnienia służby posiadał lokal mieszkalny, dom jednorodzinny lub dom mieszkalno-pensjonatowy, może być przydzielony, na podstawie decyzji administracyjnej, lokal mieszkalny w nowym miejscu pełnienia służby, jeżeli :

- 1) zwolni, wchodzący w skład mieszkaniowego zasobu gminnego lub innych jednostek samorządu terytorialnego lub stanowiący własność Skarbu Państwa albo państwowych osób prawnych, zajmowany lokal mieszkalny lub dom,
- 2) zwróci pomoc finansową przyznaną:
  - a) na wkład mieszkaniowy lub wkład budowlany w wysokości zwaloryzowanej przez spółdzielnię,
  - b) na spłatę innych należności - w wysokości przyznanej.

2. Funkcjonariuszowi, który skorzystał z pomocy finansowej, o której mowa w art. 109 ust. 1, może być przydzielony lokal mieszkalny na podstawie decyzji administracyjnej, jeżeli zwolni zajmowany lokal lub dom, o którym mowa w ust. 1, oraz zwróci pomoc finansową na zasadach określonych w tym przepisie.

3. Tryb przydzielania lokalu mieszkalnego, o których mowa w ust. 1 i 2, szczególne zasady zwracania udzielonej pomocy finansowej oraz zasady zwalniania zajmowanych lokali mieszkalnych lub domów, określonych w ust. 1, ustala w drodze zarządzenia Szef właściwej Agencji.

4. Funkcjonariuszowi przeniesionemu z urzędu do służby w innej miejscowości, który w poprzednim miejscu pełnienia służby nie zwolnił zajmowanego lokalu mieszkalnego lub domu, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 albo lokalu mieszkalnego lub domu stanowiącego własność funkcjonariusza lub jego małżonka, można, bez uwzględnienia zamieszkałych z nim członków rodziny, przydzielić tymczasową kwaterę według przysługujących mu norm lub zapewnić zakwaterowanie w bursie, hotelu lub innym pomieszczeniu mieszkalnym.

5. Funkcjonariusz delegowany do czasowego pełnienia służby w innej miejscowości otrzymuje tymczasową kwaterę lub zapewnia mu się zakwaterowanie w bursie, hotelu lub innym pomieszczeniu mieszkalnym. Koszt zakwaterowania pokrywa się ze środków Agencji, w której funkcjonariusz pełni służbę.

Art. 112. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, szczególne zasady przydziału, opróżniania i norm zaludnienia lokali mieszkalnych oraz tymczasowych kwater przeznaczonych dla funkcjonariuszy ABW i AW. Rozporządzenie powinno ustalać sposób przydziału lokali mieszkalnych i kwater tymczasowych, oraz określać ich wielkość z uwzględnieniem uprawnień funkcjonariusza i liczby członków jego rodziny, a także wymieniać przesłanki wydania decyzji o opróżnieniu lokalu lub tymczasowej kwatery.

Art. 113. Przydział i opróżnienie lokali mieszkalnych i tymczasowych kwater oraz załatwienie spraw, o których mowa w art. 106, 107 ust. 1 oraz art. 109 ust. 1, następuje w drodze decyzji administracyjnej.

Art. 114. Funkcjonariusz Agencji zwolniony ze służby, który nie posiada prawa do lokalu mieszkalnego na warunkach określonych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, zachowuje prawo do przydzielonego lokalu mieszkalnego według norm powszechnie obowiązujących lub może być przeniesiony do zamiennego lokalu mieszkalnego.

Rozdział 9

Uposażenie i inne świadczenia pieniężne funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i funkcjonariuszy Agencji Wywiadu

Art. 115. 1. Prawo do uposażenia powstaje z dniem mianowania funkcjonariusza na stanowisko służbowe.

2. Z tytułu służby funkcjonariusz otrzymuje jedno uposażenie i inne świadczenia pieniężne określone w ustawie.

3. Przeciętne uposażenie funkcjonariuszy stanowi wielokrotność kwoty bazowej, której wysokość ustaloną według odrębnych zasad określa ustawa budżetowa.

4. Wielokrotność, o której mowa w ust. 3, określa Rada Ministrów, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji.

Art. 116. Uposażenie funkcjonariusza składa się z uposażenia zasadniczego i dodatków do uposażenia.

Art. 117. 1. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, grupy zaszeregowania i stawki uposażenia zasadniczego funkcjonariuszy w tych grupach oraz wzrost uposażenia zasadniczego z tytułu wysługi lat.

2. Prezes Rady Ministrów określi w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, zasady i tryb zaliczania okresów służby, pracy i innych okresów do wysługi lat, uwzględnianej przy ustalaniu wzrostu uposażenia zasadniczego, uwzględniając okresy innej służby traktowane jako równorzędne ze służbą w ABW lub AW, okresy zatrudnienia i inne okresy, które na podstawie odrębnych przepisów podlegają wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze.

3. Szefowie Agencji, każdy w zakresie swojego działania, określają, w drodze zarządzenia, stanowiące tajemnicę państwową, stanowiska służbowe i stopnie etatowe, zaszeregowanie tych stanowisk do grup uposażenia i przypisanych im stopni etatowych.

Art. 118. Funkcjonariusz przeniesiony na podstawie art. 54 ust. 1 do dyspozycji Szefa właściwej Agencji otrzymuje uposażenie zasadnicze, dodatki do uposażenia o charakterze stałym i inne świadczenia pieniężne należne na stanowisku zajmowanym bezpośrednio przed przeniesieniem do dyspozycji Szefa, z uwzględnieniem powstałych w tym okresie zmian mających wpływ na prawo do uposażenia i innych świadczeń pieniężnych lub na ich wysokość.

Art. 119. 1. Funkcjonariusz przeniesiony na stanowisko służbowe zaszeregowane do niższej grupy uposażenia zasadniczego zachowuje prawo do kwoty uposażenia pobieranego na poprzednio zajmowanym stanowisku do czasu uzyskania wyższej kwoty uposażenia według stanowiska służbowego.

2. Szefowie Agencji, każdy w zakresie swojego działania, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, mogą zezwolić na zachowanie przez funkcjonariusza przeniesionego na stanowisko służbowe zaszeregowane do niższej grupy uposażenia zasadniczego prawa do zaszeregowania należnego na poprzednio zajmowanym stanowisku, z jednoczesnym zachowaniem stopnia związanego z tym stanowiskiem.

3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do funkcjonariusza przeniesionego na niższe stanowisko służbowe na podstawie art. 57 ust. 1 lub ust. 2 pkt 2 i 3 oraz funkcjonariusza przeniesionego na własną prośbę.

Art. 120. 1. Funkcjonariusze otrzymują następujące dodatki do uposażenia:

- 1) dodatek za stopień,
- 2) dodatek służbowy,
- 3) dodatki uzasadnione szczególnymi właściwościami, kwalifikacjami, warunkami albo miejscem pełnienia służby,

2. Dodatkami do uposażenia o charakterze stałym są dodatki ustalone w stawkach miesięcznych.

3. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, wysokość dodatków, o których mowa w ust. 1, zasady ich przyznawania i obniżania, sposób ich wypłaty oraz rodzaje dodatków uzasadnionych szczególnymi właściwościami, kwalifikacjami, warunkami lub miejscem pełnienia służby.

Art. 121. Uposażenie zasadnicze i dodatki do uposażenia o charakterze stałym są płatne miesięcznie z góry. Szefowie Agencji, każdy w zakresie swojego działania, mogą określić, w drodze zarządzenia, które dodatki o charakterze stałym są płatne z dołu.

Art. 122. 1. Zmiana uposażenia następuje z dniem zaistnienia okoliczności uzasadniających tę zmianę.

2. Jeżeli prawo do uposażenia powstało lub zmiana uposażenia nastąpiła w ciągu miesiąca, uposażenie na czas do końca miesiąca oblicza się w wysokości 1/30 części miesięcznego uposażenia za każdy dzień, gdy przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

3. Prawo do uposażenia wygasa z ostatnim dniem miesiąca, w którym nastąpiło zwolnienie funkcjonariusza ze służby lub zaistniały inne okoliczności uzasadniające wygaśnięcie tego prawa.

Art. 123. 1. Roszczenia z tytułu prawa do uposażenia i innych świadczeń oraz należności pieniężnych ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne.

2. Organ właściwy do rozpatrywania roszczeń może nie uwzględnić przedawnienia, jeżeli opóźnienie w dochodzeniu roszczenia jest usprawiedliwione wyjątkowymi okolicznościami.

3. Bieg przedawnienia roszczenia z tytułu uposażenia i innych świadczeń oraz należności pieniężnych przerywa:

- 1) każda czynność przed Szefem właściwej Agencji lub kierownikiem jednostki organizacyjnej tej Agencji, podjęta bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia roszczenia,
- 2) uznanie roszczenia.

Art. 124. 1. Funkcjonariuszowi przysługują następujące świadczenia pieniężne:

- 1) zasiłek na zagospodarowanie,
- 2) nagrody oraz zapomogi,
- 3) nagrody jubileuszowe,
- 4) należności za podróże służbowe i przeniesienia,
- 5) świadczenia związane ze zwolnieniem ze służby.

2. W razie śmierci funkcjonariusza lub członka jego rodziny, przysługują:

- 1) zasiłek pogrzebowy,
- 2) odprawa pośmiertna.

Art. 125. 1. Funkcjonariuszowi, w związku z mianowaniem na stałe, przysługuje zasiłek na zagospodarowanie w wysokości jednomiesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym, należnymi w dniu mianowania na stałe.

2. Zasilek, o którym mowa w ust. 1, nie przysługuje funkcjonariuszowi pełniącemu służbę w danej Agencji po zwolnieniu z zawodowej służby wojskowej lub innej służby, w czasie której otrzymał taki zasilek.

Art. 126. 1. Funkcjonariuszowi mogą być przyznawane nagrody roczne, uznaniowe i zapomogi.

2. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, warunki przyznawania funkcjonariuszom nagród rocznych, nagród uznaniowych i zapomóg, uwzględniając sposób ustalenia okresu służby warunkującego nabycie prawa do nagrody rocznej, wysokość tej nagrody, przesłanki jej obniżenia i przypadki, kiedy nagroda nie przysługuje, termin wypłaty nagrody rocznej, okoliczności uzasadniające przyznanie funkcjonariuszowi nagrody uznaniowej i zapomogi, właściwość przełożonych oraz tryb postępowania w tych sprawach.

3. Szefowie Agencji, każdy w zakresie swojego działania, określą w drodze zarządzeń wysokość funduszu na nagrody i zapomogi, ustalając jednocześnie wysokość środków finansowych przeznaczonych na nagrody roczne, uznaniowe i zapomogi oraz warunki zwiększania wysokości funduszu na nagrody uznaniowe i zapomogi.

Art. 127. 1. Funkcjonariuszowi przysługują nagrody jubileuszowe w wysokości:

- po 20 latach służby - 75%
- po 25 latach służby - 100%
- po 30 latach służby - 150%
- po 35 latach służby - 200%
- po 40 latach służby - 300%
- po 45 latach służby - 400%

miesięcznego uposażenia zasadniczego, wraz z dodatkami o charakterze stałym.

2. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, okresy wliczane do okresu służby od którego zależy nabycie prawa do nagrody jubileuszowej, oraz zasady jej obliczania i wypłacania.

Art. 128. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, rodzaje świadczeń przysługujących funkcjonariuszom w razie przeniesienia lub delegowania do czasowego pełnienia służby w innej miejscowości albo podróży służbowej poza stałe miejsce pełnienia służby. Rozporządzenia powinny określić rodzaje, wysokość i warunki przyznawania świadczeń a także sposób ich wypłaty.

Art. 129 1. Funkcjonariusz zwolniony ze służby na podstawie art. 54 ust. 3, art. 57 ust. 4 i art. 60 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 2 pkt 1 i 3-6 oraz ust. 3 otrzymuje:

- 1) odprawę,
- 2) ekwiwalent pieniężny za urlop wypoczynkowy nie wykorzystany w roku zwolnienia ze służby oraz za urlopy zaległe,
- 3) zryczałtowany ekwiwalent pieniężny za nie wykorzystany w danym roku przejazd, ze środków Agencji,
- 4) zwrot kosztów przejazdu do obranego miejsca zamieszkania dla siebie, małżonka oraz dzieci pozostających na jego utrzymaniu oraz zwrot kosztów przewozu urzędnika domowego według zasad obowiązujących przy przeniesieniach służbowych,
- 5) nie wykorzystane w danym roku świadczenia pieniężne przysługujące stosownie do przepisów wydanych na podstawie art. 90 ust. 4.

2. Funkcjonariusz zwolniony na podstawie art. 60 ust. 1 pkt 3 otrzymuje wyłącznie 50% odprawy oraz ekwiwalent pieniężny za urlopy wypoczynkowe nie wykorzystane w latach poprzedzających rok zwolnienia ze służby.

Art. 130. Szefowie Agencji, każdy w zakresie swojego działania, lub upoważnieni przez nich przełożeni mogą w przypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie przyznać, z uwagi na uzasadnione potrzeby rodziny funkcjonariusza, odprawę w wysokości nie przekraczającej 50% w razie zwolnienia go ze służby na podstawie art. 60 ust. 1 pkt 4 i ust. 2 pkt 2.

Art. 131. 1. Wysokość odprawy dla funkcjonariusza w służbie stałej równa się wysokości trzymiesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym, należnymi na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym albo w ostatnim dniu pozostawania w dyspozycji Szefa właściwej Agencji na podstawie art. 54 ust. 1. Odprawa ulega zwiększeniu o 20% uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym za każdy dalszy pełny rok wysługi ponad 5 lat nieprzerwanej służby, aż do wysokości sześciomiesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym. Okres służby przekraczający 6 miesięcy liczy się jako pełny rok.

2. Przy ustalaniu wysokości odprawy uwzględnia się również okresy nieprzerwanej zawodowej służby wojskowej, jeżeli w ciągu 90 dni po zwolnieniu z tej służby żołnierz został przyjęty do służby w Agencji i nie otrzymał odprawy z tytułu poprzednio pełnionej służby.

3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio w przypadku podjęcia służby w ABW lub AW po zwolnieniu ze służby w innych służbach, w których przysługują świadczenia tego rodzaju.

4. Do okresu nieprzerwanej służby w rozumieniu ust. 1-3 nie zalicza się okresów odbywania kary pozbawienia wolności oraz tymczasowego aresztowania, chyba że funkcjonariusz został uniewinniony lub postępowanie karne zostało umorzone.

2. Wysokość odprawy dla funkcjonariusza w służbie przygotowawczej równa się wysokości jednomiesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym należnymi na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym albo w ostatnim dniu pozostawania w dyspozycji Szefa ABW lub Szefa AW, na podstawie art. 54 ust. 1.

Art. 132. 1. W razie śmierci funkcjonariusza, pozostałej po nim rodzinie przysługuje odprawa pośmiertna w takiej wysokości, w jakiej przysługiwałaby temu funkcjonariuszowi odprawa, gdyby był zwolniony ze służby, oraz świadczenia określone w art. 130 ust. 1 pkt 2- 4.

2. Świadczenia, o których mowa w ust. 1, przysługują małżonkowi funkcjonariusza, który pozostawał z nim we wspólności małżeńskiej, a w dalszej kolejności dzieciom oraz rodzicom, jeżeli w dniu śmierci funkcjonariusza spełniali warunki do uzyskania renty rodzinnej na podstawie przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się także do zaginionych funkcjonariuszy.

Art. 133. 1. Funkcjonariuszowi w służbie stałej, zwolnionemu ze służby na podstawie art. 60 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 2 pkt 4, wypłaca się co miesiąc przez okres roku po zwolnieniu ze służby świadczenie pieniężne w wysokości odpowiadającej uposażeniu zasadniczemu wraz z dodatkami o charakterze stałym, należnymi na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym albo w ostatnim dniu pozostawania w dyspozycji Szefa właściwej Agencji na podstawie art. 54 ust. 1.

2. Funkcjonariuszowi uprawnionemu do świadczenia określonego w ust. 1, który nabył prawo do zaopatrzenia emerytalnego, przysługuje prawo wyboru jednego z tych świadczeń.

3. Funkcjonariuszowi zwolnionemu ze służby na podstawie art. 60 ust. 2 pkt 5 lub 6, który z powodu nadal trwającej choroby nie może podjąć zatrudnienia, wypłaca się co miesiąc świadczenie pieniężne określone w ust. 1 przez okres choroby, nie dłużej jednak niż przez

okres 3 miesięcy, chyba że wcześniej właściwa komisja lekarska Agencji wyda orzeczenie o inwalidztwie stanowiące podstawę do ustalenia prawa do renty inwalidzkiej.

Art. 134. Odprawa, o której mowa w art. 129 ust.1 pkt 1, oraz świadczenia określone w art. 133 nie przysługują funkcjonariuszowi, który bezpośrednio po zwolnieniu ze służby został przyjęty do zawodowej służby wojskowej lub do innej służby, w której przysługuje prawo do takich świadczeń.

Art. 135. 1. W razie śmierci funkcjonariusza, niezależnie od odprawy pośmiertnej, o której mowa w art. 132 ust.1 przysługuje zasiłek pogrzebowy w wysokości:

- 1) trzymiesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym, należnymi na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym albo w ostatnim dniu pozostawania w dyspozycji Szefa ABW lub Szefa AW na podstawie art. 54 ust. 1, jeżeli koszty pogrzebu ponosi małżonek, dzieci, wnuki, rodzeństwo lub rodzice,
- 2) kosztów rzeczywiście poniesionych, najwyżej jednak do wysokości określonej w pkt 1, jeżeli koszty pogrzebu ponosi inna osoba.

2. Jeżeli śmierć funkcjonariusza nastąpiła na skutek wypadku pozostającego w związku ze służbą, koszty pogrzebu pokrywa się ze środków właściwej Agencji. Szef tej Agencji może wyrazić zgodę na pokrycie kosztów pogrzebu funkcjonariusza zmarłego wskutek choroby pozostającej w związku ze służbą.

3. W razie pokrycia kosztów pogrzebu funkcjonariusza ze środków właściwej Agencji, małżonkowi funkcjonariusza a w razie jego braku kolejno jednej z osób wymienionych w ust. 1 pkt 1 przysługuje połowa określonego tam zasiłku pogrzebowego.

Art. 136. 1. W razie śmierci członka rodziny, funkcjonariuszowi przysługuje z zastrzeżeniem ust. 3, zasiłek pogrzebowy w wysokości:

- 1) dwumiesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym, należnymi na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym albo w ostatnim dniu pozostawania w dyspozycji Szefa ABW lub Szefa AW na podstawie art. 54 ust. 1 - jeżeli koszty pogrzebu ponosi funkcjonariusz,
- 2) kosztów rzeczywiście poniesionych, najwyżej jednak do wysokości określonej w pkt 1 - jeżeli koszty pogrzebu ponosi inna osoba.

2. Zasiłek pogrzebowy, o którym mowa w ust. 1 przysługuje w razie śmierci członków rodziny funkcjonariusza:

- 1) małżonka,
- 2) dzieci własnych lub małżonka oraz dzieci przysposobionych,
- 3) dzieci wychowywanych w ramach rodziny zastępczej,
- 4) dzieci przyjętych na wychowanie przed osiągnięciem pełnoletności, jeżeli rodzice ich nie żyją albo nie mogą zapewnić im utrzymania bądź zostali pozbawieni lub ograniczeni w sprawowaniu władzy rodzicielskiej,
- 5) rodziców funkcjonariusza oraz jego małżonka, a także ich ojczyrna, macochy oraz osób ich przysposabiających,
- 6) osób, których opiekunem prawnym został ustanowiony funkcjonariusz lub jego małżonek.

3. W razie zbiegu uprawnień do zasiłku pogrzebowego określonego w ust. 1 z uprawnieniami do zasiłku pogrzebowego na podstawie przepisów odrębnych, funkcjonariuszowi przysługuje wyższy zasiłek, a jeżeli pobrał zasiłek niższy - odpowiednie wyrównanie.

Art. 137. W razie choroby, urlopu, zwolnienia od zajęć służbowych oraz w okresie pozostawania w dyspozycji Szefa ABW lub Szefa AW, na podstawie art. 54 ust. 1, funkcjonariusz otrzymuje uposażenie zasadnicze, dodatki do uposażenia o charakterze stałym i inne należności pieniężne należne na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym - z uwzględnieniem powstałych w tym okresie zmian mających wpływ na prawo do uposażenia i innych świadczeń pieniężnych lub na ich wysokość.

Art. 138. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, wysokość oraz warunki wypłaty uposażenia i innych świadczeń, funkcjonariuszom skierowanym do szkoły, na przeszkolenie lub na studia. Rozporządzenie powinno określać świadczenia przysługujące funkcjonariuszowi w związku z pobieraniem nauki, a także ich wysokość i warunki wypłaty.

Art. 139. W razie pobierania przez funkcjonariusza wynagrodzenia przewidzianego w przepisach o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, funkcjonariuszowi oraz członkom jego rodziny przysługują świadczenia pieniężne z tytułu służby, określone w niniejszej ustawie, z wyjątkiem uposażenia oraz świadczenia pieniężnego, o którym mowa w art. 89.

Art. 140. 1. Funkcjonariuszowi zawieszonemu w czynnościach służbowych zawiesza się od najbliższego terminu płatności 50% ostatnio należnego uposażenia.

2. W razie uchylenia zawieszenia w czynnościach służbowych, funkcjonariusz otrzymuje zawieszoną część uposażenia oraz obligatoryjne podwyżki tego uposażenia, wprowadzone w okresie zawieszenia, chyba że został zwolniony ze służby z powodu skazania prawomocnym wyrokiem sądu albo ukarany karą dyscyplinarną wydalenia ze służby.

Art. 141. 1. Funkcjonariuszowi tymczasowo aresztowanemu zawiesza się od najbliższego terminu płatności 50% ostatnio należnego uposażenia.

2. W razie umorzenia postępowania karnego lub uniewinnienia prawomocnym wyrokiem sądu, funkcjonariusz otrzymuje zawieszoną część uposażenia oraz obligatoryjne podwyżki tego uposażenia, wprowadzone w okresie zawieszenia, choćby umorzenie lub uniewinnienie nastąpiło po zwolnieniu funkcjonariusza ze służby, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się w przypadku, gdy postępowanie karne umorzono z powodu przedawnienia lub amnestii, a także w razie warunkowego umorzenia postępowania karnego.

Art. 142. 1. Funkcjonariuszowi, który samowolnie opuścił miejsce pełnienia służby albo pozostaje poza nim lub nie podejmuje służby, zawiesza się uposażenie od najbliższego terminu płatności. Jeżeli funkcjonariusz pobrał już za czas nie usprawiedliwionej nieobecności uposażenie, potrąca mu się odpowiednią część uposażenia przy najbliższej wypłacie.

2. W razie uznania nieobecności za usprawiedliwioną, wypłaca się funkcjonariuszowi zawieszony uposażenie; w przypadku nieobecności nie usprawiedliwionej funkcjonariusz traci za każdy dzień nieobecności 1/30 część uposażenia miesięcznego.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio w razie zawnionej niemożności pełnienia przez funkcjonariusza obowiązków służbowych.

4. Funkcjonariuszowi, który rozpoczyna urlop bezpłatny w ciągu miesiąca kalendarzowego, przysługuje uposażenie w wysokości 1/30 uposażenia miesięcznego za każdy dzień poprzedzający dzień rozpoczęcia urlopu bezpłatnego. Jeżeli funkcjonariusz pobrał już uposażenie za czas urlopu bezpłatnego, potrąca mu się odpowiednią część uposażenia przy najbliższej wypłacie.

Art. 143. 1. Z uposażenia funkcjonariuszy mogą być dokonywane potrącenia na podstawie sądowych i administracyjnych tytułów wykonawczych oraz na podstawie przepisów szczególnych - na zasadach określonych w przepisach o egzekucji sądowej lub postępowaniu egzekucyjnym w administracji albo w innych przepisach szczególnych, jeżeli dalsze przepisy ustawy nie stanowią inaczej.

2. Przez uposażenie, o którym mowa w ust. 1, rozumie się uposażenie zasadnicze, dodatki do uposażenia oraz świadczenia pieniężne wymienione w art. 124, art. 129, art. 130 i art. 133.

3. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, terminy płatności uposażenia i innych świadczeń pieniężnych oraz właściwość i tryb postępowania w sprawach wypłacania świadczeń pieniężnych oraz dokonywania potrąceń z tych należności.

Art. 144. Przepisu art. 143 ust. 1 i 2 nie stosuje się do zaliczek pobieranych do rozliczenia, a w szczególności na koszty podróży służbowej, delegacji i przeniesienia. Należności te potrąca się z uposażenia w pełnej wysokości, niezależnie od potrąceń z innych tytułów.

Rozdział 10

Odpowiedzialność dyscyplinarna funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu

Art. 145. Funkcjonariusz, niezależnie od odpowiedzialności karnej, ponosi odpowiedzialność dyscyplinarną za popełnione przestępstwa i wykroczenia.

Art. 146. 1. Funkcjonariusz podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej za naruszenia dyscypliny służbowej oraz w innych przypadkach określonych w ustawie.

2. Jeśli postępowanie dyscyplinarne zostało wszczęte na wniosek sądu lub prokuratora, organ wnioskujący ma być poinformowany o wyniku tego postępowania.

3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio, gdy sąd nakazał wymierzenie kary dyscyplinarnej funkcjonariuszowi, nie określając jednak jej rodzaju.

Art. 147. 1. Funkcjonariuszowi mogą być wymierzone kary dyscyplinarne:

- 1) upomnienie,
- 2) nagana,
- 3) surowa nagana,
- 4) nagana z ostrzeżeniem,
- 5) ostrzeżenie o niepełnej przydatności do służby na zajmowanym stanowisku,
- 6) wyznaczenie na niższe stanowisko służbowe,
- 7) obniżenie stopnia,
- 8) pozbawienie stopnia oficerskiego,
- 9) ostrzeżenie o niepełnej przydatności do służby,
- 10) wydalenie ze służby.

2. W uzasadnionych przypadkach można łączyć karę wyznaczenia na niższe stanowisko służbowe oraz karę wydalenia ze służby z karą obniżenia stopnia.

Art. 148. 1. Nie można wszcząć postępowania dyscyplinarnego po upływie 90 dni od dnia otrzymania przez przełożonego, o którym mowa w art. 152, wiadomości o popełnieniu przewinienia lub naruszeniu dyscypliny służbowej.

2. Nie można wymierzyć funkcjonariuszowi kary dyscyplinarnej po upływie 1 roku od dnia popełnienia czynu, o którym mowa w ust. 1.

3. W przypadku gdy czyn, o którym mowa w ust. 1, stanowi jednocześnie przestępstwo, przedawnienie karalności dyscyplinarnej następuje dopiero z upływem okresu przedawnienia karalności przestępstwa.

Art. 149. 1. O popełnieniu przez funkcjonariusza wykroczenia, w tym także o odmowie przyjęcia mandatu karnego lub nieuiszczeniu w terminie grzywny nałożonej w drodze mandatu zaocznego, właściwy organ zawiadamia Szefa Agencji, w której funkcjonariusz pełni służbę.

2. W stosunku do funkcjonariuszy ABW i AW, w zakresie postępowania w sprawach o wykroczenia, uprawnienia Policji, wynikające z przepisów Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia, przysługują Szefowi właściwej Agencji lub upoważnionym przez niego funkcjonariuszom.

Art. 150. 1. Sąd rejonowy może odmówić wszczęcia postępowania, a wszczęte umorzyć i sprawę przekazać Szefowi ABW lub Szefowi AW z wnioskiem o wymierzenie kary dyscyplinarnej przewidzianej w Kodeksie postępowania w sprawach o wykroczenia, jeżeli uzna to za wystarczającą reakcję na wykroczenie.

2. Na postanowienie wskazane w ust. 1 pokrzywdzonemu przysługuje zażalenie.

Art. 151. 1. Za czyny, za które w myśl odrębnych przepisów właściwe organy są uprawnione do nakładania kar porządkowych, funkcjonariusze ponoszą wyłącznie odpowiedzialność dyscyplinarną.

2. Odpowiedzialności dyscyplinarnej podlegają również funkcjonariusze w przypadkach, gdy właściwe organy są uprawnione do stosowania grzywny w celu przymuszenia.

3. O pociągnięciu funkcjonariusza do odpowiedzialności dyscyplinarnej występują organy, o których mowa w ust. 1 i 2, do Szefa właściwej Agencji.

Art. 152. Właściwi do udzielenia wyróżnień oraz wymierzania kar dyscyplinarnych są Szef ABW lub Szef AW, każdy w zakresie swojego działania, a także inni uprawnieni przełożeni.

Art. 153. 1. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, szczegółowe zasady i tryb udzielania wyróżnień, przeprowadzania postępowań dyscyplinarnych, wymierzania i wykonywania kar oraz odwoływania się od wymierzonych kar, a także właściwość przełożonych w tych sprawach, z uwzględnieniem:

- 1) zakresu władzy dyscyplinarnej,
- 2) przełożonych, którzy posiadają władzę dyscyplinarną,
- 3) przypadków naruszenia dyscypliny i przypadków, w których postępowania dyscyplinarnego nie wszczyna się,
- 4) formy i treści rozstrzygnięcia o wszczęciu oraz o zakończeniu postępowania dyscyplinarnego, a także o wymierzeniu kary dyscyplinarnej,
- 5) czasu trwania postępowania dyscyplinarnego oraz praw obwinionego w toku tego postępowania,
- 6) sposobu wykonywania oraz warunków i terminów zatarcia poszczególnych kar dyscyplinarnych, a także przesłanek darowania kary dyscyplinarnej,
- 7) przesłanek wznowienia postępowania dyscyplinarnego i trybu postępowania przy wznowieniu tego postępowania,
- 8) okoliczności i trybu udzielania wyróżnień przez przełożonych posiadających władzę dyscyplinarną.

2. Na orzeczenie kończące postępowanie dyscyplinarne wydane w wyniku rozpatrzenia odwołania funkcjonariuszowi przysługuje skarga do Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Art. 154. Przepisy art. 115 § 18 oraz art. 318 i 344 Kodeksu karnego stosuje się odpowiednio do funkcjonariuszy ABW oraz AW.

Rozdział 11

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 155. W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z 1965 r. Nr 15, poz. 113, z 1974 r. Nr 27, poz. 157 i Nr 39, poz. 231, z 1975 r. Nr 45, poz. 234, z 1982 r. Nr 11, poz. 82 i Nr 30, poz. 210, z 1983 r. Nr 5, poz. 33, z 1984 r. Nr 45, poz. 241 i 242, z 1985 r. Nr 20, poz. 86, z 1987 r. Nr 21, poz. 123, z 1988 r. Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 4, poz. 21 i Nr 33, poz. 175, z 1990 r. Nr 14, poz. 88, Nr 34, poz. 198, Nr 53, poz. 306, Nr 55, poz. 318 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 7, poz. 24, Nr 22, poz. 92 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 12, poz. 53, z 1994 r. Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 24, poz. 110, Nr 43, poz. 189, Nr 73, poz. 350 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 270, Nr 54, poz. 348, Nr 75, poz. 471, Nr 102, poz. 643, Nr 117, poz. 752, Nr 121, poz. 769 i 770, Nr 133, poz. 882, Nr 139, poz. 934, Nr 140, poz. 940 i Nr 141, poz. 944, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 757, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 269 i 271, Nr 48, poz. 552 i 554, Nr 55, poz. 665, Nr 73, poz. 852, Nr 94, poz. 1037, Nr 114, poz. 1191 i 1193 i Nr 122, poz. 1314, 1319 i 1322 oraz z 2001 r. Nr 4, poz. 27 i Nr 49, poz. 508, Nr 63, poz. 635, Nr 98, poz. 1069, Nr 98, poz. 1070, Nr 98, poz. 1071, Nr 125, poz. 1368 i Nr 138, poz. 1546) w art. 163 § 3 i § 4, art. 477§ 2 pkt 3, art. 765 § 2 pkt 3, art. 811 § 1 i § 2 pkt 3, art. 814 i art. 1057 § 2 – użyte w różnych przypadkach wyrazy „Urząd Ochrony Państwa” zastępuje się, użytymi w tych samych przypadkach wyrazami „Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencja Wywiadu”.

Art. 156. W ustawie z dnia 31 marca 1965 r. o wyższym szkolnictwie wojskowym (Dz. U. z 1992 r. Nr 10, poz. 40, z 1996 r. Nr 7, poz. 44, z 1997 r. Nr 96, poz. 590, Nr 107, poz. 688, Nr 115, poz. 741 i Nr 121, poz. 770 oraz z 1998r. Nr 106, poz. 668) w art. 53 w ust. 1 i 2 wyrazy „Urzędu Ochrony Państwa” zastępuje się wyrazami „odpowiednio Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu”.

Art. 157. W ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 1991 r. Nr 36, poz. 161, z 1992 r. Nr 20, poz. 78, z 1993 r. Nr 28, poz. 127, z 1995 r. Nr 85, poz. 426, z 1996 r. Nr 43, poz. 189 i Nr 146, poz. 680, z 1997 r. Nr 137, poz. 926 i Nr 141, poz. 943 i 944, z 1998 r. Nr 162, poz. 1126, z 2000 r. Nr 114, poz. 1193, Nr 120, poz. 1268 i Nr 122, poz. 1315 oraz z 2001 r. Nr 76, poz. 809, Nr 98, poz. 1068, Nr 123, poz. 1353 i Nr 125, poz. 1368) w art. 20 § 2, w art. 46 § 1 i § 3 pkt 3, w art. 48 § 5, w art. 50 § 2 i § 3 pkt 3, w art. 153 § 1 i § 2 użyte w różnych przypadkach wyrazy „Urząd Ochrony Państwa” zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami „odpowiednio Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencja Wywiadu”.

Art. 158. W ustawie z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1992 r. Nr 4, poz. 16, Nr 40, poz. 174 i Nr 54, poz. 254, z 1994 r. Nr 43, poz. 165, z 1996 r. Nr 7, poz. 44, Nr 10, poz. 56 i Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 6, poz. 31, Nr 28, poz. 153, Nr 80, poz. 495, Nr 88, poz. 554, Nr 121, poz. 770 i Nr 141.

poz. 944, z 1998 r. Nr 146, poz. 961 i Nr 162, poz. 1114 i 1126, z 1999 r. Nr 50, poz. 500, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 109, poz. 1156 oraz z 2001 r. Nr 48, poz. 506, Nr 81, poz. 877, Nr 85, poz. 925, Nr 110, poz. 1189, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1353, Nr 154, poz. 1800 i poz. 1801) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 15 ust.2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Obowiązki i uprawnienia związane z wykonywaniem czynności służbowych przez funkcjonariuszy Agencji Wywiadu i Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego dotyczą odpowiednio żołnierzy Wojskowych Służb Informacyjnych w zakresie wykonywanych przez nich zadań, a uprawnienia Agencji Wywiadu i Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego dotyczą odpowiednio Wojskowych Służb Informacyjnych.

3. W zakresie zadań wykonywanych przez Wojskowe Służby Informacyjne Ministrowi Obrony Narodowej przysługują odpowiednio uprawnienia Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Szefa Agencji Wywiadu przewidziane w ustawie o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu oraz zmianie niektórych ustaw i przepisach wydanych na jej podstawie.”

2) w art. 15 po ust. 4 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Sądem właściwym do załatwiania spraw, o których mowa w art. 27 ust. 1 i 2 ustawy z dnia ..... 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu oraz zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr ....., poz. ....), wykonywanych przez Wojskowe Służby Informacyjne w zakresie ich zadań jest Wojskowy Sąd Okręgowy w Warszawie.”

3) w art. 169 ust.1 pkt 8 wyrazy „Urzędu Ochrony Państwa” zastępuje się wyrazami „odpowiednio Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu”.

Art. 159. W ustawie z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (Dz. U. z 2001r. Nr 87 poz. 960 i Nr 110, poz. 1189) w art. 44h ust. 1 pkt 2 wyrazy „Urzędowi Ochrony Państwa” zastępuje się wyrazami „Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu”.

Art. 160. W ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, Nr 106, poz. 668 i Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 99, poz. 1152 z 2000 r. Nr 19, poz. 239, Nr 43, poz. 489, Nr 107, poz. 1127i Nr 120, poz. 1268 oraz z 2001r. Nr 11, poz. 84, Nr 28, poz. 301, Nr 52, poz. 538, Nr 99, poz. 1075, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1354, Nr 128, poz. 1405 i Nr 154, poz. 1805) art. 302 otrzymuje brzmienie:

„Art. 302. Do okresu zatrudnienia wlicza się okres służby w Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służbie Więziennej, Straży Granicznej i Państwowej Straży Pożarnej w zakresie i na zasadach przewidzianych odrębnymi przepisami.”

Art. 161. W ustawie z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. Nr 19, poz. 145, z 1989 r. Nr 33, poz. 175, z 1996 r. Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 75, poz. 471, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 1999 r. Nr 75, poz. 853 i Nr 83, poz. 931 z 2000 r. Nr 48, poz. 545 i Nr 94, poz. 1037 oraz z 2001r. Nr 98, poz. 1070) w art. 75 wyrazy „Urzędu Ochrony Państwa” zastępuje się wyrazami „Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu”.

Art. 162. W ustawie z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. Nr 38, poz. 173, z 1989 r. Nr 34, poz. 178, z 1996 r. Nr 106, poz. 496 i Nr 156, poz. 775, z 1997 r. Nr 88, poz. 554 i Nr 141, poz. 943, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 155, poz. 1016 z 2000 r. Nr 48, poz. 546 i Nr 120, poz. 1268 oraz z 2001r. Nr 76, poz. 806) w

art. 5 w ust. 3 pkt 6, w art. 17 w ust. 3, w art. 19 w ust. 1 pkt 1a, w art. 21 w ust. 4 pkt 3, w art. 29 w ust. 1 pkt 4, w art. 31 w ust. 1 użyte w różnych przypadkach wyrazy „Urząd Ochrony Państwa” i „Szef Urzędu Ochrony Państwa” zastępuje się użytymi w tych samych przypadkach wyrazami „odpowiednio Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencja Wywiadu” oraz „Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Szef Agencji Wywiadu”.

Art. 163. W ustawie z dnia 14 marca 1985 r. o Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 1998 r. Nr 90, poz. 575, Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 756, z 1999 r. Nr 70, poz. 778, z 2000 r. Nr 12, poz. 136 i Nr 120, poz. 1268 oraz z 2001 r. Nr 11, poz. 84, Nr 29, poz. 320, Nr 42, poz. 473, Nr 63, poz. 634, Nr 125, poz. 1367, Nr 126, poz. 1382 i Nr 1407 i 1408) w art. 20 w ust. 1 i w ust. 3 użyte w różnych przypadkach wyrazy „Urząd Ochrony Państwa” i „Szef Urzędu Ochrony Państwa” zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami „Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego” i „Agencja Wywiadu” oraz „Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego” i „Szef Agencji Wywiadu”.

Art. 164. W ustawie z dnia 25 lipca 1985 r. o jednostkach badawczo-rozwojowych (z 2001r. Dz. U. Nr 33 poz. 388) w art. 31 w ust. 2, w art. 67 w ust. 1 i 2 wyrazy „Urzędu Ochrony Państwa” zastępuje się wyrazami „odpowiednio Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu”.

Art. 165. W ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2002 r. Nr 7, poz. 58) w art. 69 w ust. 4 i w art. art. 98 wyrazy „Urzędu Ochrony Państwa” zastępuje się wyrazami „Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu”.

Art. 166. W ustawie z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. Nr 78, poz. 462, z 1991 r. Nr 94, poz. 422, z 1992 r. Nr 54, poz. 254, z 1993 r. Nr 12, poz. 52, z 1994 r. Nr 53, poz. 214, z 1995 r. Nr 4, poz. 17, Nr 34, poz. 163 i Nr 104, poz. 515, z 1996 r. Nr 106, poz. 496 i Nr 124, poz. 583, z 1997 r. Nr 28, poz. 153, Nr 88, poz. 554 i Nr 121, poz. 770 z 1999 r. Nr 110, poz. 1255 oraz z 2001r. Nr 45, poz. 498, Nr 106, poz. 1149 i Nr 110, poz. 1189) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 61 i w art. 106 po wyrazach „Urzędu Ochrony Państwa” dodaje się wyrazy „Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu”,

2) w art. 74 w ust. 5 i w art. 102, wyrazy „Urzędu Ochrony Państwa” zastępuje się wyrazami „Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu”.

Art. 167. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176, Nr 22, poz. 270, Nr 60, poz. 703, Nr 70, poz. 816, Nr 104, poz. 1104, Nr 117, poz. 1228 i Nr 122, poz. 1324 oraz z 2001 r. Nr 4, poz. 27, Nr 8, poz. 64, Nr 52, poz. 539, Nr 73, poz. 764, Nr 74, poz. 784, Nr 88, poz. 961, Nr 89, poz. 968, Nr 102, poz. 1117, Nr 106, poz. 1150, Nr 125, poz. 1363 i 1370 i Nr 134, poz. 1509) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 21 w ust. 1 pkt 77, w art. 30 w ust 1 pkt 5 i w art. 41 w ust. 6 użyte w różnych przypadkach wyrazy „Urząd Ochrony Państwa” zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami „Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencja Wywiadu”,

2) art. 45a otrzymuje brzmienie:
„45a. Prezes Rady Ministrów określi, ze względu na ochronę tajemnicy państwowej, w drodze zarządzenia, odrębny tryb poboru podatku dochodowego, tryb składania informacji i zeznań podatkowych, a także dodatkowe zadania płatników związane z obowiązkiem

rozliczania rocznego podatków z uwzględnieniem wszystkich dodatkowych dochodów, wydatków, ulg, zwolnień i wyłączeń mających wpływ na podstawę opodatkowania i wysokość podatku podatnika niż określone w art. 6, 37, 38, 41, 42 i 45, ustalając jednocześnie dodatkowy zakres obowiązków płatnika, w szczególności prowadzenia postępowań i wydawania decyzji w sprawach podatkowych w których właściwe są organy podatkowe.”

Art. 168. W ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. Nr 88, poz. 400, z 1992 r. Nr 21, poz. 86 i Nr 54, poz. 254, z 1994 r. Nr 53, poz. 214, z 1995 r. Nr 4, poz. 17 i Nr 34, poz. 163, z 1996 r. Nr 106, poz. 496 i Nr 152, poz. 723, z 1997 r. Nr 28, poz. 153, Nr 88, poz. 554 i Nr 106, poz. 680 z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 1999 r. Nr 45, poz. 436, Nr 110, poz. 1255 oraz z 2001 r. Nr 81, poz. 874 i 877 i Nr 110, poz. 1189) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 25 w pkt 1 lit. a wyrazy „Urząd Ochrony Państwa” zastępuje się wyrazami „odpowiednio Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencja Wywiadu”.

2) w art. 60 w ust. 1 i 4, w art. 66 w ust. 2, w art. 84 i w art. 100 ust. 2 wyrazy „Urzędu Ochrony Państwa” zastępuje się wyrazami „Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu”.

Art. 169. W ustawie z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 1999 r. Nr 54, poz. 572 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 70, poz. 816, Nr 104, poz. 1103 i Nr 116, poz. 1216 oraz z 2001 r. Nr 14, poz. 143, Nr 81, poz. 877 i Nr 110, poz. 1189) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 5 w ust. 1 wyrazy „Urzędu Ochrony Państwa” zastępuje się wyrazami: „Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu”.

2) w art. 34b w ust. 3 w pkt 4 i w art. 36 w ust. 7 użyte w różnych przypadkach wyrazy „Urząd Ochrony Państwa” zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami „Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego”.

Art. 170. W ustawie z dnia 16 października 1992 r. o orderach i odznaczeniach (Dz. U. Nr 90, poz. 450, z 1999 r. Nr 101, poz. 1177 oraz z 2000r. Nr 62, poz. 718) w art. 17 w ust. 1 wyrazy „Urzędu Ochrony Państwa” zastępuje się wyrazami „Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu”.

Art. 171. W ustawie z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2002 r. Nr 11, poz. 108) w art. 38 w ust. 1 pkt 2 wyrazy „Urzędzie Ochrony Państwa” zastępuje się wyrazami „Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu”.

Art. 172. W ustawie z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Urzędu Ochrony Państwa, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 53, poz. 214, z 1995 r. Nr 4, poz. 17, z 1997 r. Nr 28, poz. 153, z 1998 r. Nr 162, poz. 1118, z 2000 r. Nr 122, poz. 1313, oraz z 2001 r. Nr 27, poz. 298 i Nr 81, poz. 877) wprowadza się następujące zmiany:

1) w tytule skreśla się wyrazy „Urzędu Ochrony Państwa” a po wyrazach „w Policji” dodaje się wyrazy „Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu”.

2) w art. 1, w art. 3 w ust. 1 w pkt 7, w art. 12, w art. 13 w ust. 1, w art. 39 w ust. 1 w pkt 2, w art. 42 w ust. 2 użyte w różnych przypadkach wyrazy „Urząd Ochrony Państwa”

zastępuje się, użytymi w odpowiednich przypadkach, wyrazami "Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencja Wywiadu",

3) w art. 3 w ust. 2 i 3 po wyrazach „Urządzie Ochrony Państwa” dodaje się wyrazy „Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu”,

4) w art.20 ust. 4a otrzymuje brzmienie:

„4a. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wykaz schorzeń i chorób, o których mowa w ust. 3 pkt 4 i 5, a także właściwość i warunki służby w Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu powodujące ich ujawnienie lub pogorszenie stanu zdrowia, z uwzględnieniem tych chorób i schorzeń, które powstały w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby w Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Agencji Wywiadu, oraz tych, które istniały przed przyjęciem do służby w Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Agencji Wywiadu, lecz uległy nasileniu lub ujawniły się w czasie trwania służby w tej formacji.”,

5) w art. 21:

a) ust.1 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„W stosunku do funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu właściwe w tych sprawach są komisje lekarskie podległe Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Szefowi Agencji Wywiadu.”,

b)w ust. 5:

- wyrazy „funkcjonariuszy Urzędu Ochrony Państwa” zastępuje się wyrazami „funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu”,

- po wyrazach „emerytów i rencistów Urzędu Ochrony Państwa” stawia się przecinek i dodaje wyrazy „Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu”;

6) po art. 58 dodaje się art. 58a w brzmieniu:

„Art. 58a. 1. Emeryci i renciści Urzędu Ochrony Państwa oraz osoby uprawnione do renty rodzinnej po funkcjonariuszach, emerytach i rencistach Urzędu Ochrony Państwa, z zastrzeżeniem art. 39 zachowują prawo do świadczeń pieniężnych ustalonych na podstawie przepisów ustawy.

2. Funkcjonariusze Urzędu Ochrony Państwa nabywają prawo do świadczeń pieniężnych z zaopatrzenia emerytalnego na warunkach określonych w przepisach obowiązujących w dniu zwolnienia ze służby.”

Art. 173. W ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2000 r. Nr 106, poz. 1126, Nr 109, poz. 1157 i Nr 120, poz. 1268 oraz z 2001r. Nr 5, poz. 42, Nr 100, poz. 1085, Nr 110, poz. 1190, Nr 115, poz. 1229, Nr 129, poz. 1439 i Nr 154, poz. 1800) w art. 3 w pkt 15 wyrazy „Szefowi Urzędu Ochrony Państwa” zastępuje się wyrazami „odpowiednio Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Szefowi Agencji Wywiadu”.

Art. 174. W ustawie z dnia 1 grudnia 1994 r. o zasiłkach rodzinnych, pielęgnacyjnych i wychowawczych (Dz. U. z 1998 r. Nr 102, poz. 651, Nr 106, poz. 668 i Nr 162, poz. 1118, z 1999 r. Nr 60, poz. 636 i Nr 110, poz. 1256, z 2000r. Nr 104, poz. 1104 oraz z 2001r. Nr. 122, poz. 1349, Nr. 128. poz. 1405 i Nr. 154, poz. 1791) w art. 20 w ust. 1 pkt 2, w art. 21, w art. 25 w ust. 2 wyrazy „Szefowi Urzędu Ochrony Państwa” zastępuje się wyrazami „odpowiednio Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefowi Agencji Wywiadu”.

Art. 175. W ustawie z dnia 22 czerwca 1995 r. o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 86, poz. 433, z 1996 r. Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 6, poz. 31, Nr 80, poz. 506 i Nr 106, poz. 678, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 1999 r. Nr 86, poz. 964 i Nr 93, poz. 1063, z 2000 r. Nr 6, poz. 70 i Nr 48, poz. 550 oraz z 2001 r. Nr 4, poz. 24, Nr 81, poz. 877, Nr 100, poz. 1085, Nr 125, poz. 1368 i Nr 154, poz. 1800) w art. 64 ust. 1 pkt 1 wyrazy „Urzędu Ochrony Państwa” zastępuje się wyrazami „odpowiednio Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Agencji Wywiadu”.

Art. 176. W ustawie z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników (Dz. U. Nr 142, poz. 702, z 1997 r. Nr 88, poz. 554, z 1998 r. Nr 162, poz. 1118, z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000r. Nr 116, poz. 1216 i Nr 119, poz. 1249 oraz z 2001r. Nr 110, poz. 1189) w art. 15 w ust. 2 w pkt 1 wyrazy „Urzędowi Ochrony Państwa” zastępuje się wyrazami „Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego”.

Art. 177. W ustawie z dnia 18 stycznia 1996 r. o kulturze fizycznej (Dz. U. z 2001r. Nr 81 poz. 889 i Nr 102 poz. 1115) w art. 19 w ust. 3 i 4 skreśla się użyte w różnych przypadkach wyrazy „Szefa Urzędu Ochrony Państwa”.

Art. 178. W ustawie z dnia 26 kwietnia 1996 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. Nr 61, poz. 283 i Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 28, poz. 153, Nr 88, poz. 554 i Nr 133, poz. 883, z 1999 r. Nr 110, poz. 1255, z 2000 r. Nr 2, poz. 5 oraz z 2001r. Nr 81, poz. 877, Nr 106, poz. 1149, Nr 110, poz. 1189 i Nr 154, poz. 1800) w art. 68 w ust. 4, w art. 112 w ust. 2 wyrazy „Urzędu Ochrony Państwa” zastępuje się wyrazami „Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu”.

Art. 179. W ustawie z dnia 6 lutego 1997 r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym (Dz. U. Nr 28, poz. 153 i Nr 75, poz. 468, z 1998 r. Nr 117, poz. 756, Nr 137, poz. 887, Nr 144, poz. 929 i Nr 162, poz. 1116, z 1999 r. Nr 45, poz. 439, Nr 49, poz. 483, Nr 63, poz. 700, Nr 70, poz. 777, Nr 72, poz. 802, Nr 109, poz. 1236 i Nr 110, poz. 1255 i 1256, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 18, poz. 230, Nr 95, poz. 1041 i Nr 122, poz. 1311 i 1324 oraz z 2001 r. Nr 8, poz. 64, Nr 52, poz. 539, Nr 88, poz. 961, Nr 97, poz. 1050, Nr 126, poz. 1382 i 1384, Nr 154, poz. 1796 i 1801) w art. 8 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) funkcjonariusze Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu”.

Art. 180. W ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 54, poz. 348 i Nr 158, poz. 1042, z 1998 r. Nr 94, poz. 594, Nr 106, poz. 668 i Nr 162, poz. 1126, z 1999 r. Nr 88, poz. 980, Nr 91, poz. 1042 i Nr 110, poz. 1255 oraz z 2000 r. Nr 43, poz. 489, Nr 48, poz. 555 i Nr 103, poz. 1099 oraz z 2001r. Nr 154, poz. 1800 i 1802) w art. 2 wyrazy „Urzędu Ochrony Państwa” zastępuje się wyrazami „odpowiednio Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu”.

Art. 181. W ustawie z dnia 11 kwietnia 1997 r. o ujawnieniu pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z nimi w latach 1944-1990 osób pełniących funkcje publiczne (Dz. U. z 1999 r. Nr 42, poz. 428, Nr 57, poz. 618, Nr 62, poz. 681 i Nr 63 poz. 701 oraz z 2000 r. Nr 43 poz. 488 i Nr 50, poz. 600) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 17 w ust. 3 w pkt. 4 wyrazy „Urzędu Ochrony Państwa” zastępuje się wyrazami „odpowiednio Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu”.

2) w art. 17e w pkt 2, w art. 31 w ust. 1, w art. 32 użyte w różnych przypadkach wyrazy „Szef Urzędu Ochrony Państwa” zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami „Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego” i „Szef Agencji Wywiadu”.

Art. 182. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 90, poz. 557 i Nr 160, poz. 1083, z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 60, poz. 701 i Nr 120, poz. 1268, oraz z 2001r. Nr 98, poz. 1071 i Nr 111, poz. 1194) w art. 10 § 3 i w art. 253 § 1 i § 2 wyrazy „Urzędu Ochrony Państwa” zastępuje się wyrazami „Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego”.

Art. 183. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 50, poz. 580, Nr 62, poz. 717, Nr 73, poz. 852 i Nr 93, poz. 1027 oraz z 2001r. Nr 98, poz. 1071 i Nr 106, poz. 1149) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 134 § 1 i w art. 309 § 1 pkt 4 wyrazy „Urzędu Ochrony Państwa” zastępuje się wyrazami „ Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu”.
- 2) w art. 312 pkt 1 wyrazy „Urzędu Ochrony Państwa” zastępuje się wyrazami „ Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego”.

Art. 184. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. o Inspekcji Celnej (Dz. U. Nr 71, poz. 449, z 1998 r. Nr 137, poz. 886, z 1999 r. Nr 49, poz. 483, Nr 83, poz. 931 i Nr 101, poz. 1178, z 2000 r. Nr 104, poz. 1103 oraz z 2001r. Nr 81, poz. 877, Nr 110, poz. 1189 i Nr 123, poz. 1353) w art. 29 w ust. 7 wyrazy „Urzędem Ochrony Państwa” zastępuje się wyrazami „Agencją Bezpieczeństwa Wewnętrznego”.

Art. 185. W ustawie z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. Nr 98, poz. 602, Nr 123, poz. 779 i Nr 160, poz. 1086, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 133, poz. 872, z 1999 r. Nr 106, poz. 1216, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 43, poz. 483 i Nr 53, poz. 649 oraz z 2001 r. Nr 27, poz. 298, Nr 106, poz. 1149, Nr 110, poz. 1189, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1353, Nr 125, poz. 1371, Nr 129, poz. 1444 i Nr 130, poz. 1452) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2 w pkt 37, w art. 39 w ust. 2 pkt 5, w art. 53 w ust. 1 pkt 6, w art. 66 ust. 4 pkt 4 i w ust. 7, w art. 73 w ust. 3, w art. 76 w ust. 3 - 5, w art. 80c w ust. 1 pkt 4, w art. 86 w ust. 1, w art. 100c w ust. 1 pkt 4 użyte w różnych przypadkach wyrazy „Urząd Ochrony Państwa” zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami „Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencja Wywiadu”.
- 2) w art. 76 w ust. 3 - 5, w art. 80e w ust. 2, w art. 86 w ust. 2 użyte w różnych przypadkach wyrazy „Szef Urzędu Ochrony Państwa” zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami „Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Szef Agencji Wywiadu”.

Art. 186. W ustawie z dnia 25 czerwca 1997 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2001r. Nr 127, poz. 1400) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 75d w ust. 2 pkt 10, w art. 82 w ust. 6, w art. 85b w ust. 2-4, w art. 87 w ust. 1, w art. 90 w ust. 2 pkt 3 użyte w różnych przypadkach wyrazy „Szef Urzędu Ochrony Państwa” zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami „Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Szef Agencji Wywiadu”.

- 2) w art. 76a wyrazy „Urzędu Ochrony Państwa” zastępuje się wyrazami „Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu”.

Art. 187. W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2000r. Nr 46, poz. 543 oraz z 2001r. Nr 129, poz. 1447 i Nr 154, poz. 1800) art. 46 ust. 4 pkt 4) otrzymuje brzmienie:

„4) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Agencji Wywiadu - wymaga zgody wojewody, wydanej w porozumieniu odpowiednio z Szefem Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Szefem Agencji Wywiadu.”

Art. 188. W ustawie z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. Nr 114, poz. 740, z 1999 r. Nr 11, poz. 95, z 2000 r. Nr 29, poz. 357 oraz z 2001r. Nr 4, poz. 23, Nr 27, poz. 298 i Nr 123, poz. 1353) w art. 4 ust. 1 pkt 5 wyrazy „Szefa Urzędu Ochrony Państwa” zastępuje się wyrazami „odpowiednio Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Szefa Agencji Wywiadu”.

Art. 189. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. Nr 133, poz. 883, z 2000r. Nr 12, poz. 136, Nr 50, poz. 580 i Nr 116, poz. 1216 oraz z 2001r. Nr 42, poz. 474, Nr 49, poz. 509, Nr 100, poz. 1087 i Nr 116, poz. 1216) art. 43 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W odniesieniu do zbiorów, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 3, oraz zbiorów, o których mowa w ust. 1 pkt 1a, przetwarzanych przez Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencję Wywiadu oraz Wojskowe Służby Informacyjne Generalnemu Inspektorowi nie przysługują uprawnienia określone w art. 12 pkt 2, art. 14 pkt 1, 3-5 oraz w art. 15-18.”

Art. 190. W ustawie z dnia 4 września 1997r. o działach administracji rządowej (Dz.U. z 1999 r. Nr 82, poz. 928, z 2000r. Nr.12, poz. 136, Nr 48, poz. 550, Nr. 62, poz. 718, Nr 70, poz. 816, Nr 73, poz.852, Nr109, poz. 1158 i Nr 122, poz. 1314 i 1321 oraz z 2001r. Nr 3, poz. 18, Nr 5, poz.43 i 44, Nr 42, poz. 475, Nr 63, poz. 634, Nr 76, poz. 811, Nr 87, poz. 954, Nr 102, poz. 1116, Nr 113, poz. 1207, Nr 115, poz. 1229, Nr 123, poz. 1353, Nr 125, poz. 1371, Nr 126, poz. 1382, Nr 129, poz. 1441, Nr 130, poz. 1450 i Nr 154, poz. 1800) art. 76 otrzymuje brzmienie:

„Art. 76. Prezes Rady Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw wewnętrznych i Ministra Obrony Narodowej, ustala, w drodze rozporządzenia, szczegółowy rozdział kompetencji między Policją, Biuro Ochrony Rządu, Państwową Straż Pożarną, Straż Graniczną i Obronę Cywilną Kraju oraz Żandarmerię Wojskową i wojskowe organy porządkowe oraz zasady ich współdziałania.”

Art. 191. W ustawie z dnia 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej (Dz. U. Nr 160, poz. 1080, z 1998 r. Nr 155, poz. 1014 oraz z 1999 r. Nr 72, poz. 802 i Nr 110, poz. 1255) w art. 1 ust. 3 wyrazy „Urzędu Ochrony Państwa” zastępuje się wyrazami „odpowiednio Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Agencji Wywiadu”.

Art. 192. W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887 i Nr 162, poz. 1118 i 1126, z 1999 r. Nr 26, poz. 228, Nr 60, poz. 636, Nr 72, poz. 802, Nr 78, poz. 875 i Nr 110, poz. 1256, z 2000 r. Nr 9, poz. 118, Nr 95, poz. 1041, Nr 104, poz. 1104 i Nr 119, poz. 1249 oraz z 2001 r. Nr 8, poz. 64, Nr

27, poz. 298, Nr 39, poz. 459, Nr 72, poz. 748, Nr 100, poz. 1080, Nr 110, poz. 1189, Nr 111, poz. 1194, Nr 130, poz. 1452 i Nr 154, poz. 1792) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4 w pkt 2 lit.1, w art. 6 w ust. 1 pkt 15, w art. 8 w ust. 15 pkt 2, w art. 16 w ust. 1 pkt 11 użyte w różnych przypadkach wyrazy „Urząd Ochrony Państwa” zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami „Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencja Wywiadu”,

3) w art. 6:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają osoby wymienione w ust. 1 pkt 13- 14 i 16-18b, które nie pozostawały w służbie w dniu wejścia w życie ustawy.”,

b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„ 3a. Obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają osoby wymienione w ust. 1 pkt 15, które przed dniem wejścia w życie ustawy nie pozostawały w stosunku służby w Urzędzie Ochrony Państwa.”.

Art. 193. W ustawie z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1014, z 1999 r. Nr 38, poz. 360, Nr 49, poz. 485, Nr 70, poz. 778 i Nr 110, poz. 1255 oraz z 2000 r. Nr 6, poz. 69, Nr 12, poz. 136, Nr 48, poz. 550, Nr 95, poz. 1041, Nr 119, poz. 1251 i Nr 122, poz. 1315 oraz z 2001r. Nr 45, poz. 497, Nr 46, poz. 499, Nr 88, poz. 961, Nr 98, poz.1070, Nr 100, poz. 1082, Nr 102, poz. 1116, Nr 125, poz. 1368 i Nr 145, poz. 1623) w art. 32 w pkt 5 i w art. 171 w ust. 2 wyrazy „Szefa Urzędu Ochrony Państwa” zastępuje się wyrazami „odpowiednio Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Szefa Agencji Wywiadu”.

Art. 194. W ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 162, poz. 1118, z 1999 r. Nr 38, poz. 360, Nr 70, poz. 774, Nr 72, poz. 801 i 802 i Nr 106, poz. 1215, z 2000 r. Nr 2, poz. 26, Nr 9, poz. 118, Nr 19, poz. 238, Nr 56, poz. 678 i Nr 84, poz. 948 oraz z 2001 r. Nr 8, poz. 64, Nr 27, poz. 298, Nr 85, poz. 924, Nr 89, poz. 968, Nr 111, poz. 1194 i Nr 154, poz.1792) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 1 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Warunki nabywania prawa do emerytury i rent oraz innych świadczeń przysługujących z tytułu pobierania emerytury lub renty, a także zasady ustalania wysokości tych świadczeń dla:

a) żołnierzy zawodowych, funkcjonariuszy Policji, Urzędu Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Służby Więziennej i Państwowej Straży Pożarnej, którzy w dniu wejścia w życie ustawy pozostawali w służbie,

b) funkcjonariuszy Urzędu Ochrony Państwa, którzy przed dniem wejścia w życie ustawy zostali zwolnieni ze służby, a następnie podjęli służbę w Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Agencji Wywiadu

- oraz dla członków ich rodzin, określają przepisy o zaopatrzeniu emerytalnym tych osób.”

2) w art. 6 w ust. 1 w pkt 6 lit b, w art. 32 w ust. 3 pkt 6, w art. 45 w ust. 2 pkt 2 po użytych w różnych przypadkach wyrazach „Urząd Ochrony Państwa” dodaje się użyte w odpowiednich przypadkach wyrazy „Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencja Wywiadu”.

Art. 195. W ustawie z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. Nr 155, poz. 1016, z 1999 r. Nr 38, poz. 360 oraz z 2000r. Nr 48, poz. 553) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 38 w ust. 1, w art. 39 w ust. 1 i w ust. 3, w art. 41 w ust. 2, w art. 52 użyte w różnych przypadkach wyrazy „Szef Urzędu Ochrony Państwa” zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami „odpowiednio Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Szef Agencji Wywiadu”.

2) art. 40 otrzymuje brzmienie:

„Art. 40. Jeżeli Prezes Instytutu Pamięci, w związku z wykonywaniem swoich zadań, stwierdzi, że w dokumentach znajdują się informacje o przestępstwach określonych w art. 5 pkt 2 ustawy z dnia .....2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu oraz zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr ....., poz. ....), zawiadamia o tym bezzwłocznie Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Przepisu art. 304 Kodeksu postępowania karnego nie stosuje się.”

Art. 196. W ustawie z dnia 18 grudnia 1998 r. - Prawo dewizowe (Dz. U. Nr 160, poz. 1063 z 1999r. Nr 83, poz. 931 oraz z 2000r. Nr 103, poz. 1099) w art. 23 ust. 2 pkt 1 wyrazy „Urzędu Ochrony Państwa” zastępuje się wyrazami „Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu”.

Art. 197. W ustawie z dnia 22 stycznia 1999 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. Nr 11, poz. 95, z 2000 r. Nr 12, poz. 136 i Nr 39, poz. 462 oraz z 2001 r. Nr 22, poz. 247, Nr 27, poz. 298, Nr 56, poz. 580, Nr 110, poz. 1189, Nr 123, poz. 1353 i Nr 154, poz. 1800) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) rozdział 2 Komitet Ochrony Informacji Niejawnych - skreśla się
- 2) w art. 2 pkt 3, art. 17 ust. 1 pkt 2, art. 29 pkt 2 użyte w różnych przypadkach wyrazy „Urząd Ochrony Państwa” zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami „Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego”,
- 3) w art. 8 w pkt 3, w art. 15, w art.. 23 w ust. 3 i w ust 4, w art. 36 w ust. 5 pkt 1, w art. 42 w ust. 3 pkt 2 i w ust. 5, w art. 48i, w art. 48m pkt 2, w art. 53 w ust.2 i w ust 3 użyte w różnych przypadkach wyrazy „Szef Urzędu Ochrony Państwa” zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami „Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego”,
- 4) w art. 30 wyrazy „Urząd Ochrony Państwa” zastępuje się wyrazami „Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencja Wywiadu”,
- 5) art. 40 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 40. 1. Jeżeli w toku poszerzonego lub specjalnego postępowania sprawdzającego wystąpią wątpliwości nie pozwalające na ustalenie, czy osoba sprawdzana daje rękojmię zachowania tajemnicy, służba ochrony państwa zapewnia osobie sprawdzanej możliwość osobistego ustosunkowania się, w toku wysłuchania, do przesłanek faktycznych stwarzających te wątpliwości. Osoba ta może stawić się na wysłuchanie ze swoim pełnomocnikiem. Do informacji uzyskanych w wyniku wysłuchania stosuje się przepisy art. 39 ustawy z dnia .....2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu oraz zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr ....., poz. ....), zwanej dalej „ustawą o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.”
- 6) Art. 74 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Do danych zgromadzonych w postępowaniu, o którym mowa w art. 67 ust. 1, stosuje się przepisy art.39 ust. 4 ustawy o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

- 7) w Załączniku nr 1 część I pkt 15 użyte wyrazy „Szefowi Urzędu Ochrony Państwa” zastępuje się wyrazami „Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefowi Agencji Wywiadu”;
- 8) w Załączniku nr 1 część II pkt 28, 29 i 33 po wyrazach „Urzędu Ochrony Państwa” dodaje się wyrazy „Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu”;

Art. 198. W ustawie z dnia 7 maja 1999 r. o odpowiedzialności majątkowej funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Więziennej i Urzędu Ochrony Państwa (Dz. U. Nr 53, poz. 548 oraz z 2001r. Nr 27, poz. 298) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w tytule ustawy wyrazy „Urzędu Ochrony Państwa” zastępuje się wyrazami „Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu”;
- 2) w art. 1 w ust.1, i w ust.2 pkt 1 wyrazy „Urzędu Ochrony Państwa” zastępuje się wyrazami „Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu”;
- 3) w art. 1 ust. 1 wyrazy „Szefa Urzędu Ochrony Państwa” zastępuje się wyrazami „Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Szefa Agencji Wywiadu”.

Art. 199. W ustawie z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. Nr 53 poz. 549 oraz z 2001r. Nr 27 poz. 298) w art. 3 pkt 1 wyrazy „Urzędu Ochrony Państwa” zastępuje się wyrazami „Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu”.

Art. 200. W ustawie z dnia 10 września 1999 r. o niektórych umowach kompensacyjnych zawieranych w związku z umowami dostaw na potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa (Dz. U. Nr 80, poz. 903, z 2000r. Nr 119, poz. 1250 oraz z 2001r. Nr 89, poz. 972) w art. 20 ust. 2 wyrazy „Szefa Urzędu Ochrony Państwa” zastępuje się wyrazami „Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego”.

Art. 201. W ustawie z dnia 10 września 1999 r. - Kodeks karny skarbowy (Dz. U. Nr 83, poz. 930, z 2000 r. Nr 60, poz. 703 i Nr 62, poz. 717 oraz z 2001 r. Nr 11, poz. 82 i Nr 106, poz. 1149) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 53 w § 38 pkt 3, w art. 118 § 2, w art. 134 w § 1 pkt 3 wyrazy „Urząd Ochrony Państwa” zastępuje się wyrazami „Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego”.
- 2) w art. 150 w § 3 i w § 4 wyrazy „Urząd Ochrony Państwa” zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami „Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego”.

Art. 202. W ustawie z dnia 2 grudnia 1999 r. o narodowym spisie powszechnym ludności i mieszkań w 2002 r. (Dz. U. z 2000r. Nr 1, poz. 1 i Nr 93, poz. 1026) w art. 3 w pkt 14 wyrazy „Szefa Urzędu Ochrony Państwa” zastępuje się wyrazami „Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Szefa Agencji Wywiadu”.

Art. 203. W ustawie z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 110, poz. 1255, z 2000 r. Nr 19, poz. 239 oraz z 2001 r. Nr 85, poz. 924, Nr 100, poz. 1080, Nr 154, poz. 1784 i 1799) w art. 2 pkt 2 wyrazy „Urzędu Ochrony Państwa” zastępuje się wyrazami „Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu”.

Art. 204. W ustawie z dnia 28 kwietnia 2000 r. o systemie oceny zgodności, akredytacji oraz zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 43, poz. 489 oraz z 2001r. Nr 63,

poz. 636) w art. 8 wyrazy „Szefa Urzędu Ochrony Państwa” zastępuje się wyrazami „Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego”.

Art. 205. W ustawie z dnia 24 maja 2000 r. o Krajowym Rejestrze Karnym (Dz. U. Nr 50, poz. 580 oraz z 2001r. Nr 56, poz. 579) w art. 6 pkt 7 wyrazy „Urzędowi Ochrony Państwa” zastępuje się wyrazami „Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego”.

Art. 206. W ustawie z dnia 30 czerwca 2000 r. Prawo własności przemysłowej (Dz. U. z 2001r. Nr 49 poz. 508) w art. 57 w ust. 2, w art. 59 w ust. 1 i w ust 3, w art. 60 w ust. 1, w art. 62 w ust. 1 i w ust 2 użyte w różnych przypadkach wyrazy „Szef Urzędu Ochrony Państwa” zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami „Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego”.

Art. 207. W ustawie z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. Nr 62, poz. 718 oraz z 2001r. Dz. U. Nr 46, poz. 499) w art. 22 ust. 5 wyrazy „Szef Urzędu Ochrony Państwa” zastępuje się wyrazami „odpowiednio Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Szef Agencji Wywiadu”.

Art. 208. W ustawie z dnia 21 lipca 2000 r. Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 73, poz. 852 oraz z 2001 r. Nr 122, poz. 1321, Nr 154, poz. 1800 i 1802) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4 w ust. 1 pkt 4 i w ust. 4 wyrazy „Urzędu Ochrony Państwa” zastępuje się wyrazami „Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu”.

2) w art. 8 w ust. 2, w art. 12 w ust. 4, w art. 14 w ust. 2a, w art. 14a w ust. 2, w art. 18 w ust. 3, w art. 40 w ust. 2 i w ust 3, w art. 88 w ust. 3, w art. 114 w ust. 5 pkt 1 wyrazy „Szefa Urzędu Ochrony Państwa” zastępuje się wyrazami „Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego”.

Art. 209. W ustawie z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł (Dz. U. Nr 116, poz. 1216 oraz z 2001r. Nr 63, poz. 641) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 5 w ust. 1, w art. 33 w ust. 1 pkt 2 i w ust. 5 użyte w różnych przypadkach wyrazy „Szef Urzędu Ochrony Państwa” zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami „Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego”,

2) w art. 5 w ust. 4, w art. 14 w ust. 2 użyte w różnych przypadkach wyrazy „Urząd Ochrony Państwa” zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami „Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego”.

Art. 210. W ustawie z dnia 29 listopada 2000r. Prawo atomowe (Dz. U. z 2001 r. Nr 3, poz. 18, Nr 100, poz.1085 i Nr 154, poz. 1800) w art. 63 w ust.4 wyrazy „Urzędzie Ochrony Państwa” zastępuje się wyrazami „Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu”.

Art. 211. W ustawie z dnia 29 listopada 2000 r. o obrocie z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa, a także dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 119, poz. 1250 i Nr 154, poz. 1789) w art. 3 pkt 11, w art. 6 w ust. 2, w art.29 ust. 2 użyte w różnych przypadkach wyrazy „Szef Urzędu Ochrony Państwa” zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami „Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Szef Agencji Wywiadu”.

Art. 212. W ustawie z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorze technicznym (Dz. U. Nr 122, poz. 1321) w art. 24 ust. 2 wyrazy „Urzędu Ochrony Państwa” zastępuje się wyrazami „Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu”.

Art. 213. W ustawie z dnia 16 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu (Dz. U. Nr 27 poz. 298, Dz. U. Nr 106 poz. 1149) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 12 w ust. 3, w art. 16 w pkt 3, w art. 51 w ust. 1, w art. 107 w ust. 2 użyte w różnych przypadkach wyrazy „Urząd Ochrony Państwa” zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami „Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencja Wywiadu”;
- 2) w art. 84 w ust. 2 pkt 5, w art. 92 w ust. 1 po wyrazach „Urzędzie Ochrony Państwa” dodaje się wyrazy „Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu”.

Art. 214. W ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62 poz. 627 i Nr 115, poz. 1229) w art. 3 pkt 40 wyrazy „Szefowi Urzędu Ochrony Państwa” zastępuje się wyrazami „Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego albo Szefowi Agencji Wywiadu”.

Art. 215. W ustawie z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (Dz.U Nr 67 poz. 679) w art. 7 w ust. 2 i 3, w art. 20 w ust. 3, w art. 23 w ust. 2, w art. 24 w ust. 2, w art. 29 w ust. 3, w art. 30, w art. 33 w ust. 2, w art. 35 w ust. 2 użyte w różnych przypadkach wyrazy „Szef Urzędu Ochrony Państwa” zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami „Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego”.

Art. 216. W ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz.U. Nr 123, poz.1353 i Nr 154, poz. 1800), w art. 14 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w ust. 1 pkt 2 wyrazy „Urzędem Ochrony Państwa” zastępuje się wyrazami „Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego”,
- 2) w ust. 2 wyrazy „Urzędem Ochrony Państwa” zastępuje się wyrazami „Agencją Bezpieczeństwa Wewnętrznego”.

Rozdział 12

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 217. Znosi się Urząd Ochrony Państwa .

Art. 218. Okres służby w Urzędzie Ochrony Państwa wlicza się do okresu zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień wynikających z prawa pracy.

Art. 219. Prezes Rady Ministrów w drodze rozporządzenia ustali zasady i tryb podziału mienia, dokumentów, limitów zatrudnienia oraz środków budżetowych pozostających dotychczas w posiadaniu jednostek organizacyjnych Urzędu Ochrony Państwa i Wojskowych Służb Informacyjnych, zgodnie z kompetencjami utworzonych Agencji.

Art. 220. 1. Należności i zobowiązania Szefa Urzędu Ochrony Państwa stają się należnościami i zobowiązaniami, Szefa ABW i Szefa AW w zakresie ich zadań i kompetencji.

2. Prawa i obowiązki wynikające z umów i porozumień zawartych przez lub na rzecz Urzędu Ochrony Państwa przejmuje ABW lub AW w zakresie swoich zadań lub kompetencji.

Art. 221. Decyzje, postanowienia, poświadczenia bezpieczeństwa i odmowy wydania poświadczenia bezpieczeństwa wydane przez Szefa Urzędu Ochrony Państwa zachowują ważność, chyba że na podstawie odrębnych przepisów wcześniej zostaną zmienione lub utracą ważność.

Art. 222. Postępowania wszczęte i nie zakończone przed Szefem Urzędu Ochrony Państwa dotyczące spraw, które przeszły do właściwości lub kompetencji Szefa ABW lub Szefa AW toczą się nadal, na podstawie dotychczasowych przepisów, przed Szefem właściwej Agencji.

Art. 223. Funkcjonariuszy Urzędu Ochrony Państwa, którzy do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, zgłoszą wystąpienie ze służby, zwalnia się ze służby z dniem zgłoszenia wystąpienia.

Art. 224. 1. Funkcjonariusze pełniący, w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, służbę w Urzędzie Ochrony Państwa, z wyjątkiem funkcjonariuszy Zarządu Wywiadu Urzędu Ochrony Państwa stają się, z utrzymaniem dotychczasowych warunków służby – do czasu zmiany tych warunków w trybie określonym w art. 226, - funkcjonariuszami ABW, zachowując ciągłość służby.

2. Funkcjonariusze Zarządu Wywiadu, w trybie określonym w ust. 1, stają się funkcjonariuszami AW.

3. Żołnierze zawodowi Wojskowych Służb Informacyjnych są wyznaczani i pełnią służbę w jednostkach organizacyjnych AW na zasadach i w trybie określonym w przepisach dotyczących pełnienia służby poza resortem obrony narodowej.

4. Żołnierzom zawodowym, o których mowa w ust. 3 w zakresie realizowanych przez nich zadań przysługują uprawnienia funkcjonariuszy AW określone w rozdziale 4 ustawy.

Art. 225. 1. Funkcjonariusze posiadający stopień podoficerski, chorążego lub oficerski Urzędu Ochrony Państwa i nie spełniający odpowiednich warunków wykształcenia określonych w niniejszej ustawie, zachowują posiadane stopnie.

2. Mianowanie funkcjonariuszy, o których mowa w ust. 1, na kolejny wyższy stopień może nastąpić dopiero po uzupełnieniu wykształcenia.

Art. 226. 1. Szefowie ABW i AW, każdy w zakresie swojego działania, w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, uwzględniając kwalifikacje zawodowe funkcjonariusza, jego przydatność do służby w ABW albo w AW, a także wysokość posiadanych limitów zatrudnienia i środków budżetowych oraz planowaną strukturę organizacyjną, poinformuje pisemnie funkcjonariusza o:

- 1) proponowanych dla niego warunkach służby, albo
- 2) wypowiedzeniu stosunku służbowego.

2. Jeżeli funkcjonariusz, w terminie 14 dni, od dnia przedstawienia mu proponowanych warunków służby, nie odmówi ich przyjęcia, uważa się, że wyraził zgodę na te warunki. Pisemna informacja, o której mowa w ust.1 powinna zawierać pouczenie w tej sprawie.

3. W razie odmowy przyjęcia przez funkcjonariusza zaproponowanych warunków służby, stosunek służby rozwiązuje się z dniem dokonania tej odmowy.
4. Stosunek służby funkcjonariusza, któremu został wypowiedziany stosunek służbowy w trybie określonym w ust.1 pkt. 2, ulega rozwiązaniu w terminie 1 miesiąca, liczonym od dnia doręczenia temu funkcjonariuszowi pisma o wypowiedzeniu stosunku służbowego.
5. Odmowa przyjęcia zaproponowanych warunków służby, przez funkcjonariusza, następuje w formie pisemnej.
6. W okresie wypowiedzenia stosunku służbowego, funkcjonariusz może zostać zwolniony od obowiązku świadczenia służby.
7. Wobec funkcjonariusza, o którym mowa w ust. 3 i 4 przepisów art. 60 ust. 4 oraz art. 63 nie stosuje się.
8. Funkcjonariuszowi zwolnionemu w trybie, o którym mowa w ust. 3 lub 4 przysługuje prawo do świadczeń pieniężnych związanych ze zwolnieniem ze służby, określonych w art. 130 ust. 1, a jeżeli są spełnione przesłanki do zwolnienia ze służby na korzystniejszych warunkach także do innych świadczeń i uprawnień wynikających z ustawy.

Art. 227. Do pracowników Urzędu Ochrony Państwa stosuje się odpowiednio przepisy prawa pracy dotyczące uprawnień pracowników przejmowanego zakładu lub jego części przez innego pracodawcę.

Art. 228. Do czasu wydania przepisów wykonawczych przewidzianych w ustawie, stosuje się przepisy dotychczas obowiązujące o ile nie są z nią sprzeczne.

Art. 229. Prezes Rady Ministrów powoła pełnomocników do organizacji ABW i AW oraz likwidatora Urzędu Ochrony Państwa oraz określi ich zadania i uprawnienia.

Art. 230. Traci moc ustawa z dnia 6 kwietnia 1990r. o Urzędzie Ochrony Państwa (Dz. U. z 1999r. Nr 51, poz. 526, Nr 53, poz. 548, Nr 110, poz. 1255, z 2000r. Nr 73, poz. 852, oraz z 2001r. Nr 106, poz. 1149 i Nr 81, poz. 877).

Art. 231. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 223 i art. 229, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Uzasadnienie

1. Projektowana reforma polskich służb specjalnych jest najdalej idącą zmianą od 1990 roku, kiedy to powstał Urząd Ochrony Państwa i Wojskowe Służby Informacyjne. Jest również logiczną kontynuacją decyzji, które w 1996 r. przyniosły wyprowadzenie UOP ze struktur Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i podporządkowanie jego Szefa bezpośrednio Prezesowi Rady Ministrów.

Podstawowym elementem obecnej reformy jest oddzielenie struktur wywiadu od struktur odpowiedzialnych za wewnętrzne bezpieczeństwo państwa, skoncentrowanie zadań wywiadowczych i kontrwywiadowczych w dwóch odrębnych, wyspecjalizowanych

centralnych organach administracji rządowej. Nowe agencje mają być jedynymi w Rzeczypospolitej Polskiej instytucjami właściwymi w zakresie swych zadań. Uzyskają precyzyjnie określone uprawnienia oraz formalne możliwości działania w ramach administracji rządowej.

2. Utworzony w 1990 roku Urząd Ochrony Państwa integrował wywiad i kontrwywiad w jednej strukturze, posiadającej prerogatywy służby bezpieczeństwa państwa, rozpoznającej zagrożenia w sferze ekonomicznej i politycznej. Jednocześnie funkcjonował odrębny wywiad i kontrwywiad wojskowy podległy Ministrowi Obrony Narodowej. W innych krajach, które po przemianach ustrojowych musiały rozstrzygać podobne dylematy co Polska, wybierano model rozdziału służb wywiadowczych i kontrwywiadowczych, dla których tworzone odrębne urzędy. Tak postąpiono w Czechach i na Węgrzech. W Federacji Rosyjskiej w miejsce scentralizowanego Komitetu Bezpieczeństwa Państwowego (KGB) powołano Służbę Wywiadu Zagranicznego Federacji Rosyjskiej oraz Federalną Służbę Bezpieczeństwa.

We wszystkich sprawnie zorganizowanych państwach, które skutecznie chronią swoje bezpieczeństwo, służby specjalne to najbardziej dynamiczne pod względem funkcjonalno – organizacyjnym struktury, które szybko, a niekiedy z wyprzedzeniem, muszą dostosowywać się do zmieniających się zagrożeń. Nie inaczej było w Polsce w ciągu ostatnich 11 lat.

Przykładowo, z uwagi na fakt, iż prorynkowe przekształcenia w naszej gospodarce tworzyły jakościowo nowe problemy w zakresie korupcji, zawłaszczania majątku narodowego itp., w ramach kontrwywiadu zaczęto stopniowo budować zespoły organizacyjne do spraw rozpoznania wielkich afer gospodarczych zagrażających bezpieczeństwu ekonomicznemu państwa, a w 1996 roku utworzono Zarząd Ochrony Ekonomicznych Interesów Państwa UOP.

Podobnie, po wstąpieniu do NATO i dostosowaniu polskich przepisów o ochronie informacji niejawnych do standardów sojuszu, utworzono w 1998 roku Departament Ochrony Tajemnicy Państwowej i Współpracy z NATO.

3. Analiza obecnych zagrożeń, zewnętrznych i wewnętrznych państwa, jak i naszych zobowiązań sojuszniczych, prowadzi do wniosku, iż większość zadań należących dotychczas do właściwości Urzędu Ochrony Państwa powinna być realizowana w powstającej w jego miejsce, po wydzieleniu wywiadu, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Ze względu na te zagrożenia, a zwłaszcza sytuację jaka powstała po 11 września 2001 roku, powołanie Agencji

Bezpieczeństwa Wewnętrznego ma nastąpić w sposób gwarantujący ciągłość pracy wszystkich służb operacyjnych, śledczych i analitycznych byłego Urzędu Ochrony Państwa w nowej agencji. Zespoły funkcjonariuszy odpowiadające za realizację podstawowych zadań - zwłaszcza kontrwywiadu, zwalczania terroryzmu oraz przestępstw godzących w podstawy ekonomiczne państwa – będą kontynuowały swoje zadania w strukturze nowej Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

Projekt ustawy o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu oraz o zmianie niektórych ustaw zakłada przejęcie przez ABW i AW wszystkich kompetencji Urzędu Ochrony Państwa. Składa się z trzech zasadniczych części. Pierwsza, zawiera przepisy dotyczące zadań Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz zadań Agencji Wywiadu, demokratycznej kontroli i nadzoru nad działalnością obu Agencji, ich organizacji oraz uprawnień funkcjonariuszy Agencji. Część drugą stanowią przepisy regulujące przebieg służby funkcjonariuszy, korpusy i stopnie występujące w Agencjach, prawa i obowiązki funkcjonariuszy, a także przepisy dotyczące realizacji uprawnień przysługujących tym funkcjonariuszom w sferze socjalnej, a także regulacje związane z uposażeniem funkcjonariuszy oraz przepisy normujące zasady ich wyróżniania i karania. Część trzecia to niezbędne zmiany w przepisach obowiązujących, związane z likwidacją Urzędu Ochrony Państwa i utworzeniem Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu, a także rozdział zawierający przepisy przejściowe i końcowe.

4. W projekcie ustawy wskazane zostały główne cele działania Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu, określono pozycję Agencji w systemie organów administracji rządowej, a także bezpośrednią podległość ich Szefów Prezesowi Rady Ministrów. Ustawowe zadania Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego określone są jako „zagrożenia godzące w bezpieczeństwo państwa” z przykładowo wskazanymi obszarami, w których zagrożenia te mogą wystąpić (np. suwerenność, międzynarodowa pozycja państwa, obronność kraju lub nienaruszalność i niepodzielność jego terytorium). Powyższe oznacza, iż Szefowie Agencji będą organami właściwymi do rozpoznawania, zapobiegania i zwalczania wszystkich zagrożeń bezpieczeństwa państwa.

Do nowych zadań należy zaliczyć między innymi rozpoznawanie, zapobieganie i zwalczanie zagrożeń porządku konstytucyjnego. A zatem naruszenie norm prawnych, wyrażających nakazy i zakazy określonego postępowania lub naruszenie przepisów ustaw zawierających określone ograniczenia, których źródło tkwi w Konstytucji pozostawać będzie we właściwości Agencji, jeśli naruszenia tego porządku stanowią zagrożenie dla

bezpieczeństwa państwa. Pozostały katalog zadań Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, obejmuje dotychczasowe zadania Szefa Urzędu Ochrony Państwa w zakresie nie wkraczającym w kompetencje Szefa Agencji Wywiadu.

Nowym, dotychczas nie występującym w kompetencjach organu odpowiedzialnego za bezpieczeństwo państwa zadaniem jest nałożenie na ten organ obowiązków zapobiegania i wykrywania przestępstw korupcji funkcjonariuszy publicznych wymienionych w art.1 i 2 ustawy z 21 sierpnia 1997r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne – tzw. ustawy antykorupcyjnej. Jest to uzasadnione dużą skalą tej przestępczości oraz wagą jaka przywiązywana jest do ścigania sprawców. Odrębnym zadaniem Szefów ABW i AW jest przygotowywanie dla najwyższych organów władzy wykonawczej, tj. Prezydenta RP i Prezesa Rady Ministrów, informacji dotyczących zagrożeń bezpieczeństwa Państwa oraz zagrożeń porządku konstytucyjnego. Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego wykonuje również zadania służby ochrony państwa szczegółowo określone w przepisach ustawy o ochronie informacji niejawnych, a także funkcji krajowej władzy bezpieczeństwa, w rozumieniu umowy o bezpieczeństwie między Rzeczpospolitą Polską a Organizacją Traktatu Północnoatlantyckiego oraz umowy zawartej z Unią Zachodnioeuropejską.

5. Projekt określa po raz pierwszy ustawowe zadania Agencji Wywiadu. Wskazuje, iż zadania Agencji Wywiadu realizowane będą przede wszystkim poza granicami kraju, z wyjątkiem działań w kraju, które są z nimi związane. Ustawowe określenie terminów, w których Szefowie Agencji zobowiązani zostali do przedstawienia Prezesowi Rady Ministrów (rocznego planu działania na następny rok – na trzy miesiące przed końcem roku, sprawozdania z działalności Agencji za rok poprzedni – do 31 stycznia) ma na celu stworzenie możliwości bardziej efektywnego sprawowania kontroli przez Prezesa Rady Ministrów nad działalnością Szefów Agencji.

Uwzględniając konieczność coraz szerszej współpracy międzynarodowej w dziedzinie zapobiegania, przeciwdziałania oraz wykrywania najpoważniejszych przestępstw takich jak terroryzm, handel narkotykami, nielegalne rozprzestrzenianie broni ABC i technologii rakietowych, handel materiałami rozszczepialnymi, pranie brudnych pieniędzy na wielką skalę przyznano Szefom Agencji kompetencje do współdziałania z właściwymi organami i służbami innych państw, jednocześnie wprowadzając wymóg poinformowania Prezesa Rady Ministrów o zamiarze podjęcia takiej współpracy.

Utworzenie Agencji Wywiadu integrującej w swej strukturze Wywiad Cywilny i Wywiad Wojskowy przyniesie docelowo szansę pozytywnych efektów, a w tym: doprowadzi do bardzo racjonalnego wykorzystania sił, środków i aktywów operacyjnych na rzecz realizacji ustawowych zadań polskiego wywiadu oraz ułatwi zadaniowanie i koordynację działań agencyjno-informacyjnych, zwiększy aktywność i efektywność realizowanych przedsięwzięć operacyjnych. Podobne działania integrujące podjęły także służby innych krajów.

6. W przepisach dotyczących funkcjonowania Kolegium do Spraw Służb Specjalnych w porównaniu do ustawy o Urzędzie Ochrony Państwa, rozszerzone zostały o uprawnienia do programowania, nadzoru i koordynacji działań służb specjalnych z organami lub służbami właściwymi w zakresie przestępczości karno-skarbowej. Nadto Kolegium zostały przypisane zadania, które dotychczas pozostawały w kompetencjach Komitetu Ochrony Informacji Niejawnych ze względu na nakładanie się kompetencji obu organów, powielanie się ich składu osobowego oraz zbędnego dublowania się działalności obu gremiów. Jednocześnie szefowie służb specjalnych zostali wyłączeni ze składu Kolegium co wzmacnia demokratyczną kontrolę nad ich działalnością.

Projekt ustawy wprowadza kadencyjność stanowisk Szefów Agencji, co podyktowane zostało potrzebą stworzenia ustawowych gwarancji zapewniających Szefom Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu niezbędną stabilność istotną dla niezakłóconej realizacji zadań, przy ograniczeniu zajmowania stanowiska Szefa do dwu kadencji. Projekt zawiera zamknięty katalog rodzajów czynności jakie mogą podejmować funkcjonariusze każdej z Agencji dla realizacji ich ustawowych zadań. Analogicznie, jak w ustawie o Urzędzie Ochrony Państwa, przyznano funkcjonariuszom Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, w granicach zadań Agencji, uprawnienia do wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych jak i dochodzeniowo-śledczych. Rodzaje tych czynności wskazują w jaki sposób odbywać się może rozpoznawanie, zapobieganie i zwalczanie zagrożeń, pozostających w kompetencji Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Przyjęto założenie, iż Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego oprócz zadań o charakterze koordynacyjnym, analitycznym i informacyjnym związanych z zapobieganiem, rozpoznawaniem i wykrywaniem zagrożeń bezpieczeństwa państwa, będzie realizowała zadania związane z ich zwalczaniem poprzez ściganie sprawców przestępstw. Tego rodzaju rozwiązanie stosuje się z powodzeniem w niektórych służbach specjalnych. Działania operacyjne i czynności procesowe łączy np. Federalne Biuro Śledcze.

Uprawnienie do prowadzenia postępowań przygotowawczych przez Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego ma w zasadzie charakter formalny. Postępowania te są z reguły śledztwami, których jedynym prawnym gospodarzem jest prokurator. Dla niego zastrzeżone są wszystkie merytoryczne decyzje. Ma on prawo włączania się do każdej czynności bądź do wykonania jej osobiście w każdej fazie śledztwa. Może przejąć takie postępowanie w każdym momencie do prowadzenia, jako śledztwo własne prokuratury. Zlecenie prowadzenia postępowań przygotowawczych ABW podyktowane jest posiadaniem przez Agencję odpowiednich sił i środków, posiadaniem przez jej pracowników certyfikatów dostępu do wiadomości stanowiących tajemnicę państwową niezbędnych do prowadzenia spraw na podstawie materiałów operacyjnych ABW, możliwością stałej, bieżącej współpracy pracowników operacyjnych i śledczych, wyczuleniem tych ostatnich na ochronę źródeł informacji.

7. Unormowane zostało uprawnienie do realizacji czynności operacyjno-rozpoznawczych funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, polegające na prowadzeniu kontroli korespondencji lub stosowaniu środków technicznych umożliwiających uzyskiwanie w sposób tajny informacji oraz utrwalanie dowodów. W porównaniu do dotychczas obowiązujących rozwiązań w Urzędzie Ochrony Państwa, zaproponowane przepisy wprowadzają istotną zmianę w sposobie sprawowania kontroli nad realizacją czynności operacyjno – rozpoznawczych. Dotychczas kontrolę tę sprawował Prokurator Generalny, który musiał pozytywnie zaopiniować wniosek Szefa UOP o przeprowadzenie w/w czynności. Obecnie proponowane przepisy przewidują wprowadzenie sądowej kontroli realizowania tego rodzaju czynności, a jako organ uprawniony do zarządzania kontroli korespondencji oraz stosowania środków technicznych umożliwiających tajne uzyskiwanie informacji i utrwalanie dowodów, w przepisach ustawy został wskazany sąd okręgowy w Warszawie. Powyższe rozwiązanie, co do zasady, nawiązuje do rozwiązań przyjętych w tym zakresie w ustawie o Policji, gdzie również realizacja czynności operacyjno-rozpoznawczych została poddana kontroli sądowej.

8. Na Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego nałożono obowiązek koordynacji czynności operacyjno-rozpoznawczych podejmowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które mogą mieć wpływ na bezpieczeństwo państwa. Przyznanie tej kompetencji nie narusza właściwości innego organu tj. Krajowego Centrum Informacji Kryminalnej właściwego w sprawach gromadzenia, przetwarzania i przekazywania informacji kryminalnej. Proponowane rozwiązanie jest efektem instytucjonalnego podziału Urzędu Ochrony Państwa na dwie niezależne instytucje, z których każda samodzielnie dysponuje

określonymi ustawowo uprawnieniami w sferze realizacji czynności operacyjno-rozpoznawczych istotnych dla bezpieczeństwa państwa. Koordynacja sprawowana będzie poprzez prowadzenie przez Szefa ABW centralnej ewidencji zainteresowań operacyjnych. W projekcie przewidziano dla Szefa Agencji Wywiadu dodatkowe uprawnienie do organizowania współpracy w zakresie wymiany informacji istotnych dla bezpieczeństwa i międzynarodowej pozycji Rzeczypospolitej Polskiej pomiędzy organami administracji rządowej. Utworzenie Wspólnoty Informacyjnej Rządu ma na celu adaptowanie do warunków polskich sprawdzonych rozwiązań funkcjonujących w innych krajach. Podmioty zajmujące się tego rodzaju zadaniami, jak określone w ustawie dla wspólnoty informacyjnej Rządu funkcjonują w USA, Francji, Japonii, Wielkiej Brytanii, w Niemczech, w Izraelu i innych krajach.

9. Zmiany zaproponowane w przepisach dotyczących zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszy Urzędu Ochrony Państwa oraz innych służb mundurowych wprowadzają regulację polegającą na umożliwieniu byłym funkcjonariuszom Urzędu Ochrony Państwa, którzy przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, pełnili służbę, a następnie podejmą służbę w Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Agencji Wywiadu, nabycie prawa do emerytury w trybie i na zasadach określonych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy UOP. Obecnie istniejące rozwiązania zawarte w przepisach o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych zawierają regulacje, które w przypadku podjęcia jakiegokolwiek służby przez osobę z ustalonym prawem do „emerytury policyjnej” powodują utratę tego prawa i objęcie powszechnym systemem emerytalnym ze wszystkimi z tego wynikającymi konsekwencjami.

x x x

Projektowana regulacja należy do zakresu spraw własnych państwa i nie podlega konieczności dostosowania uregulowań do prawa Unii Europejskiej.

Koszty związane z wprowadzeniem w życie projektowanej regulacji znajdują pokrycie w środkach finansowych przyznanych na rok 2002 r. na działalność Urzędu Ochrony Państwa i Wojskowych Służb Informacyjnych .

SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAW ZAGRANICZNYCH

Prof. dr hab. Danuta Hübner
Skr. Min. DH/ 333 /2002/DPE/agg

Warszawa, 14.02. 2002 r.

Pan
Aleksander Proksa
p.o. Sekretarza Rady Ministrów

Opinia o zgodności projektu ustawy o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu oraz zmianie niektórych ustaw, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Minister Danutę Hübner, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej

W związku z przedłożonym projektem ustawy o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu oraz o zmianie niektórych ustaw (pismo nr RM-10-9-02), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

- I. Przedłożona do zaopiniowania ustawa ma na celu powołanie Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego (ABW) oraz Agencji Wywiadu (AW), które przejmą dotychczasowe kompetencje Urzędu Ochrony Państwa.
W projekcie ustawy wskazane zostały główne cele Agencji oraz ich usytuowanie w systemie organów administracji rządowej.
- II. Zgodnie z art. 296 ust. 1 punkt b Traktatu Ustanawiającego Wspólnotę Europejską (TWE), **każde państwo członkowskie może podejmować niezbędne, jego zdaniem, środki w celu ochrony zasadniczych interesów swego bezpieczeństwa (...).**
Powoływanie jednostek, właściwych w sprawach obrony bezpieczeństwa wewnętrznego i zewnętrznego oraz porządku konstytucyjnego państwa, a także określanie ich zadań, należy do kompetencji poszczególnych państw członkowskich UE.

- III. Wśród zadań Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego wymieniono zapobieganie i wykrywanie przestępstw m.in. terroryzmu, korupcji osób pełniących funkcje publiczne, nielegalnego wytwarzania broni i inne. Z kolei Agencja Wywiadu ma za zadanie m.in. rozpoznawanie międzynarodowego terroryzmu czy międzynarodowego handlu bronią.

Wymienienie wśród zadań Agencji zwalczania takich zjawisk wychodzi naprzeciw celom, jakie stawia sobie Unia Europejska w aktach prawnych regulujących zwalczanie przestępczości, wydanych w oparciu o art. 29 TUE, który stwierdza, że celem Unii jest zapewnienie obywatelom wysokiego poziomu bezpieczeństwa w obszarze wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości (...).

- IV. Projekt ustawy w art. 14 pkt. 1 stwierdza, że szefem ABW i Szefem AW może zostać osoba, która posiada wyłącznie obywatelstwo polskie. Podobny wymóg sformułowany został w art. 44 wobec osób pełniących służbę w ABW lub AW.

Zgodnie z art. 39 § 4 Traktatu Ustanawiającego Wspólnotę Europejską (TWE), **przepisy dotyczące swobody przemieszczania się pracowników nie mają zastosowania do zatrudnienia w sektorze publicznym.** Zgodnie z orzeczeniem Trybunału Sprawiedliwości w sprawie nr 66/85 *Lawrie-Blum D. P. Land Baden – Württemberg* z 3 lipca 1986 r., **przez zatrudnienie w sektorze publicznym należy rozumieć zatrudnienie wymagające bezpośredniego lub pośredniego udziału w wykonywaniu władzy w oparciu o prawo publiczne poprzez sprawowanie funkcji, których celem jest ochrona interesów państwa lub władz publicznych.** Dla sprawowania tych funkcji potrzebny jest szczególny stosunek lojalności wobec państwa ze strony tych osób oraz obustronność praw i obowiązków, kształtująca podstawę więzi narodowej. Istotna jest przy tym treść wykonywanej przez tego pracownika funkcji, a nie prawna kwalifikacja zatrudnienia.

Należy podkreślić, że w stosunku do osób pełniących służbę w Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu projektowana ustawa, przewidując wymóg obywatelstwa polskiego, pozostaje w zgodności z art. 39 § 4 TWE, bowiem zadania wykonywane przez Szefów Agencji oraz jej funkcjonariuszy spełniają przesłanki wymienione w ww. orzeczeniu Trybunału.

- V. Projekt ustawy reguluje również kwestie związane z uprawnieniami pracowniczymi: wymiar czasu pracy oraz wymiar urlopu.

W art. 51 stwierdzono, że czas pełnienia służby funkcjonariusza jest określany wymiarem jego obowiązków, z uwzględnieniem prawa do wypoczynku, zaś dokładny rozkład czasu służby zostanie określony w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów.

Taki zapis jest zgodny z art. 17 ust. 1 *Dyrektywy Rady Nr 93/104/WE z dnia 23 listopada 1993 r. w sprawie niektórych aspektów organizacji czasu pracy (Dz. Urz. WE Nr L 031, 13.12.1993)*, w którym mowa o **możliwości odstąpienia od stosowania norm określonych w Dyrektywie w przypadku, gdy z powodu szczególnego charakteru wykonywanej działalności okres czasu pracy nie jest mierzony.**

W art. 95 projektowanej ustawy stwierdzono, że funkcjonariuszom przysługuje prawo do corocznego płatnego urlopu wypoczynkowego w wymiarze 26 dni roboczych. Wymiar urlopu jest zgodny z art. 7 w zw. z art. 15 ww. Dyrektywy.

- VI. Zgodnie z art. 34 projektu ustawy, w celu realizacji zadań Agencji mogą zbierać, także niejawnie, wszelkie dane osobowe, w tym również dane wskazane w art. 27 i 28 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (dane ujawniające pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub filozoficzne, przynależność wyznaniową, partyjną lub związkową, jak również dane o stanie zdrowia, kodzie genetycznym, nałogach lub życiu seksualnym oraz dane dotyczących skazań, orzeczeń o ukaraniu i mandatów karnych, a także innych orzeczeń wydanych w postępowaniu sądowym lub administracyjnym).

W art. 27 ustawy o ochronie danych osobowych stwierdzono, że przetwarzanie danych jest dopuszczalne, jeżeli przepis szczególny innej ustawy zezwala na przetwarzanie takich danych bez zgody osoby, której dane dotyczą i stwarza pełne gwarancje ich ochrony.

W art. 3 ust. 2 *Dyrektywy Nr 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 24 października 1995 r. o ochronie osób w związku z przetwarzaniem danych osobowych oraz o swobodnym obiegu tychże danych (Dz. Urz. WE Nr L 281, 23.11.1995)*, **wylączo**no zakres jej stosowania w stosunku do przetwarzania danych osobowych wykonywanego w ramach działalności wykraczającej poza zakres przewidziany prawem Wspólnoty, określony w rozdziale V i VI Traktatu o Unii Europejskiej oraz przetwarzania danych dotyczących bezpieczeństwa publicznego, obronności,

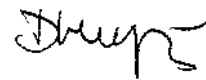

bezpieczeństwa państwowego (...) oraz działań państwowych w zakresie prawa karnego.

VII. Pozostałe kwestie zawarte w projekcie ustawy nie są regulowane prawem wspólnotowym.

VIII. W konkluzji pozwalam sobie stwierdzić, że przedmiot projektowanej regulacji jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

Do uprzejmej wiadomości:

Pan

Zbigniew Siemiątkowski

p.o. Szefa Urzędu Ochrony Państwa

**ROZPORZĄDZENIE
RADY MINISTRÓW**

z dnia ..... 2002 r.

w sprawie szczegółowego trybu funkcjonowania Kolegium do Spraw Służb Specjalnych przy Radzie Ministrów, a także zakresu czynności Sekretarza Kolegium.

Na podstawie art. 12 ust. 9 ustawy z dnia ..... 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu oraz zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr ..... poz. .... z 2002 r.) zarządza się co następuje:

§ 1.

Kolegium do Spraw Służb Specjalnych przy Radzie Ministrów, zwane dalej „Kolegium”, jako organ opiniotawczy – doradczy Rady Ministrów realizuje zadania określone w art. 12 ust. 1 ustawy z dnia ..... 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr ..... poz. .... z 2002 r.).

§ 2.

1. Kolegium rozpatruje sprawy, należące do jego właściwości, na posiedzeniach zwołanych przez Przewodniczącego w terminach określonych w planie pracy Kolegium.
2. W wyjątkowych przypadkach Przewodniczący Kolegium, z własnej inicjatywy lub na wniosek członka Kolegium lub szefa, jednej ze służb wymienionych w art. 12 ust. 3 ustawy, może zwołać posiedzenie Kolegium w terminie nie przewidzianym w planie pracy, o którym mowa w ust. 1.
3. Przewodniczący Kolegium, może w trakcie posiedzenia Kolegium, wprowadzić do jego porządku sprawy nie przewidziane w tym porządku.

§ 3.

1. Zawiadomienie o terminie posiedzenia Kolegium wraz z porządkiem jego posiedzenia, powinno być doręczone przez sekretarza Kolegium członkom Kolegium i szefom służb, o których mowa w art. 12 ust. 2 i 3 ustawy najpóźniej na siedem dni przed terminem posiedzenia.
2. W przypadku zwołania posiedzenia, o którym mowa w § 2 ust. 2, zawiadomienie o terminie posiedzenia Kolegium wraz z porządkiem posiedzenia, powinno być doręczone niezwłocznie po podjęciu przez Przewodniczącego Kolegium stosownej decyzji.

§ 4.

1. Posiedzenia Kolegium mają charakter niejawnny.
2. Szczegółową organizację działania Kolegium określa regulamin pracy, uchwalony przez Kolegium i zatwierdzony przez Przewodniczącego Kolegium

§ 5.

1. Członków Kolegium oraz szefów służb wymienionych w art. 12 ust. 2 i 3 ustawy obowiązują osobiste uczestnictwo w posiedzeniach Kolegium.
2. W wyjątkowych przypadkach w posiedzeniu Kolegium może brać udział, bez prawa uczestnictwa w podejmowanych rozstrzygnięciach, za zgodą Przewodniczącego Kolegium, wskazana przez członka Kolegium, lub szefa, o którym mowa w ust.1, osoba zastępująca go w pełnieniu obowiązku na stanowisku, którego zajmowanie uprawnia do udziału w posiedzeniach Kolegium.
3. W posiedzeniach Kolegium, na zaproszenie Przewodniczącego Kolegium, mogą uczestniczyć przewodniczący właściwych komisji sejmowych,
4. W posiedzeniach Kolegium mogą uczestniczyć, na wniosek członka Kolegium lub szefa, o którym mowa w ust.1, za zgodą Przewodniczącego Kolegium, przedstawiciele służb specjalnych i innych właściwych organów.
5. Przewodniczący Kolegium określa czy osoby, o których mowa w ust. 5, uczestniczą w całości, czy tylko w części posiedzenia Kolegium.
6. Osoby, o których mowa w ust. 2,3, 4 i 5, mogą uczestniczyć w posiedzeniu Kolegium pod warunkiem spełniania przez nie wymagań w zakresie uprawnień do dostępu do informacji niejawnych, określonych w ustawie z dnia 22 stycznia 1999 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. Nr 11 poz. 95 z późn. zm.).
7. Osoby zaproszone, o których mowa w ust. 5, składają Przewodniczącemu Kolegium pisemne zobowiązanie zachowania tajemnicy, w zakresie wiadomości udostępnianych im na posiedzeniu Kolegium.

§ 6.

1. Kolegium wyraża swoje stanowisko w formie ocen lub opinii, podlegających udokumentowaniu w protokole.
2. W przypadku rozbieżności pomiędzy członkami Kolegium, co do treści stanowiska Kolegium, Przewodniczący przeprowadza głosowanie.
3. O treści stanowiska, decyduje zwykła większość głosów oddanych przez członków Kolegium biorących udział w posiedzeniu Kolegium, a w razie równej liczby głosów- decyduje głos Przewodniczącego.
4. Członkowie mogą zgłosić do protokołu zdanie odrębne w stosunku do przyjętego stanowiska.
5. W sprawach wymagających decyzji Rady Ministrów, Przewodniczący Kolegium zapoznaje Radę Ministrów z wypracowanymi przez Kolegium ocenami lub opiniami.
6. Przewodniczący Kolegium przedstawia corocznie, Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej, Radzie Ministrów i sejmowej Komisji do Spraw Służb Specjalnych, sprawozdanie z działalności Kolegium.

§ 7.

1. Z posiedzeń Kolegium sporządza się protokół oraz pełen zapis jego przebiegu, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych.
2. Protokół powinien zawierać w szczególności:
  - 1) porządek obrad,
  - 2) listę obecności osób biorących udział w posiedzeniu,
  - 3) wnioski osób biorących udział w posiedzeniu,
  - 4) przyjęte przez Kolegium oceny lub opinie,
  - 5) stenogram zawierający pełen zapis przebiegu posiedzenia Kolegium.
3. Protokół podpisuje Przewodniczący Kolegium i sekretarz Kolegium.
4. W terminie siedmiu dni od dnia podpisania protokołu osoby biorące udział w posiedzeniu mogą wnieść sprostowanie do zamieszczonych w protokole sformułowań własnych wypowiedzi i wniosków. Sprostowanie, podpisane przez osobę która je wniosła, umieszcza się w aneksie do protokołu.

§ 8.

W uzasadnionych przypadkach Przewodniczący Kolegium może powołać w ramach Kolegium, zespół, mający charakter doraźny lub tymczasowy, którego zadaniem będzie szczegółowe rozpatrzenie danej sprawy, celem przedstawienia jej na posiedzeniu Kolegium. Przewodniczący Kolegium określa skład zespołu i jego zakres zadań.

§ 9.

1. Sekretarz Kolegium zapewnia obsługę organizacyjną i techniczną prac Kolegium oraz wykonywanie zadań wynikających z wyrażonych przez Kolegium stanowisk i decyzji Przewodniczącego Kolegium.
2. Do obowiązków sekretarza Kolegium należy:
  - 1) przygotowanie projektów planów pracy Kolegium,
  - 2) koordynacja przygotowania oraz dostarczenia materiałów i projektów dokumentów przeznaczonych do rozpatrzenia przez Kolegium,
  - 3) informowanie członków Kolegium i innych zaproszonych osób o terminie zwołania posiedzenia Kolegium oraz o jego porządku dziennym.
  - 4) przygotowywanie analiz materiałów i dokumentów przekazanych do Kolegium celem ich rozpatrzenia,
  - 5) sporządzanie protokołów z posiedzeń Kolegium i przedstawianie ich do podpisu Przewodniczącego Kolegium,
  - 6) prowadzenie rejestru ocen lub opinii Kolegium, a także decyzji Przewodniczącego Kolegium, oraz prowadzenie harmonogramu ich realizacji,
  - 7) gromadzenie i przechowywanie dokumentacji Kolegium, z zachowaniem zasad ochrony informacji niejawnych,
  - 8) zapewnienie właściwego przygotowania i sprawnej obsługi posiedzeń Kolegium,

- 9) sporządzanie corocznie projektu sprawozdania z działalności Kolegium i przedstawianie Przewodniczącemu Kolegium,
  - 10) wykonywanie innych zadań zleconych przez Kolegium i Przewodniczącego.
3. Sekretarz Kolegium wykonuje swoje zadania przy pomocy sekretariatu Kolegium, będącego komórką organizacyjną Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

§ 10.

Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 czerwca 1997 r w sprawie zadań, szczegółowych zasad i trybu funkcjonowania Kolegium do Spraw Służb Specjalnych przy Radzie Ministrów, zasad udziału w posiedzeniach Kolegium przedstawicieli służb specjalnych i innych właściwych organów, a także zakresu czynności sekretarza Kolegium (Dz. U. Nr 64 poz. 412 z 1997 r.).

§ 11.

Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

**Prezes
Rady Ministrów**

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia w sprawie szczegółowego trybu funkcjonowania Kolegium do Spraw Służb Specjalnych przy Radzie Ministrów, a także zakresu czynności Sekretarza Kolegium stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 12 ust. 9. W porównaniu do dotychczas obowiązującego rozporządzenia Rady Ministrów regulującego tryb funkcjonowania Kolegium, zrezygnowano z przepisów określających zadania oraz szczegółowe zasady funkcjonowania Kolegium. Zadania Kolegium zostały określone w art. 12 ust.1 ustawy o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu oraz zmianie niektórych ustaw, natomiast zasady funkcjonowania Kolegium określił art. 12 ust 2-5 cyt. ustawy.

Przepisy § 2- 8 projektu regulują szczegółowy tryb funkcjonowania Kolegium, natomiast § 9 - zakres czynności sekretarza Kolegium. Przepis § 2 i § 3 normuje kwestie dotyczące zwoływania posiedzeń Kolegium, kompetencji Przewodniczącego Kolegium oraz zawiadomień o terminie posiedzeń Kolegium. W § 4 zawarta została zasada niejawności posiedzeń Kolegium. Obowiązek osobistego uczestnictwa w posiedzeniach Kolegium został wyartykułowany w § 5 ust.1. W pozostałych ustępach tego przepisu zostały określone zasady uczestnictwa w posiedzeniach Kolegium osób nie będących jego członkami, z uwzględnieniem obowiązujących zasad dostępu do wiadomości niejawnych. Przepis § 6 reguluje kwestie związane ze sposobem podejmowania i wyrażania swojego stanowiska przez Kolegium. I tak Kolegium wyraża swoje stanowisko w formie ocen lub opinii, W § 6 ust. 5 i 6 zawarte zostały przepisy zobowiązujące Przewodniczącego do zapoznania Rady Ministrów z ocenami lub opiniami Kolegium w sprawach wymagających decyzji Rady Ministrów, a także przedstawienia corocznie, Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej, Radzie Ministrów i sejmowej Komisji do Spraw Służb Specjalnych, sprawozdania z działalności Kolegium.

W § 7 został określony sposób dokumentowania posiedzeń Kolegium, polegający na protokołowaniu jego posiedzeń. Ust. 2 tego przepisu wymienia elementy protokołu, natomiast ust. 3 i 4 sposób postępowania z protokołami z posiedzeń Kolegium. Przepis § 8 upoważnia Przewodniczącego Kolegium do powołania w ramach Kolegium, zespołu, mającego charakter doraźny lub tymczasowy, którego zadaniem będzie szczegółowe rozpatrzenie danej sprawy, celem przedstawienia jej na posiedzeniu Kolegium.

W § 9 określony został zakres czynności sekretarza Kolegium. W ust. 1 omawianego przepisu wyrażona została jego funkcja organizatorska w zakresie dotyczącym prac Kolegium oraz wykonywania zadań wynikających ze stanowisk wyrażonych przez Kolegium oraz Przewodniczącego. W ust. 2 tego przepisu zostały enumeratywnie wymienione obowiązki sekretarza Kolegium, których realizacja umożliwi działalność omawianego organu. Ust.3 § 9 wskazuje na sekretariat Kolegium jako aparat pomocniczy sekretarza Kolegium służący realizacji jego obowiązków.

Wejście w życie projektowanej regulacji nie wywołuje skutków finansowych dla budżetu państwa.

**ZARZĄDZENIE
PREZESA RADY MINISTRÓW**

z dnia _____ 2002 r.

w sprawie nadania statutu Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

Na podstawie art. 19 ust. 1 ustawy z dnia _____ 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu oraz zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr __, poz. ____) zarządza się, co następuje:

§ 1. Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego nadaje się statut stanowiący załącznik do rozporządzenia.

§ 2. Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego może, w uzasadnionych wypadkach, za zgodą Prezesa Rady Ministrów, łączyć, przekształcać lub znosić jednostki organizacyjne wymienione w statucie.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie _____.

Prezes Rady Ministrów

ZAŁĄCZNIK

STATUT AGENCJI BEZPIECZEŃSTWA WEWNĘTRZNEGO

§ 1. Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, zwana dalej "ABW", jest urzędem administracji rządowej obsługującym Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, zwanego dalej "Szefem", działającym zgodnie z jego zarządzeniami, decyzjami, rozkazami, poleceniami i wytycznymi oraz pod jego bezpośrednim kierownictwem i nadzorem.

§ 2. 1. W skład ABW wchodzi następujące jednostki organizacyjne:

- 1) Zarząd Kontrwywiadu,
- 2) Zarząd Ochrony Ekonomicznych Interesów Państwa,
- 3) Zarząd Śledczy,
- 4) Zarząd Zabezpieczenia Technicznego,
- 5) Zarząd Służby Ochrony Państwa,
- 6) Biuro Analiz i Koordynacji,
- 7) Biuro Bezpieczeństwa Łączności i Informatyki,
- 8) Biuro Ewidencji i Archiwum,
- 9) Biuro Prawne,
- 10) Biuro Finansów,
- 11) Biuro Kadr,
- 12) Biuro Administracyjno-Gospodarcze,
- 13) Inspektorat Nadzoru, Kontroli i Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

2. W skład ABW wchodzi także delegatury ABW i ośrodki szkolenia, utworzone na podstawie odrębnych przepisów.

3. W skład delegatur ABW mogą wchodzić wydziały zamiejscowe, jeżeli Szef, tworząc je za zgodą Prezesa Rady Ministrów, tak postanowi.

4. Organizację wewnętrzną i zakres zadań jednostek organizacyjnych ABW, o których mowa w ust. 1 i 2, określają ich regulaminy organizacyjne, nadane przez Szefa.

§ 3. Szef może powoływać kolegialne organy doradcze i opiniodawcze, określając ich nazwę, skład osobowy oraz szczegółowy zakres i tryb działania.

§ 4. Spory kompetencyjne między jednostkami organizacyjnymi ABW, o których mowa w ust. 1 i 2, rozstrzyga Szef ABW na wniosek kierownika jednostki organizacyjnej ABW wszczynającego spór.

UZASADNIENIE

Projekt zarządzenia stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 19 ust. 2 ustawy o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu oraz zmianie niektórych ustaw. Wewnętrzne. W § 1 określony został pomocniczy charakter Agencji jako urzędu przeznaczonego do obsługi Szefa Agencji będącego centralnym organem administracji rządowej. W § 2 ust.1 zarządzenia określona została struktura Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego poprzez wskazanie jednostek organizacyjnych wchodzących w jej skład. W § 2 ust. 2 projektu przewidziano, iż w strukturze Agencji funkcjonować będą jej jednostki organizacyjne działające poza Warszawą, na terenie kraju. Przepis ten przewiduje także w strukturze Agencji, obok jednostek organizacyjnych właściwych do wykonywania merytorycznych zadań, funkcjonowanie ośrodków szkolenia. W § 2 ust. 3 Szefowi Agencji została przyznana kompetencja do tworzenia, za zgodą Prezesa Rady Ministrów wydziałów zamiejscowych. Przepis § 2 ust. 4 przewiduje, iż organizację wewnętrzną jednostek organizacyjnych wymienionych w statucie określą ich regulaminy organizacyjne.

Przepis § 3 przyznaje Szefowi ABW kompetencję do powoływania kolegialnych organów doradczych i opiniodawczych

Przepis § 4 zarządzenia zawiera normę dotyczącą sposobu rozstrzygnięcia sporów kompetencyjnych pomiędzy kierownikami jednostek organizacyjnych – podmiotem uprawnionym w tych sprawach jest Szef ABW.

Wejście w życie zarządzenia nie wywołuje skutków finansowych.

**ZARZĄDZENIE
PREZESA RADY MINISTRÓW**
z dnia .....
w sprawie nadania statutu Agencji Wywiadu

Na podstawie art. 19 ust. 1 ustawy z dnia ..... o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu oraz zmianie niektórych ustaw (Dz.U. Nr _____, poz. _____) zarządza się, co następuje:

§ 1. Agencji Wywiadu nadaje się statut stanowiący załącznik do zarządzenia.

§ 2. Szef Agencji Wywiadu może w uzasadnionych przypadkach za zgodą Prezesa Rady Ministrów łączyć, przekształcać lub znosić jednostki organizacyjne wymienione w statucie.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie _____

Prezes Rady Ministrów

ZAŁĄCZNIK

STATUT AGENCJI WYWIADU

§ 1. Agencja Wywiadu zwana dalej „Agencją” jest urzędem administracji rządowej obsługującym Szefa Agencji Wywiadu, zwanego dalej „Szefem”, działającym zgodnie z jego zarządzeniami, decyzjami, rozkazami, poleceniami i wytycznymi oraz pod jego bezpośrednim nadzorem i kierownictwem.

§ 2.1. W skład Agencji wchodzi następujące jednostki organizacyjne:

- 1) Zarząd Wywiadu Cywilnego,
- 2) Zarząd Wywiadu Wojskowego,
- 3) Biuro Analiz,
- 4) Gabinet Szefa Agencji,
- 5) Inspektorat Kontroli,
- 6) Biuro Kadr i Szkolenia,
- 7) Biuro Administracyjno-Finansowe.

2. W skład Agencji wchodzi ośrodki szkolenia, utworzone na podstawie odrębnych przepisów.

3. Organizację wewnętrzną i zakres zadań jednostek organizacyjnych Agencji, o których mowa w ust. 1 i 2 określają regulaminy organizacyjne tych jednostek, nadane przez Szefa.

§ 3. Szef może powoływać kolegialne organy doradcze i opiniodawcze, określając ich nazwę, skład osobowy oraz szczegółowy zakres i tryb działania.

§ 4. Spory kompetencyjne między jednostkami organizacyjnymi AW, o których mowa w § 2 ust. 1 i 2, rozstrzyga Szef AW na wniosek kierownika jednostki organizacyjnej AW wszczynającego spór.

UZASADNIENIE

Projekt zarządzenia stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 19 ust. 2 ustawy o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu oraz zmianie niektórych ustaw. Wewnętrznego.

W § 1 statutu określony został pomocniczy charakter Agencji jako urzędu przeznaczonego do obsługi Szefa Agencji będącego centralnym organem administracji rządowej.

W § 2 ust.1 zarządzenia określona została struktura Agencji Wywiadu poprzez wskazanie jednostek organizacyjnych wchodzących w jej skład. Przepis § 2 ust. 2 przewiduje także w strukturze Agencji, obok jednostek organizacyjnych właściwych do wykonywania merytorycznych zadań, funkcjonowanie ośrodków szkolenia. Przepis § 2 ust. 3 przewiduje, iż organizację wewnętrzną jednostek organizacyjnych wymienionych w statucie określą ich regulaminy organizacyjne.

W § 3 Szefowi Agencji została przyznana kompetencja do tworzenia kolegialnych organów doradczych.

Przepis § 4 zarządzenia zawiera normę dotyczącą sposobu rozstrzygania sporów kompetencyjnych pomiędzy kierownikami jednostek organizacyjnych – podmiotem uprawnionym w tych sprawach jest Szef AW.

Wejście w życie zarządzenia nie wywołuje skutków finansowych.

**ROZPORZĄDZENIE
PREZESA RADY MINISTRÓW
z dnia _____ 2002 r.**

w sprawie trybu wymiany informacji w ramach wspólnoty informacyjnej Rządu oraz wymagań wobec organów uczestniczących we współpracy w zakresie wymiany informacji istotnych dla bezpieczeństwa i międzynarodowej pozycji Rzeczypospolitej Polskiej.

Na podstawie art. 41 ust. 2 ustawy z dnia _____ o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu oraz zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr ____, poz. ____) zarządza się, co następuje:

§ 1. Organy administracji rządowej, w ramach wspólnoty informacyjnej Rządu, współpracują z Szefem Agencji Wywiadu w rozpoznawaniu i prognozowaniu zagrożeń bezpieczeństwa zewnętrznego i międzynarodowej pozycji Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 2. Wymiana informacji, uzgodnienie stanowiska, w szczególności w zakresie dotyczącym zadań, oraz wyrażenie tego stanowiska w postaci opinii pomiędzy przedstawicielami organów administracji rządowej uczestniczących we wspólnocie informacyjnej Rządu następuje na posiedzeniach.

§ 3. 1. Posiedzenia, mają charakter niejawnny i są zwoływane oraz prowadzone przez Szefa AW.

2. Zawiadomienie o terminie posiedzenia wraz z przewidywaną tematyką tego posiedzenia oraz projektami dokumentów i innymi materiałami rozsyła Szef AW, nie później niż na 3 dni przed planowanym terminem posiedzenia.

3. W szczególnie uzasadnionych przypadkach projekty dokumentów i inne materiały mogą być doręczone bezpośrednio przed posiedzeniem.

§ 4. 1. Przedstawiciele organów biorących udział we wspólnocie informacyjnej Rządu uczestniczą w posiedzeniach osobiście.

2. Szef AW, jeżeli jest to uzasadnione tematyką spraw rozpatrywanych na posiedzeniu może zapraszać inne osoby do udziału w tym posiedzeniu lub w jego części.

§ 5. W oparciu o stanowisko, o którym mowa w § 2 Szef AW przedstawia Prezesowi Rady Ministrów komunikat o prognozowanych zagrożeniach dla bezpieczeństwa zewnętrznego i międzynarodowej pozycji Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 6. 1. Z posiedzenia sporządza się protokół.

2. Protokół posiedzenia powinien zawierać jego porządek, wykaz osób uczestniczących w posiedzeniu oraz podjęte ustalenia. Protokół może także zawierać streszczenie dyskusji i fragmenty wypowiedzi.

3. Szef AW na posiedzeniu, przedstawia protokół z poprzedniego posiedzenia do zatwierdzenia przedstawicielom organów uczestniczących we wspólnocie informacyjnej Rządu,

4. Protokół posiedzenia lub wyciągi z protokołu Szef AW doręcza przedstawicielom organów uczestniczących we wspólnocie informacyjnej Rządu, których dotyczą ustalenia podjęte na posiedzeniu.

§ 7. Do organów uczestniczących we wspólnocie informacyjnej Rządu należy:

- 1) zgłaszanie wniosków dotyczących rodzaju oraz zakresu informacji, które powinny stać się przedmiotem posiedzenia,
- 2) przygotowywanie, na wniosek Szefa AW opinii, ekspertyz i stanowisk w sprawach, o których mowa w pkt.1,
- 3) uczestnictwo ich przedstawicieli w posiedzeniach.

§ 8. Szef AW sprawuje nadzór nad realizacją postanowień rozporządzenia i dokonuje okresowej oceny działalności wspólnoty informacyjnej Rządu, którą przedstawia Prezesowi Rady Ministrów.

§ 9. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezes

Rady Ministrów

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 41 ust.2 ustawy o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu oraz zmianie niektórych ustaw.

Projektowane rozporządzenie ma na celu określenie trybu wymiany informacji służących prognozowaniu zagrożeń bezpieczeństwa zewnętrznego oraz międzynarodowej pozycji Rzeczypospolitej Polskiej w ramach wspólnoty informacyjnej Rządu, a także określenia wymagań wobec organów administracji rządowej uczestniczących w tej wspólnotcie.

Przepisy § 2-4 projektu określają tryb w jakim dokonywana jest wymiana informacji, w ramach wspólnoty informacyjnej Rządu. Omawiane informacje wymieniane są na posiedzeniach, które mają niejawnny charakter. Posiedzenia te są zwoływane i prowadzone przez Szefa Agencji Wywiadu. O terminie i tematyce posiedzenia Szef AW powiadamia członków wspólnoty informacyjnej Rządu co najmniej na 3 dni przed planowanym terminem posiedzenia przekazując zarazem projekty dokumentów i inne materiały. Przepis § 3 ust. 3 projektu przewiduje wyjątek od tej zasady.

W § 4 ust.2 przyznaje Szefowi AW prawo zapraszania na posiedzenia wspólnoty innych osób, niż jej członkowie, w sytuacji gdy jest to uzasadnione problematyką posiedzenia.

Posiedzenia wspólnoty informacyjnej Rządu są protokołowane, zaś protokoły podlegają zatwierdzeniu przez przedstawicieli organów uczestniczących w posiedzeniu.

Zajęcie stanowiska przez wspólnotę informacyjną Rządu następuje w drodze opinii, w oparciu o którą Szef AW przedstawia Prezesowi Rady Ministrów komunikat o prognozowanych zagrożeniach dla bezpieczeństwa i międzynarodowej pozycji Rzeczypospolitej Polskiej (§ 5).

Przepis § 7 wymienia obowiązki przedstawicieli organów wchodzących w skład wspólnoty informacyjnej Rządu.

Nadzór oraz ocena działań wspólnoty należy do Szefa AW, który, na podstawie § 8, został upoważniony do przedstawienia okresowo tej oceny Prezesowi Rady Ministrów.

Projektowane rozporządzenie nie spowoduje dodatkowych wydatków z budżetu państwa.